

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΘ'

Τρίτη 22 Αυγούστου 2006

Αθήνα, σήμερα στις 22 Αυγούστου 2006, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.31' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Προέδρου αυτής κ. **ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλωσορίσαμε από τις διακοπές και καλή συνέχεια στο έργο μας.

Αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Δένδια, Βουλευτή Κέρκυρας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. **ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο και οι πολίτες του Δήμου Καισαριανής ζητούν να αποτραπεί η απομάκρυνση της οικογένειας Καψοκαβάδη από την ιδιοκτησία της και να βρεθεί οριστική λύση στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των οικιών του δάσους Καισαριανής.

2) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. **ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι γονείς των αθλητών του Μοντέρνου Πεντάθλου ζητούν την υποστήριξη και ανάπτυξη του Ολυμπιακού Αθλήματος του Μοντέρνου Πεντάθλου.

3) Η Βουλευτής Κέρκυρας κ. **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Σεβαστιανός Μεταλληγός, Τοπικός Σύμβουλος Δημ. Διαμερίσματος Α. Κορακιάνας Δήμου Φαιάκων ζητεί να διακοπούν τα έργα της Δ.Ε.Η. που εκτελούνται στην περιοχή του.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Εργαζομένων Ο.Τ.Ε. ζητεί τη συμμετοχή της στις διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση της Σ.Σ.Ε. του κλάδου.

5) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. **ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του Ολύμπου, καταγγέλλει την περιβαλλοντική καταστροφή που συντελείται στον Όλυμπο, από τη διαπλάτυνση της οδού Σπαρμού - Ολύμπου και ζητεί τη διακοπή των εργασιών.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Δήμαρχοι Καστελλίου, Ν. Καζαντζάκη και Θραψανού ζητούν την ενίσχυση με προσωπικό του ΑΤ Καστελλίου και του ΑΣ Αγίων Παρασκιών.

7) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. **ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ατόμων με Αναπηρία Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης ζητεί τη μη δασμολόγηση κατηγορίας αναπηρικών αυτοκινήτων.

8) Ο Βουλευτής Ημαθίας κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μακεδονίδος Ημαθίας ζητεί την αποζημίωση των καπνοκαλλιεργητών και τοματοκαλλιεργητών του Δήμου του, για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω φυσικών καταστροφών.

9) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. **ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί τη διερεύνηση του θέματος της επιλογής διευθυντή στο Ι.Ε.Κ. Κορίνθου - Λουτρακίου.

10) Ο Βουλευτής Α' Αθηνών κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι γονείς των αθλητών του Μοντέρνου Πεντάθλου διαμαρτύρονται για την υπονόμευση της ανάπτυξης του αθλήματος του Μοντέρνου Πεντάθλου.

11) Ο Βουλευτής Καβάλας κ. **ΣΑΒΒΑΣ ΕΜΙΝΙΔΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Θάσου ζητεί την μη ανάκληση αδειών λειτουργίας πενήντα και πλέον καταστημάτων που βρίσκονται στα Δημοτικά Διαμερίσματα Λιμεναρίων και Θεολόγου της νήσου Θάσου.

12) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Οικογένειας Ανοιχτού Θεραπευτικού Προγράμματος «ΑΡΙΑΔΗΝΗ» ζητεί χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης.

13) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. **ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Βιοτεχνών Αργυροχρυσόχόων - Καταστηματαρχών Ωρολογοποιών Νομού Αχαΐας διαμαρτύρεται για το περιεχόμενο της νέας Αγορανομικής Διάταξης με αριθμό 1/2006.

14) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών διαμαρτύρεται για την αυθαίρετη διακοπή της λειτουργίας του Τηλεοπτικού Σταθμού ΠΑΤΡΑ TV.

15) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών καταγγέλλει την παράνομη δώξη του Φάνη Φαρμάκη, μέλους της.

16) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη ίδρυσης 2ου Λυκείου στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης.

17) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Θεσσαλίας ζητεί τη χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης στα μέλη της.

18) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Σάμου ζητεί την ίδρυση αεροδρομίων επί υδάτινης επιφάνειας στη Σάμο, Ικαρία και Φούρνους Κορσεών.

19) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Σάμου ζητεί τη διατήρηση του νομικού καθεστώτος που διέπει τη λειτουργία της Ένωσης Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου.

20) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε έγγραφο με το οποίο η Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης Φθιώτιδας ζητεί την επίλυση προβλήματος του κ. Θεοδώρου Πέτσα, παραγωγού.

21) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία δανειολήπτες, αγρότες της περιοχής Γαστούνης Ηλείας διαμαρτύρονται γιατί η Αγροτική Τράπεζα δεν ρυθμίζει τα πανωτόκια των δανείων τους.

22) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ζητεί τη συμμετοχή και εκπροσώπηση των μελών της στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

23) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Προσωπικού Εργοστασίου Ζαχάρεως Σερρών ζητεί τη λήψη μέτρων για τη συνέχιση της λειτουργίας του πιο πάνω εργοστασίου.

24) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Νιγρίτας Σερρών ζητεί την καταβολή αποζημίωσης στους καπνοπαραγωγούς της περιοχής του, που οι καλλιέργειές τους επλήγησαν από ιώσεις.

25) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ζητεί τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της δια θαλάσσης μετακίνησης των ατόμων με αναπηρία.

26) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τοπικό Συμβούλιο Μακρυράχης Ζαγοράς Νομού Μαγνησίας ζητεί την εκτέλεση έργων υποδομής και Κοινής ωφέλειας στην περιοχή του.

27) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Θεσσαλικών Βιομηχανιών ζητεί η ίδρυση του Εθνικού Οργανισμού Έρευνας και Τεχνολογίας να έχει την έδρα του στη Θεσσαλία.

28) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Βόλου ζητεί την οικονομική ενίσχυση των ανέργων, πρώην εργαζομένων στην υπό πτώχευση επιχείρηση «MODUS INTERNATIONAL».

29) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών

Μεραμβέλλου Κρήτης ζητεί τη λήψη μέτρων για την άμεση καταπολέμηση του δάκου που πλήττει τα ελαιόδενδρα της περιοχής του.

30) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κ. Ευαγγελία Γερμανού, κάτοικος Παλαικάστρου Σητείας, ζητεί την ικανοποίηση συνταξιοδοτικού της προβλήματος.

31) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης Δερμιτζάκης υπάλληλος Π.Δ. Κρήτης Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ζητεί να συνεχίσει να εργάζεται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

32) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Θήρας ζητεί την επίλυση του ακτοπλοϊκού προβλήματος της νήσου Θήρας.

33) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Θήρας ζητεί την άμεση λειτουργία του Ι.Κ.Α. Θήρας ως τοπικό υποκατάστημα.

34) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Πάρου ζητεί την επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νήσος Πάρος από τη λειτουργία του Εμπορικού Λιμανιού εντός του όρμου της Παροικίας.

35) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Κυκλάδων ζητεί την άμεση επιχορήγηση της Ένωσης Ποδοσφαιρικών Σωματείων Κυκλάδων.

36) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Θήρας ζητεί τη μεταφορά οχημάτων με πλοίο RO/RO, λόγω μη μεταφοράς τους από συμβατικά πλοία.

37) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ζητεί την επίλυση προβλημάτων των ατόμων με αναπηρία στις δια θαλάσσης μετακινήσεις τους.

38) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αθλητικός Σύλλογος Σύρου «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» διαμαρτύρεται για ελλείψεις σε υποδομές του Δημοτικού Σταδίου Σύρου.

39) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Κυκλάδων διαμαρτύρεται για τον χαρακτηρισμό των νησιών της, ως κορεσμένες τουριστικά περιοχές.

40) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γιάννης Κωλέττης, συνταξιούχος καθηγητής, ζητεί την επίλυση προβλημάτων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των διαβητικών.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 12288/28-6-06 ερώτηση του Βουλευτή κ Κωνσταντίνου Βρεττού δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β1458/20-7-06 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 12288/28.6.2006 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ντίνος Βρεττός, θέτουμε υπόψη σας:

Η σχετική κοινοτική οδηγία (99/93/ΕΚ) του 1999 για τη ηλεκτρονική υπογραφή έχει ενσωματωθεί στα εθνικά μας δίκαιο με το π.δ. 150/2001. Σε ό,τι ειδικότερα, αφορά την υλοποίηση της ηλεκτρονικής υπογραφής, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών

και Ταχυδρομικών (ΕΕΠ) είναι ο αρμόδιος φορέας, που ρυθμίζει όλα τα θέματα σχετικά με την πιστοποίηση, τη διαπίστευση, τον έλεγχο και την εποπτεία των παρόχων που ασχολούνται με τα θέματα της ηλεκτρονικής υπογραφής.

Προς τούτο, επί του θιγομένου με την ερώτηση θέματος, αποστέλλουμε, συνημμένα, το αριθμ. 24728/Φ.450/12-7-2006 έγγραφο της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), προς ενημέρωσή σας.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στις με αριθμό 12339/29-6-06 και 12815/12-7-06 ερωτήσεις των Βουλευτών κ.κ. Άγγελου Μανωλάκη και Βασιλείου Κεγκέρογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/1416307/21-7-06 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των ανωτέρω ερωτήσεων, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. κ. Α. Μανωλάκης και Β. Κεγκέρογλου, σας γνωρίζουμε ότι η επίλυση των προβλημάτων, που απασχολούν το σύνολο του προσωπικού, αποτελεί για το Υπουργείο μας αντικείμενο πρώτης προτεραιότητας, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής, επαγγελματικής και κοινωνικής θέσης και των συνθηκών εργασίας του, ώστε να τηρηθούν στο ακέραιο οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας και ό,τι υποσχέθηκαν να πραγματοποιηθεί.

Για την ικανοποίηση των προβαλλόμενων ρεαλιστικών και δίκαιων οικονομικών και θεσμικών αιτημάτων του προσωπικού, είμαστε αποφασισμένοι, παρά τις όποιες οικονομικές δυσκολίες, να συνεχίσουμε τον ειλικρινή και εποικοδομητικό διάλογο με τις συνδικαλιστικές ενώσεις του στα πλαίσια της συνεργασίας μας με αυτές. Παράλληλα, καταβάλλονται προσπάθειες, ώστε σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, τα ανωτέρω προβαλλόμενα αιτήματα του προσωπικού να αντιμετωπισθούν σύμφωνα, βεβαίως, με τις υφιστάμενες υπηρεσιακές και δημοσιονομικές δυνατότητες.

Στα πλαίσια αυτά, σε συναντήσεις μας με τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών ενώσεων του αστυνομικού και πυροσβεστικού προσωπικού, συμφωνήθηκε η εκδήλωση των απαραίτητων ενεργειών για την εξέταση όσων αιτημάτων δεν ικανοποιήθηκαν μέχρι σήμερα και των οποίων είναι δυνατή η άμεση ικανοποίηση, καθώς και εκείνων που θα ικανοποιηθούν μεσοπρόθεσμα.

Ο Υπουργός
ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΓΩΡΑΣ»

3. Στην με αριθμό 12403/30-6-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λάζαρου Λωτίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/170/15147/20-7-06 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 12403/30-06-06 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον ως άνω Βουλευτή, σας στέλνουμε το υπ' αριθμ. ΓΔΝΣ/3358/17-07-2006 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. το οποίο και καλύπτει το θέμα.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 12438/3-7-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/169/1515612/20-7-06 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 12438/3-07-06 ερώτησης που

κατατέθηκε στη Βουλή από τον ως άνω Βουλευτή, σας στέλνουμε το ΓΔΝΣ/3359/17-0706, έγγραφο της ΔΕΗ ΑΕ το οποίο και καλύπτει το θέμα.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

5. Στην με αριθμό 12419/3-7-06 ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου και Δημήτριου Πιπεργιά δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ6/173/15157/20-7-2006 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 12419/03-07 -06 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους ως άνω Βουλευτές, σας στέλνουμε το υπ' αριθμ. ΓΔΝΣ/3339/13-07-2006 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. το οποίο και καλύπτει το θέμα.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στην με αριθμό 12105/22.6.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Οικονόμου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1437/14.7.06 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό πρωτ. 12105/22-06-06 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βασ. Οικονόμου, σύμφωνα και με το αριθμ. 405 Δ.Σ/06-07-06 έγγραφο του Ο.Α.Σ.Α., σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Με τις διατάξεις του ν. 2969/1998 (Α' 283) «Οργάνωση και λειτουργία των Αστικών Συγκοινωνιών στην περιοχή Αθηνών-Πειραιώς και Περιχώρων» ορίζεται ο Επιτελικός Φορέας (ΟΑΣΑ) στον οποίο ανήκουν ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο συντονισμός, ο έλεγχος και η παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των μέσων, (επίγειων και υπόγειων), μαζικής μεταφοράς στην προαναφερόμενη γεωγραφική περιοχή, όπως αυτή έχει οριοθετηθεί και ισχύει μέχρι σήμερα.

Η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου διενεργείται από τους Εκτελεστικούς Φορείς (ΕΦΣΕ), δηλ. ΕΘΕΛ, ΗΛΠΑΠ, ΗΣΑΠ, ΑΜΕΛ, ΤΡΑΜ καθώς και από κάθε φορέα που θα ιδρυθεί στο μέλλον, οι οποίοι συμβάλλονται με τον ΟΑΣΑ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, για την περαιτέρω μεταβολή της γεωγραφικής περιοχής αρμοδιότητας ΟΑΣΑ, απαιτείται νομοθετική ρύθμιση (έκδοση Προεδρικού Διατάγματος).

Περιοχές του Νομού Αττικής, οι οποίες βρίσκονται εκτός των ορίων της περιοχής αρμοδιότητας του ΟΑΣΑ, όπως εν προκειμένω η περιοχή Δήμου Μαρκόπουλου, εξυπηρετούνται από το υπεραστικό ΚΤΕΛ Αττικής, στα πλαίσια των διατάξεων του ν. 2963/2001 (Α'268), σύμφωνα με τις οποίες (άρθρο 2), η εκτέλεση και εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού έργου των γραμμών αυτών έχει ανατεθεί αποκλειστικά στα ΚΤΕΛ και ΚΤΕΛ ΑΕ από 1-7-2001 μέχρι 31-12-2011.

2. Ο ΟΑΣΑ σε συνεργασία με το ΚΤΕΛ Αττικής και την ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ Α.Ε έθεσε σε λειτουργία τη συγκοινωνιακή σύνδεση των περιοχών Λαυρίου-Πόρτο Ράφτη και Μαρκόπουλου με το σταθμό του Προαστιακού στο Κορωπί.

Η σύνδεση αυτή γίνεται με λεωφορεία του ΚΤΕΛ με ένα μόνο εισιτήριο αξίας 5.00 ευρώ για το Λαύριο και 4.00 ευρώ για τα Μεσόγεια. Η χρονική ισχύς του εισιτηρίου είναι 90' και καλύπτει τον χρόνο μετακίνησης με τα συγκοινωνιακά μέσα της πρωτεύουσας. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται μείωση του χρόνου διαδρομής από τις πάνω περιοχές μέχρι το κέντρο της Αθήνας.

3. Τέλος πληροφορούμε ότι ο ΟΑΣΑ βρίσκεται στο στάδιο ανάθεσης σειράς μελετών που θα οδηγήσουν σε σαφή συμπε-

ράσματα ως προς την επέκταση της αστικής συγκοινωνίας και σε Δήμους που σήμερα δεν καλύπτονται. Η επέκταση συγκοινωνιακών μέσων σταθερής τροχιάς στην περιοχή Μεσογείων (όπως ο Προαστιακός και το Μετρό) δημιουργεί προϋποθέσεις για τροφοδοτικές γραμμές, που ήδη πραγματοποιεί ο ΟΑΣΑ στα πλαίσια του Νέου Συγκοινωνιακού Χάρτη της Αθήνας.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ Κ. ΛΙΑΠΗΣ

7. Στην με αριθμό 11528/7.6.06 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Λιάνας Κανέλλη και Αντωνίου Σκυλλάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1243/28.6.06 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό πρωτ. 11528/07-06-06 που κατέθεσαν στη Βουλή η κ. Λιάνα Κανέλλη και ο κ. Αντ. Σκυλλάκος, σας διαβιβάζουμε το με αριθμ. πρωτ. 06679/15-06-06 έγγραφο της «Αττικό Μετρό - Εταιρεία Λειτουργίας» Α.Ε, με το οποίο παρέχονται πληροφορίες για το θιγόμενο με την Ερώτησή θέμα.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ Κ. ΛΙΑΠΗΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

8. Στην με αριθμό 12284/28.6.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 65234/ΙΗ/14.7.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 12284/28-6-06 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Καρχιμάκης, σχετικά με τη συμμετοχή των πτυχιούχων του τμήματος Φιλοσοφίας, της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13, παρ.2 του Ν. 3149/2003(ΦΕΚ 141Α): «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί κλάδοι εκπ/κών α/θμιας και β/θμιας εκπ/σης να κατανέμονται σε ειδικότερους κλάδους, να συγχωνεύονται ή να ιδρύονται νέοι κλάδοι αυτών, ανάλογα με τα μεταβαλλόμενα γνωστικά αντικείμενα ή τη μετονομασία ή την ίδρυση νέων τμημάτων των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. και να καθορίζονται τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού σε κάθε κλάδο».

Ως εκ τούτου, για την ένταξη των αποφοίτων του εν λόγω τμήματος στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων και τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε προσεχή διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Επίσης, σύμφωνα με την αριθμ.25/1/Π/2004(ΦΕΚ475/25-11-2004) Προκήρυξη διεξαγωγής διαγωνισμού του ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πινάκων διοριστέων εκπαιδευτικών λειτουργών Β'/θμιας Εκπαίδευσης στον κλάδο ΠΕ 02-Φιλολόγων συμμετέχουν οι έχοντες πτυχίο Φιλοσοφικού Τμήματος Φιλοσοφικής Σχολής ή Φιλολογίας ή Ελληνικής Φιλολογίας ή Ιστορίας και Αρχαιολογίας ή Ιστορίας και Εθνολογίας ή Ιστορίας-Αρχαιολογίας-Κοινωνικής Ανθρωπολογίας με κατευθύνσεις Ιστορίας και Αρχαιολογίας ή Ιστορίας ή Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας ή Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ή Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής ή Φιλοσοφίας ή Ιστορίας Αρχαιολογίας ή Κλασικών Σπουδών ή Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Τα αιτήματα του προαναφερθέντος τμήματος για την ένταξη των αποφοίτων του στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων διαβιβάστηκαν από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο με τα αριθμ. 1309, 1599,2026/18-6-2003 και

1571/9-6-2004 έγγραφά του μας γνωστοποίησε ότι δεν εγκρίνει την ένταξη των πτυχιούχων του ανωτέρω τμήματος στον κλάδο ΠΕ02. Συγκεκριμένα στην πράξη 06/2-4-2003 του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου αναφέρεται ότι: «Το τμήμα δεν εγκρίνει την ένταξη των πτυχιούχων του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Παν/μίου Πατρών στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων.» Στη συνέχεια μετά απρ νέο αίτημα του Τμήματος Φιλοσοφίας το Π.Ι. στην πράξη 9/4-5-2004 αποφαινεται ότι: «Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, ως έχει τώρα, δεν καλύπτει το πλήρες πρόγραμμα σπουδών των φιλολογικών μαθημάτων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, και ως εκ τούτου οι απόφοιτοί του δεν είναι δυνατό να διορίζονται ως φιλόλογοι καθηγητές κλάδου ΠΕ02 ισοτίμως στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση».

Επιπρόσθετα, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, με το αριθμ. 473/1-3-2005 έγγραφό του, παρέπεμψε την εξέταση του θέματος σε ομάδα εργασίας, η συγκρότηση της οποίας κρίθηκε αναγκαία καθώς υπάρχει μεγάλος αριθμός αιτήσεων με θέμα τη συμμετοχή αποφοίτων διαφόρων σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε κλάδους εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επισημαίνεται ότι η παραπομπή του θέματος αυτού σε ομάδα εργασίας αποφασίστηκε από το Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κατά πλειοψηφία με την 4/1-2-2005 πράξη του.

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. διαβίβασε το ως άνω έγγραφο και τα συνημμένα σε αυτό παραστατικά από το Τμήμα Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών συμπεριλαμβανομένου και του Προγράμματος Σπουδών όπως αυτό συμπληρώθηκε για τα έτη 2004-2005 και 2005-2006 στην ομάδα εργασίας που συστάθηκε με την αριθμ.565/Δ2/2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του ΥΠ.Ε.Π.Θ., έργο της οποίας είναι η μελέτη θεμάτων ένταξης πτυχιούχων τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ σε κλάδους εκπαιδευτικών.

Μέχρι σήμερα δεν έχει σταλεί επίσημη απάντηση σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα, καθώς το έργο της ομάδας αυτής δεν έχει ολοκληρωθεί.

Τέλος, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων των τάξεων Α' Β' και Γ' του Ενιαίου Λυκείου (Γ2/4685Π -9-01) το μάθημα «Αρχές Φιλοσοφίας» διδάσκεται μόνο στη Β' Λυκείου για 2 ώρες εβδομαδιαίως, ενώ το μάθημα «Προβλήματα Φιλοσοφίας» είναι μάθημα επιλογής που διδάσκεται μόνο στην Γ' Λυκείου για 2 ώρες εβδομαδιαίως.

Σημειώνεται ότι για να στοιχειοθετηθεί οργανικότητα απαιτείται να συμπληρώνονται τουλάχιστον 11 ώρες (το μισό ωράριο του πρωτοδιοριζόμενου εκπαιδευτικού) διδασκαλίας σε ένα σχολείο.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ

9. Στην με αριθμό 11939/20.6.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Νικολόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 62419/ΙΗ/14.7.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 11939/20-6-06, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικ. Νικολόπουλος σχετικά με τη χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών στους πρωτεύσαντες μαθητές των Γυμνασίων της χώρας και στους μαθητές ειδικής αγωγής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ι. Η εξοικείωση των μαθητών με την Πληροφορική και η γενικότερη ενασχόλησή τους με τις Νέες Τεχνολογίες αποτελεί στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής του ΥΠΕΠΘ. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και υπό το πρίσμα της ενίσχυσης της ευγενούς άμιλλας και της προόδου των μαθητών, υλοποιείται η εξαγγελία του κ. Πρωθυπουργού για επιβράβευση των μαθητών Γυμνασίου όλης της χώρας οι οποίοι πρώτευσαν στην τάξη τους κατά το σχολικό έτος 2004-2005. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ, ο αριθμός των μαθητών οι οποίοι δικαιούνται ΗΥ είναι 8.285. Αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του προγράμματος στην Επικράτεια, σας

γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Στις 20-12-2005 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (82), ΔΡΑΜΑΣ (88), ΛΑΚΩΝΙΑΣ (75) και ΦΩΚΙΔΑΣ (40).

2. Στις 14-1-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΓΡΕΒΕΝΩΝ (36), ΑΡΤΑΣ (96), ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (157), ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ (38) και ΡΕΘΥΜΝΗΣ (63).

3. Στις 28-1-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΧΙΟΥ (75), ΠΙΕΡΙΑΣ (135), ΑΡΚΑΔΙΑΣ (83) και ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ (130).

4. Στις 11-2-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΕΒΡΟΥ (112), ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ (44), ΖΑΚΥΝΘΟΥ (36) και ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (166).

5. Στις 25-2-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΡΟΔΟΠΗΣ (51), ΛΕΥΚΑΔΑΣ (31), ΚΙΛΙΚΙΑΣ (66), ΜΣΙΘΙΟΥ (51) και ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ (23).

6. Στις 11-3-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (224), ΣΑΜΟΥ (34), ΦΛΩΡΙΝΑΣ (83), ΠΡΕΒΕΖΑΣ (53) και ΚΟΡΙΝΘΟΥ (119).

7. Στις 24-3-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΞΑΝΘΗΣ (109), ΗΜΑΘΙΑΣ (112), ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ (94) και ΒΟΙΩΤΙΑΣ (113).

8. Στις 8-4-2006 παραδόθηκαν οι Η/Υ στους δικαιούχους πρωτεύσαντες μαθητές των Νομών ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (196), ΚΕΡΚΥΡΑΣ (78) και ΠΕΛΛΑΣ (139).

Έχουν επίσης παραδοθεί 12 Υ/Υ σε Μειονοτικά σχολεία των Νομών Ροδόπης και Ξάνθης.

Συνολικά έχουν δοθεί 3044 Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές σε 34 Νομούς χώρας.

Στις 3, 4, 5 και 6 Ιουλίου 2006, έχουν προγραμματιστεί εκδηλώσεις για τους 2182 πρωτεύσαντες μαθητές των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α' ΑΘΗΝΑΣ, ΠΕΙΡΑΙΑ και ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, Β' ΑΘΗΝΑΣ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, Γ' ΑΘΗΝΑΣ και Δ' ΑΘΗΝΑΣ αντίστοιχα, και στο ίδιο χρονικό διάστημα θα δοθούν Η/Υ στους πρωτεύσαντες μαθητές της ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

Στους υπόλοιπους πρωτεύσαντες μαθητές οι Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές θα παραδοθούν με την έναρξη του νέου σχολικού έτους.

9. Επιπλέον, τα έργα του ΥΠΕΠΘ που βρίσκονται σε εξέλιξη σχετικά με την προμήθεια υπολογιστικού και ειδικού εξοπλισμού για μαθητές ΑΜΕΑ και εντάσσονται στα έργα του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Κοινωνίας της Πληροφορίας, είναι τα συγκεκριμένα:

Προμήθεια υπολογιστικού και ειδικού εξοπλισμού καθώς και του απαραίτητου λογισμικού για την ενίσχυση - δωρεάν υπολογιστού - μαθητών με ειδικές ανάγκες (έγινε η ένταξη της πράξης στο Μέτρο 1.1 του ΕΠ της Κοινωνίας της Πληροφορίας, Προϋπολογισμού 12.000.000 ευρώ).

Αφορά ενίσχυση:

μαθητών με προβλήματα όρασης - Καλύπτεται το σύνολο των μαθητών.

μαθητών με κινητικά προβλήματα και πολλαπλές αναπηρίες. Καλύπτεται το σύνολο

όλων των μαθητών των ΣΜΕΑ.

μαθητών με νοητική στέρση - Καλύπτεται το σύνολο των μαθητών που φοιτούν στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας που έχουν εργαστήριο με ειδικό εξοπλισμό.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ»

10. Στην με αριθμό 12089/22.6.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κων/νου Ρόβλια δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΤΚΕ/Φ2/16047/14.7.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμ. 12089/22.6.2006 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Κων/νος Ρόβλιας με θέμα: «Βαθμολογούμενη συνέντευξη για προσλήψεις στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Πέτρας Ολύμπου», σας γνωρίζουμε ότι:

1. Η συνέντευξη καθιερώθηκε αρχικά με τις ρυθμίσεις του αρθ. 19 του ν.2190/1994 για την πλήρωση θέσεων ειδικού επισημοτικού προσωπικού.

2. Με τις ρυθμίσεις του ν.3320/05 η συνέντευξη καθιερώθηκε ως ένα επιπλέον κριτήριο μοριοδότησης στις διαδικασίες πλήρωσης θέσεων με σειρά προτεραιότητας (άρθρο 18 του ν.2190/94 όπως ισχύει). Σύμφωνα με τη διάταξη:

(α) Στις διαδικασίες πρόσληψης που διεξάγει το ΑΣΕΠ, η συνέντευξη διενεργείται μόνο όταν τη ζητήσει ο οικείος φορέας με αίτημα του από το ΑΣΕΠ για την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων και η διενέργεια της συνέντευξης αναφέρεται απαραίτητως στην προκήρυξη. Όταν τη διαδικασία πρόσληψης διενεργεί ο ίδιος ο φορέας, οι κλάδοι ή ειδικότητες για τις οποίες θα διενεργηθεί συνέντευξη πρέπει να ορίζονται στην προκήρυξη. Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις το ΑΣΕΠ μπορεί με απόφασή του να αποκλείει τη διενέργεια συνέντευξης.

(β) Ο αριθμός των υποψηφίων που καλείται σε συνέντευξη ισούται με τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν, πολλαπλασιαζόμενος με συντελεστή 1,3.

(γ) Η βαθμολογία της συνέντευξης δεν μπορεί να υπερβεί το (+/-20%) των μονάδων που έχει λάβει ο υποψήφιος στα λοιπά κριτήρια συνολικά.

Με τους ανωτέρω περιορισμούς επιδιώκεται η βελτίωση του συστήματος προσλήψεων και όχι η ανατροπή των λοιπών κριτηρίων του.

3. Με τις διατάξεις του αρθ. 4 της ΔΙΠΠ/Φ.ΕΠ.1/5/01Κ.15202 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1136/17.08.05) καθορίζονται οι διαδικασίες διενέργειας της συνέντευξης καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης των υποψηφίων που καλούνται σε συνέντευξη.

Σε ότι αφορά θέματα του ΑΣΕΠ, σας ενημερώνουμε ότι το ΑΣΕΠ λειτουργεί ως συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος και του Ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 22Α Α'), απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές, παρά μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής.

Παρόλα αυτά διαβιβάσαμε την εν λόγω Ερώτηση στο ΑΣΕΠ και σας αποστέλλουμε συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. 25882/6.7.06 έγγραφό του.

Κατά τα λοιπά αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο συνάδελφο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν εισέρθουμε στην ημερήσια διάταξη της Νομοθετικής Εργασίας, έχω την τιμή να ανακινήσω στο Σώμα ότι ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Γεώργιος Παπανδρέου με επιστολή του, την οποία απέστειλε στις 8 Αυγούστου 2006 στην Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, γνωστοποιεί ότι ο Βουλευτής κ. Γιάννος Παπαντωνίου δεν ανήκει στη δύναμη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος.

Η προαναφερθείσα επιστολή θα καταχωριστεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να κάνω και κάποιες άλλες ανακοινώσεις προς το Σώμα.

Οι Υπουργοί Εμπορικής Ναυτιλίας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Σύσταση Ινστιτούτου Ναυτικής Κατάρτισης με την επωνυμία «ΤΑΛΩΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε.» και άλλες διατάξεις».

Επίσης, οι Υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου «Κύρωση του Μνημονίου Συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης, της Διαχείρισης Προσωπικού και της Οργάνωσης μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Διοίκησης και Εσωτερικών της Ρουμανίας».

Τέλος, οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το καθεστώς του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού του αποσπασμένου στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Αρχηγείων και Δυνάμεων που μπορεί να τίθενται στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της προετοιμασίας και της εκτέλεσης των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων και του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού των Κρατών Μελών που τίθενται στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ενεργεί στο πλαίσιο αυτό (Συμφωνία SOFA της Ε.Ε.) μετά του συνημμένου Παραρτήματος αυτής.

Παραπέμπονται όλα στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφήνιση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις.

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Ανάπτυξης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2003/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2003 «για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 78/660/ΕΟΚ, 83/349/ΕΟΚ, 86/635/ΕΟΚ και 91/674/ΕΟΚ σχετικά με τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς εταιρειών ορισμένων μορφών, τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων» (ΕΕΛ 178/17-7-2003)».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Υπουργείου Δικαιοσύνης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου

του σχεδίου: «Κύρωση Πρωτοκόλλου διοικητικής συνεργασίας σε θέματα δικαιοσύνης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σερβίας».

Αυτή η Σύμβαση ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή ομόφωνα και επομένως ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Κύρωση Πρωτοκόλλου διοικητικής συνεργασίας σε θέματα δικαιοσύνης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σερβίας» έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση Πρωτοκόλλου διοικητικής συνεργασίας σε θέματα δικαιοσύνης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σερβίας

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο διοικητικής συνεργασίας σε θέματα δικαιοσύνης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σερβίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 9 Φεβρουαρίου 2006, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6 αυτού.”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Του ιδίου Υπουργείου

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Σύμβασης για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο Πρώτο και Δεύτερο Πρωτόκολλο όσον αφορά την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Η Σύμβαση αυτή ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία και εισάγεται προς συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής.

Θέλει κάποιος από τους εισηγητές να λάβει το λόγο;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Κοςιωνή, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Θέλω να πω μόνο μια φράση, κυρία Πρόεδρε. Εμείς καταψηφίζουμε αυτή τη Σύμβαση με το αιτιολογικό που προέβαλε ο κ. Αντώνης Σκυλλάκος, όταν συζητήθηκε το θέμα στην Επιτροπή. Αν θέλετε, μπορούμε να δώσουμε τα Πρακτικά για οικονομία χρόνου.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Κυρία Πρόεδρε, το λόγο σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Θα ήθελα να σημειώσω ότι κατανοώ απολύτως τη θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος. Δεν συμφωνώ, αλλά σέβομαι αυτήν τη θέση, που είναι θέση αρχής. Θέλω απλώς να σημειώσω ενώπιον του Σώματος ότι δεν πρόκειται για διαφωνία του, η οποία έχει να κάνει με το κείμενο του νόμου αυτού, αλλά με τη συνολική τοποθέτηση, με τη συνολική φιλοσοφία, αν θέλετε, με τη συνολικότερη ενατένιση προς τον ευρωπαϊκό χώρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστώ πολύ.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση της Σύμβασης για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας,

της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο Πρώτο και Δεύτερο Πρωτόκολλο όσον αφορά την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση της Σύμβασης για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο Πρώτο και Δεύτερο Πρωτόκολλο όσον αφορά την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«Κύρωση της Σύμβασης για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο Πρώτο και Δεύτερο Πρωτόκολλο όσον αφορά την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980, καθώς και στο Πρώτο και Δεύτερο Πρωτόκολλο όσον αφορά την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 14 Απριλίου 2005, το κείμενο της οποίας στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 αυτής.”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου Συμφωνίας και Συναντίληψης (Memorandum of Understanding-MOU) μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Στρατηγείου Επιχειρήσεων του Ανώτατου Συμμαχικού Διοικητή και του Ανώτατου Συμμαχικού Διοικητή Μετασχηματισμού της Συμμαχίας σε σχέση με τις διατάξεις Υποστήριξης της Φιλοξενούσας Χώρας σε επιχειρήσεις/ασκήσεις ΝΑΤΟ μετά των συνημμένων Παραρτημάτων Α και Β αυτού».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Επανερχόμεθα, λοιπόν, στη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις».

Να σας γνωρίσω ότι κατά τη συζήτηση επί της αρχής, των

άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου, ο Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή κ. Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή κ. Παναγιώτη Κοσιώνη.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τη Βουλευτή κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

Έχει αποφασιστεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων, η συζήτηση να διεξαχθεί σε δύο συνεδριάσεις, σήμερα επί της αρχής και αύριο επί των άρθρων.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κυρία Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Θα ήθελα, πριν ξεκινήσουμε τη συζήτηση, να καταθέσω στο Προεδρείο ορισμένες τροποποιήσεις-διορθώσεις επί συγκεκριμένων διατάξεων του νομοσχεδίου. Οι τροποποιήσεις αυτές βελτιώνουν νομοτεχνικά το νομοσχέδιο. Πέντε από αυτές είναι ελάσσονος νομοτεχνικής σημασίας και τρεις από αυτές επιφέρουν κάποιες μεταβολές σε συγκεκριμένα άρθρα, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις παρατηρήσεις του Νομικού Συμβουλίου της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής και παρατηρήσεις συναδέλφων Βουλευτών, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Θα καταθέσω τις τροποποιήσεις αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Παρακαλώ να κατατεθούν στα Πρακτικά και να διανεμηθούν αμέσως.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Ναι, κυρία Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Βεβαίως υπάρχει και μία τροπολογία, η οποία έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα στο νομοσχέδιο αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Σάββας Τσιτουρίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθείσες τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Για τις τροπολογίες θα συνηγορήσουμε αύριο.

Η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, συνάδελφος, κ. Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την εισήγησή μου -και ευχαριστώ που μου εμπιστεύτηκε η Νέα Δημοκρατία την εισήγηση αυτού του τόσο σημαντικού, πιστεύω, νομοσχεδίου- θα ήθελα να κάνω μία αναφορά στη μεγάλη πυρκαγιά που αυτή τη στιγμή υπάρχει στη Χαλκιδική. Ένας σημαντικός πνεύμονας πρασίνου και όχι μόνο, έχει πληγεί.

Ερχόμενη, λοιπόν, στην εισήγηση θα ήθελα να σας καταθέσω την άποψή μου, παράλληλα με αυτή την εισηγητική έκθεση του σχεδίου νόμου. Οι ανισότητες των φύλων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμφανίζονται σε όλες τις όψεις της καθημερινής ζωής στους χώρους εργασίας, εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης, πολιτικών θεσμών, μέσω μαζικής ενημέρωσης στην οικογένεια, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ακόμη και στα πολιτικά κόμματα.

Η αρχή της ίσης μεταχείρισης ταυτίζεται κύρια με την απουσία κάθε διάκρισης βασιζόμενη στο φύλο. Η προστασία όμως όλων των ατόμων έναντι των διακρίσεων, σίγουρα αποτελεί οικουμενικό δικαίωμα και υπενθυμίζει σε όλους μας τις υποχρεώσεις μας απέναντι στην κοινωνία, την οποία υπηρετούμε.

Θα πρέπει να επισημάνω ότι όλα τα μέλη της επιτροπής, κατά τη διαδικασία ακρόασης των φορέων, κατά τη συζήτηση του παρόντος σχεδίου νόμου, είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι αποτέλεσμα μιας σοβαρής προσπάθειας που έγινε με την καλύτερη δυνατή συνεννόηση, μέσω του κοινωνικού διαλόγου, με την καλύτερη δυνατή προετοιμασία, τόσο με την αρμόδια επιτροπή της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, με την ενεργό συμμετοχή των εκπροσώπων εργοδοτικών, εργασιακών και γυναικείων οργανώσεων.

Όλοι κατά καιρούς έχουμε συμφωνήσει ότι για την επίτευξη της επιθυμητής πλήρους ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν αρκούν μόνο οι νόμοι και οι απαγορεύσεις. Χιλιοειπωμένες είναι οι διακηρύξεις. Απαιτείται κοινωνικός διάλογος, κατάλληλη παιδεία, δράσεις και μέτρα σ' όλα τα επίπεδα που θα διευκολύνουν αυτήν την προσπάθεια. Απαιτείται ένας συνεχής αγώνας όλων μας από οποιαδήποτε θέση και αν βρισκόμαστε είτε αυτό αφορά τη βελτίωση του νομοθετικού μας πλαισίου είτε αυτό αφορά την καθημερινότητα, την ίδια μας τη ζωή, τη ζωή των πολιτών αυτής της χώρας.

Η αλήθεια, όμως, είναι ότι τις περισσότερες φορές, όπως έχει αποδειχθεί στο παρελθόν, ένα πλήρες θεσμικό πλαίσιο για την ισότητα ανδρών και γυναικών, δεν επιβεβαιώνει πλήρως τις όποιες προσδοκίες είχε δημιουργήσει αυτό. Κάθε βελτίωση θα πρέπει να συνοδεύεται και με ουσιαστικά μέτρα και την αντίστοιχη οπωσδήποτε πολιτική βούληση για την εφαρμογή αυτών των μέτρων.

Αυτό το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαπνέεται -και αυτό είναι σημαντικό- από την αντίληψη ότι για την εξάλειψη των ανισοτήτων λόγω του φύλου και όχι απλά των διακρίσεων, οι ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση, στη μόρφωση, στην ειδίκευση, η καταπολέμηση της ανεργίας και της περιθωριοποίησης των γυναικών, η καταπολέμηση της βίας των γυναικών, είναι πρωταρχικής σημασίας ζητήματα γιατί όλοι ξέρουμε ότι η ισότητα των φύλων διευρύνει τη δημοκρατία, εκπολιτίζει την πολιτική, απελευθερώνει τις δυνατότητες των γυναικών και αποτελεί προϋπόθεση της βιώσιμης ανάπτυξης. Θέσεις που υποστηρίχθηκαν και στην επιτροπή, θέσεις που αντιπροσωπεύουν όλους μας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε μία μακρά πορεία στην προάσπιση δικαιωμάτων των γυναικών και στην ισότητα των δύο φύλων. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών διαφυλάχθηκε από τη συνθήκη ίδρύσεως της Ε.Ο.Κ. το 1957 και στα μετέπειτα χρόνια έγινε πράξη σε αρκετούς τομείς της κοινοτικής νομοθεσίας, πάντα με τη σθεναρή υποστήριξη του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Από το 1996 η διάσταση των φύλων ενσωματώθηκε σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα της ένωσης με την παράλλη-

λη εφαρμογή δράσεων υπέρ των γυναικών, με σημεία αναφοράς για την ισότητα των φύλων στη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997, η οποία έρχοσε την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σαν ένα βασικό καθήκον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάνοντας λόγο για λήψη μέτρων, προκειμένου να εξαλειφθούν εντελώς οι διακρίσεις που παρατηρούνται σε βάρος των γυναικών.

Σήμερα που επαναδιατυπώνονται οι ιδέες για την προώθηση της στρατηγικής για την ισότητα, γίνεται λόγος για μία συνεκτική στρατηγική που θα καλύπτει όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στόχος δεν είναι μόνο η ενίσχυση των ήδη εφαρμοσμένων δραστηριοτήτων, αλλά και η δρομολόγηση νέων. Δεν πρέπει να ενδιαφέρεται η Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο για την ευημερία των κρατών-μελών, αλλά ως ισχυρή δύναμη θετικών αλλαγών να στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των ιδίων των κοινωνικών δομών.

Μ' αυτά τα δεδομένα επιβάλλεται να επανασχεδιάσουμε και να προωθήσουμε μέτρα και πρωτοβουλίες που θα μας πάνε ένα βήμα πιο μακριά. Η υλοποίηση των στόχων απαιτεί όχι μόνο τη δέσμευση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά επίσης των κρατών-μελών των εθνικών κοινοβουλίων, όπως γίνεται σήμερα εδώ, αλλά -εξίσου σημαντικό- των κοινωνικών εταίρων και της ίδιας της κοινωνίας των πολιτών.

Αν πραγματικά θέλουμε να δοθεί νέα ώθηση στη σύγχρονη κοινωνία, θα πρέπει να γίνει καθώς και εμβολιαστεί από τον έμφυτο ανθρωπισμό των γυναικών, τα ιδεώδη και τις αξίες τους, οι οποίες αξίες θα συμπληρώσουν τα κενά ανθρωπιάς και ευαισθησίας, προβάλλοντας ισχυρές αντιδράσεις απέναντι στον κυνισμό και τη σκληρότητα, γιατί μόνο έτσι θα αντιμετωπιστούν τα πολυδιάστατα προβλήματα που ταλανίζουν σήμερα ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Το παρόν σχέδιο κατ' αρχήν είναι μία σοβαρή προσπάθεια του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, να δημιουργήσει ένα νέο ειδικό πλαίσιο-ρύθμιση για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στον επαγγελματικό τομέα. Ανεξάρτητα εάν πηγάζει από το γεγονός της ενσωμάτωσης στο εθνικό μας δίκαιο της Οδηγίας 73/2002, χαίρετιζουμε αυτή την πρωτοβουλία.

Γίνεται διάλογος, επειδή διάλογος είναι να παραδεχθείς ότι η αλήθεια είναι πολλαπλή, να σέβασαι και να τιμάς προγενέστερες, αξιολογες πρωτοβουλίες. Ο ν. 1414/1984 εισήγαγε πρωτοποριακές ρυθμίσεις για την εποχή που ψηφίστηκε και όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, ορισμένες διατάξεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν εναρμονισμένες και με αρκετές από τις διατάξεις της Οδηγίας 73/2002 που ενσωματώνουμε σήμερα.

Θα μπορούσε να τεθεί ένα ερώτημα: Είναι η αντικατάσταση του ν. 1414/1984 αναγκαία, προκειμένου να αποτυπωθούν με συστηματικότητα και συνεκτικότητα η φιλοσοφία και ο ευρύτερος σκοπός της νέας οδηγίας;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι ότι το σχέδιο νόμου δεν περιορίζει την καταπολέμηση των διακρίσεων, αλλά επεκτείνεται και στην ενσωμάτωση της αρχής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στα νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 2 και 3 της συνθήκης που καθιστούν την ισότητα των φύλων αποστολή και οριζόντιο στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις πολιτικές και δράσεις. Παράλληλα με το σχέδιο νόμου μεταφέρεται αρτιότερα στην ελληνική έννομη τάξη προγενέστερη οδηγία, η 177/1975, που η αναθεώρησή της ήταν απαίτηση των νέων επικρατούσων συνθηκών για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί της εφαρμογής της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ εργαζομένων, ανδρών και γυναικών, ως προς την έννοια αμοιβής και την έκταση εφαρμογής του κανόνα ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ένα δεύτερο ερώτημα το οποίο θα μπορούσε να τεθεί είναι αν είναι μόνο η εναρμόνιση με τις κοινοτικές οδηγίες το αναγκαίο ή προχωρά το παρόν νομοσχέδιο ένα βήμα μακρύτερα, σε τέτοιο επίπεδο, που οποιαδήποτε άλλη προσπάθεια καλύτερης ή βελτίωσης θα την μεταφέρει στο απώτερο μέλλον. Εξάλλου τέτοιες πρωτοβουλίες και σε τέτοιο επίπεδο δεν συμβαίνουν κάθε μέρα στα κοινοβουλευτικά μας δρώμενα.

Και η απάντηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ολοφάνερη. Με τον παρόντα νόμο είναι ξεκάθαρο ότι επιδιώκεται η συνέργια όλων των αρμοδίων θεσμικών μηχανισμών της πολιτείας, καθώς και συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και τις επιχειρήσεις προκειμένου να αντιμετωπιστεί στην πράξη, και όχι με ευχολόγια, το έλλειμμα της ισότητας με κριτήριο το φύλο που χαρακτηρίζει την αγορά εργασίας, που δυσχεραίνει την συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση και αυξάνει αντίστοιχα τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών που κατά καιρούς πραγματικά έχουν δημοσιοποιηθεί και αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Να μην ξεχνάμε ότι οι γυναίκες παρουσιάζουν διπλάσια ποσοστά ανεργίας από τους άνδρες και μεγαλύτερα διαστήματα διακοπής της επαγγελματικής τους ζωής, με μεγαλύτερες δυσκολίες ένταξης και επανένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Το να ενθαρρύνει αλλαγές θεσπίζοντας ένα πλέγμα διατάξεων που από την μια προσδιορίζουν την έννοια, την έκταση και το πεδίο εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στο πεδίο της απασχόλησης και της εργασίας και παράλληλα να εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής μέσω του ορισμού αρμόδιου φορέα που θα εξετάζει ενιαία τις καταγγελίες και τις παραβιάσεις, είναι, πιστεύω, απαραίτητη προϋπόθεση. Όλοι οι εμπλεκόμενοι θα γνωρίζουν ότι υπάρχει ένα σύστημα διευρυμένης έννομης προστασίας των θιγομένων με σειρά αποτρεπτικών κυρώσεων.

Και βέβαια, η πατρίδα μας ανταποκρίνεται στις κατευθύνσεις της νέας πολιτικής στρατηγικής για την ισότητα των δύο φύλων, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε την υποχρέωση να εφαρμόσουμε ιδιαίτερες πολιτικές ενίσχυσης της γυναικείας απασχόλησης και την σύνδεσή τους με τις εθνικές πολιτικές προτεραιότητες που θα αναδεικνύει στην ουσία τον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό χαρακτήρα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Μπορεί από το 2000 η διαδικασία της λισαβόνας να έθεσε στόχους που αφορούν στη βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση και στην αγορά εργασίας ως στοιχείο ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ'επέκταση των οικονομιών των κρατών-μελών, αλλά η ένταξη των γυναικών που αποτελούν στην χώρα μας το 52% του πληθυσμού στην αγορά εργασίας με όρους ίσων δικαιωμάτων, ευκαιριών και υποχρεώσεων δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί με ευχολόγια και καλές προθέσεις. Απαιτεί ενεργές πολιτικές ισότητας για πρόσβαση στην αγορά εργασίας και ειδικές παρεμβάσεις καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού για ειδικές κατηγορίες γυναικών. Ενεργές πολιτικές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δεν θα ενισχύουν την απασχόληση των γυναικών μόνο ποσοτικά –αύξηση των δεικτών τους– αλλά και ποιοτικά, δηλαδή, μείωση του χάσματος στις αμοιβές, των εμποδίων στις προαγωγές τους και άλλα. Όπως επίσης και με την ανάπτυξη και βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, στρατηγικές δια βίου μάθησης με παράλληλη ενσωμάτωση δράσεων υπέρ των γυναικών.

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε ότι εισάγονται καινοτόμες ρυθμίσεις. Κατ'αρχήν, εισάγονται οι ορισμοί της έμμεσης και άμεσης διάκρισης λόγω φύλου, ορίζεται για πρώτη φορά νομοθετικά η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης και αντιμετωπίζεται ρητά ως μορφή διάκρισης λόγω φύλου στον χώρο της εργασίας. Επίσης για πρώτη φορά εξομοιώνεται με τη διάκριση και η εντολή για άνιση μεταχείριση προσώπου λόγω φύλου, καθώς και η λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση γυναίκας λόγω εγκυμοσύνης ή άδειας μητρότητας και γονέα που κάνει χρήση άδειας ανατροφής ή φροντίδας παιδιού. Καμία απόκλιση δεν επιτρέπεται από την αρχή της ίσης πρόσβασης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και στα διάφορα επαγγέλματα.

Αναγνωρίζεται για πρώτη φορά το δικαίωμα ο εργαζόμενος γονέας που κάνει χρήση γονικής άδειας ανατροφής να επιστρέφει στη θέση εργασίας του ή σε ισοδύναμη θέση με τους ίδιους επαγγελματικούς όρους και να επωφελείται οποιασδήποτε βελτίωσης των συνθηκών εργασίας έχει συμβεί εν τω μεταξύ, την οποία εδικαιούτο κατά την απουσία του.

Διευρύνεται νομοθετικά η έννοια της αμοιβής, ώστε να περιλαμβάνει εκτός από τον μισθό και κάθε πρόσθετη παροχή από τον εργοδότη εξαιτίας ή με αφορμή την απασχόληση του εργαζομένου.

Θεσπίζεται η προστασία του εργαζομένου από καταγγελία που οφείλεται σε λόγους εκδικητικής συμπεριφοράς του εργοδότη λόγω μη ενδοτικότητας του εργαζομένου σε σεξουαλική ή άλλη παρενόχληση. Επίσης, θεσπίζεται η προστασία από απόλυση του εργαζομένου που κατέθεσε ως μάρτυρας σε δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή για θέματα εφαρμογής του σχεδίου νόμου που συζητούμε σήμερα. Επεκτείνεται το δικαίωμα για δικαστική προστασία και μετά τη λήξη της σύμβασης ή της σχέσης, στο πλαίσιο της οποίας σημειώθηκε η διάκριση.

Αναγνωρίζεται σε συνδικαλιστικά σωματεία, σε άλλα νομικά πρόσωπα και ενώσεις προσώπων με συναφές έννομο συμφέρον η δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματα του θύματος ενώπιον δικαστηρίων ή ανεξάρτητων αρχών και να παρεμβαίνουν προς υπεράσπιση του ενώπιον δικαστικών αρχών.

Ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη ως ανεξάρτητος φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, όπως και η άσκηση διαμεσολάβησης μεταξύ του θιγομένου και αυτού που φέρεται ότι παραβίασε την αρχή. Και είναι σημαντικό ότι προβλέπεται για τον έλεγχο των καταγγελιών που αφορούν την παραβίαση αρχής στον ιδιωτικό τομέα η συνεργασία του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη. Οι συναρμόδιοι φορείς και οι μηχανισμοί διασυνδέονται οριζόντια για την αποτελεσματικότερη δράση, φορείς οι οποίοι οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους στενά. Γνώμες που γίνονται δεκτές απ' όλους μας στην ευνομούμενη πολιτεία γίνονται νόμοι.

Το παρόν σχέδιο νόμου, όπως και αν το προσεγγίσουμε, ακόμα και με αντιπολιτευτική διάκριση, είναι μια σοβαρή προσπάθεια να πάμε ένα βήμα μακρύτερα στο συνεχή αγώνα για την ισότητα των δύο φύλων, ένα βήμα μακρύτερα στον κοινό αγώνα των φύλων για προάσπιση των δικαιωμάτων των ανδρών και των γυναικών. Αυτό το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλλιεργεί την πίστη και την ελπίδα πως και περιθώρια υπάρχουν και η προσπάθεια που γίνεται έχει προοπτικές, μιας και εκπέμπει ένα λόγο ειλικρίνειας και οραματισμού για τους πολίτες που μας παρακολουθούν, για τους πολίτες που αγωνιούν καθημερινά.

Θα συμφωνήσω με την άποψη του πρώην Υπουργού και αγαπητού συναδέλφου, κ. Παναγιωτόπουλου, που κατέθεσε στην Επιτροπή κατά την συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι σημαντικό, γιατί κυρίως ενσωματώνει μια κοινοτική οδηγία με πολύ κρίσιμο περιεχόμενο, εισάγει διατάξεις στην εθνική νομοθεσία που θίγουν έμμεσα το μείζον θέμα της ελληνικής κοινωνίας που είναι το δημογραφικό, θίγει έμμεσα αλλά αποφασιστικά το θέμα προστασίας της οικογένειας και ειδικά την προστασία της μητρότητας. Εάν πραγματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλουμε να εξαλείψουμε ή να μειώσουμε τα προβλήματα που εμμέσως σχετίζονται με το δημογραφικό –και ένα τέτοιο ζήτημα είναι η θέση της γυναίκας ως μητέρας και ως εργαζόμενης στην ελληνική κοινωνία– τότε πρέπει να αναδιατάξουμε τις στρατηγικές προτεραιότητες της ελληνικής κοινωνίας.

Κύριε Υπουργέ, η Ελλάδα ανταποκρίνεται με επιτυχία στις κατευθύνσεις της νέας στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων. Οι αρχές της ίσης και της μη διακριτής μεταχείρισης αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών που στηρίζουν τη σημερινή κοινωνία. Παρατηρήσαμε το φαινόμενο, εξαγγελίες και διακηρύξεις, κοινοτικές οδηγίες να εναρμονίζονται από τα κράτη-μέλη με καθυστερήσεις πολλών ετών και αυτό είναι αλήθεια. Είπατε και σεις ότι πρέπει να πάμε ακόμα πιο γρήγορα. Αν και η θέση της γυναίκας στην κοινωνία ενισχύθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, έχουμε πολύ περισσότερο χρόνο μπροστά μας να διανύσουμε απ' ό,τι οι εταίροι μας. Ο μέσος όρος απασχόλησης των γυναικών πρέπει να φτάσει στο 60% μέχρι το 2010.

Ας καλύψουμε αυτήν την απόσταση που μας χωρίζει. Ανά-

πτυξη, απασχόληση, κοινωνική δικαιοσύνη. Σ' αυτήν την προσπάθειά σας με αίσθηση ευθύνης στέκεται δίπλα σας, κύριε Υπουργέ, ολόκληρη η ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κόλλια.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. συνάδελφος, κ. Χρήστος Χαΐδης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η συνάδελφος εισηγήτρια της Πλειοψηφίας ευχαρίστησε το κόμμα της για την τιμή που της έκανε να την ορίσει Εισηγήτρια, αλλά εμένα θα μου επιτρέψετε να εκφράσω τις ευχαριστίες προς τις γυναίκες συναδέλφισσες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την τιμή που μου έκαναν να μου εμπιστευθούν την εισήγηση για ένα θέμα που αφορά την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων.

Αυτό είναι πεποίθηση σε γυναίκες και σε άνδρες και θα δώσουμε κάθε ικμάδα των δυνατοτήτων μας να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Πολύ ενδιαφέρον αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την πρώτη περίοδο της παρουσίας του ανθρώπου στη γη η θέση της γυναίκας καθορίστηκε με βάση τη σωματική ρώμη και την ταχύτητα που ήταν βασικά πλεονεκτήματα επιβίωσης στον άνθρωπο κυνηγό. Έτσι, η γυναίκα, που υστερούσε όσον αφορά αυτά απέναντι στον άνδρα, ενώ ταυτόχρονα η κυοφορία και η γέννα ελάττωναν τις δραστηριότητές της για κάποια διαστήματα, θεωρούνταν υποδεέστερη του άνδρα. Αυτή η αντίληψη εντάχθηκε στις κοινωνικές παραδόσεις και πολλές φορές περιλήφθηκε και στα διδάγματα των θρησκειών. «Η δε γυνή να φοβείται τον άνδρα» ακούμε και σήμερα ακόμη στη γαμήλια τελετή.

Με την πάροδο των χρόνων, με την αλλαγή του τρόπου ζωής των ανθρώπων, με τη μεταβολή των δραστηριοτήτων τους, όπου η νόηση και η κρίση υποκατέστησαν βαθμιαία τη σωματική ρώμη ως παράγοντα επιβίωσης, με την ανάδειξη των ιδεών και των απόψεων της αλληλεγγύης, του ανθρωπισμού, της ισότητας και της δικαιοσύνης η θέση της γυναίκας στην κοινωνία βελτιωνόταν.

Ήδη ο Επίκουρος από τον 5ο αιώνα π.Χ. αναφέρθηκε στην ανάγκη ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Όμως μεγάλη πρόοδος σ' αυτό το ζήτημα επιτεύχθηκε τους τελευταίους αιώνες στην Ευρώπη με το διαφωτισμό, τους κοινωνικούς αγώνες και την εγκαθίδρυση της δημοκρατίας.

Σήμερα η προώθηση της ισότητας περιλαμβάνεται μεταξύ των κύριων στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέμα που αποτυπώνεται σε διάφορα κείμενα της κοινωνικής πολιτικής ως εξής: Η ισότητα των φύλων είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα, μια κοινή αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Κανόνες και διατάξεις προστασίας στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων των γυναικών και ενίσχυση του ρόλου τους στην κοινωνία εντάχθηκαν στο δίκαιο και τα συντάγματα των χωρών όλου του κόσμου. Υπενθυμίζω το δικό μας Σύνταγμα, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων εις βάρος των γυναικών, τη Συνθήκη της Ρώμης από όπου ξεκίνησε η δημιουργία της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Συνθήκη του Άμστερνταμ που παρέχει στον κοινοτικό νομοθέτη ειδική νομική βάση για τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ των ανδρών και των γυναικών.

Στην πατρίδα μας τις τελευταίες δεκαετίες, η θέση της γυναίκας στην κοινωνία ενισχύθηκε σημαντικά. Όμως παρά τις μεγάλες και πρωτοποριακές νομοθετικές ρυθμίσεις των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σ' αυτό το θέμα, κυρίως στη δεκαετία του '80, όπως η θέσπιση της νομικής ισότητας μεταξύ των δύο φύλων στις νομικές τους σχέσεις και η νομοθετική καθιέρωση της αρχής της ισότητας και στις εργασιακές τους σχέσεις, ν. 1414/84, μέσω των οποίων καταργήθηκε η πρόικα, επήλθαν αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο και πολλά άλλα, εξακολου-

θούν και σήμερα να υπάρχουν εμπόδια στην ίση μεταχείριση των γυναικών σε όλες σχεδόν τις δραστηριότητές τους.

Οι μεγαλύτερες δυσκολίες παρουσιάζονται στον τομέα της εργασίας, όπου το βασικό πρόβλημα του συνδυασμού της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής παραμένει και μάλιστα λαμβάνει και νέες διαστάσεις όσο οι γυναίκες διεκδικούν δυναμικότερα επαγγελματικές ευκαιρίες και δυνατότητες.

Έτσι, οι γυναίκες που καταλαμβάνουν το μισό του ουρανού και κυοφορούν και γεννούν ζωή και για το άλλο μισό της πλάσης, δεν έχουν ακόμη τη θέση και τις ευκαιρίες που δικαιούνται και τους οφείλουμε όλοι στην κοινωνία και υφίστανται διακρίσεις και ανισότητες.

Στο κοινωνικό επίπεδο η γυναίκα πολλές φορές προβάλλεται στις διαφημίσεις ως αντικείμενο. Άλλες φορές χρησιμοποιείται ως εμπόρευμα για την ικανοποίηση των σεξουαλικών ορέξεων των ανδρών από συμμορίες που την κρατούν σε αιχμαλωσία. Στο οικογενειακό επίπεδο είναι και μόνα και νοικοκυρά και εργαζόμενη, ενώ πολλές φορές υφίσταται και τις συνέπειες της βίαιης συμπεριφοράς του συζύγου.

Στο πολιτικό επίπεδο αντιμετωπίζεται με προκατάληψη και δυσπιστία, με αποτέλεσμα πολύ μικρό ποσοστό να συμμετέχει και τέλος στον εργασιακό τομέα βρίσκει δυσκολότερα δουλειά, αναλαμβάνει σπανιότερα από τους άνδρες υπεύθυνες και διευθυντικές θέσεις και υφίσταται συχνά τις επιπτώσεις της άδικης μεταχείρισης.

Χαρακτηριστικά επισημαίνω ότι ο μέσος όρος απασχόλησης των γυναικών στην Ελλάδα είναι 46%. Υστερεί κατά δέκα μονάδες του μέσου κοινοτικού ποσοστού, που ανέρχεται σε 56%. Στα πλαίσια των στόχων της Λισαβόνας πρέπει να φτάσει στο 60% μέχρι το 2010. Εμείς έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε σε αυτό το μικρό χρονικό διάστημα.

Υπό αυτές τις συνθήκες, λοιπόν, θα ήταν ουτοπικό να ισχυριστεί κανείς ότι βρισκόμαστε κοντά στην επίτευξη της πλήρους ισότητας, τόσο στις εργασιακές σχέσεις όσο και στους άλλους τομείς των δραστηριοτήτων των γυναικών.

Το επίπεδο, όμως, του πολιτισμού μιας κοινωνίας και ο βαθμός της πραγματικής προόδου μιας χώρας δεν μετρούνται μόνο από τους δείκτες της οικονομικής ανάπτυξης και της επιτημονικής εξέλιξης ούτε φαίνονται από το επίπεδο της ευμάρειας των πολιτών, που μπορούν απρόσκοπτα να συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία και στις άλλες δραστηριότητες της ζωής, αλλά κυρίως από το αν αντιμετωπίζονται ισότιμα όλοι οι άνθρωποι άνδρες και γυναίκες και από το πόσο προστατεύεται ο καθένας ξεχωριστά από τις αθέμιτες διακρίσεις.

Σήμερα, που ζούμε σε καιρούς όπου επικρατεί σύγχυση, που θάμπωσαν τα οράματα για ισότητα, που αμβλύνθηκαν οι συνειδήσεις, που περισσεύει ο ερησυχασμός, ενώ ταυτόχρονα σε παγκόσμιο επίπεδο ενισχύονται οι ακραίες φανατικές απόψεις θρησκευτικού φονταμενταλισμού, μισαλλοδοξίας και διαχωρισμών, που επιφυλάσσουν συρματοπλέγματα περιορισμού των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των γυναικών, η υποχρέωση όλων μας στην προστασία και την ενίσχυσή τους αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Έτσι, η εισαγωγή και η συζήτηση του σχεδίου νόμου με τίτλο «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και τις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις», που αποτελεί ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο της κοινοτικής Οδηγίας του 2002, την οποία επεξεργάστηκε ως αρμόδια Επίτροπος η κ. Διαμαντοπούλου, που βρίσκεται εδώ σήμερα, είναι θετική και μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην προσπάθεια άρσης των υπαρχουσών παραμενοντών ανισοτήτων.

Αυτός ο νόμος είναι σημαντικός, γιατί εναρμονίζει σε αυτόν τον τομέα το εθνικό με το κοινοτικό δίκαιο, τροποποιεί, επικαιροποιεί, συγκεντρώνει, σχηματοποιεί και καταργεί παλαιότερες διατάξεις, αποσαφηνίζει έννοιες και όρους όπως η άμεση διάκριση, η έμμεση διάκριση, η παρενόχληση, η σεξουαλική παρενόχληση, θεσπίζει όργανα εφαρμογής των ρυθμίσεων και επιδίδει την αποτελεσματική συνέργειά τους, αλλά και τη συνεργασία τους με άλλους κοινωνικούς εταίρους και επιχειρήσεις,

μεταβάλλει την κατανομή του βάρους της απόδειξης υπέρ της συνήθους υφιστάμενης την άνιση μεταχείριση γυναίκας, καθορίζει και διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του τόσο στο στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Θα αναφερθώ αναλυτικότερα γι' αυτά τα ζητήματα στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Σήμερα θα σημειώσω ότι για την εφαρμογή του νόμου αρκεί να υπάρχει πραγματική σχέση εργασίας χωρίς να απαιτείται σύμβαση.

Θα επιστημάνω, όμως, ταυτόχρονα και την αυξημένη ευθύνη των εθνικών κυβερνήσεων να προωθήσουν την κοινωνική και οικονομική ένταξη όλων των πολιτών με σεβασμό της πολυμορφίας και της διαφορετικότητας του καθενός.

Ψηφίζουμε, λοιπόν, το νομοσχέδιο επί της αρχής με τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Πρώτον, σκοπός του παρόντος νόμου δεν είναι μόνο η προστασία του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις της οδηγίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου, το οποίο αποτρέπει ελάχιστη υποχρέωσή μας και η οποία –υπενθυμίζω– υλοποιείται με καθυστέρηση δύο ετών.

Μέσω αυτού του νομοσχεδίου εκφράζουμε και τη δική μας πολιτική βούληση για πλήρη εξάλειψη των όποιων διακρίσεων εις βάρος των γυναικών. Πρέπει να διευρύνουμε τις πρωτοβουλίες μας πέρα από τις διατάξεις της οδηγίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ελληνική κοινωνική πραγματικότητα και τις ιδιαιτερότητες της πατρίδας μας.

Δεύτερον, η ανάγκη εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να προκαλεί σύγχυση και να οδηγεί σε υποτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των γυναικών και των ανδρών. Οι γυναίκες και οι άνδρες είναι ίσοι, αλλά δεν είναι ίδιοι. Το να είσαι γυναίκα δεν είναι ούτε προσόν ούτε μειονέκτημα. Είναι η ίδια η φύση, είναι το μεγαλείο της ζωής και της δημιουργίας. Και αυτό πρέπει να αναγνωρίζεται, να αναδεικνύεται, να διαφυλάσσεται και να επιβραβεύεται.

Η αξία της γυναίκας δεν έγκειται στο να κάνει ό,τι και ο άνδρας, αλλά να έχει ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες με αυτόν, να συμβάλλει με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, τις μεγάλες δυνατότητές της και τις αστείρευτες δυνάμεις της στη βελτίωση της θέσης της και στην πρόοδο της κοινωνίας μας.

Υπό αυτήν την έννοια θα ήθελα να εκφράσω τον προβληματισμό μου για το ότι το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα δεν προβλέπει παρεκκλίσεις από την αρχή της ίσης μεταχείρισης, δυνατότητα που δίνει το άρθρο 2 της οδηγίας του '76, αριθμός 207 της Ε.Ο.Κ. όπως ισχύει και μετά την τροποποίησή της από την οδηγία του 2002, αριθμός 73. Η χωρίς καμία εξαίρεση εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου ενδεχομένως να δημιουργήσει προβλήματα στην πράξη στις περιπτώσεις εκείνες όπου αντικειμενικά το φύλο συνδέεται πράγματι με τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, όπως για παράδειγμα θέση εργασίας με αντικείμενο τη σωματική έρευνα.

Επειδή από την άλλη μεριά η θέσπιση τέτοιων εξαιρέσεων μπορεί να οδηγήσει σε καταχρήσεις, θα πρότεινα αυτές να είναι αυστηρά συγκεκριμένες και προσδιορισμένες και να αφορούν περιπτώσεις κατά τις οποίες η σχέση του φύλου με τη συγκεκριμένη θέση εργασίας είναι πραγματική, καθοριστική και πρόδηλη, όπως επιστημαίνει και η Ο.Κ.Ε.. Είναι σαφές ότι αυτές οι διακρίσεις στο χώρο των εργασιακών σχέσεων δεν αποτελούν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, αλλά αντίθετα συμβάλλουν στην επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας.

Τρίτον, για την ολοκληρωτική εξάλειψη των όποιων διακρίσεων εις βάρος των γυναικών και την επίτευξη της επιθυμητής και πλήρους ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν αρκούν μόνο οι νόμοι και οι απαγορεύσεις. Χρειάζεται κοινωνικός διάλογος, κατάλληλη παιδεία, καλό παράδειγμα και παράλληλες δράσεις, μέτρα και υποστηρικτικές δομές σε όλους τους τομείς, που να προωθούν τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής για τους εργαζόμενους γονείς, αλλά και εν γένει για τα πρόσωπα που έχουν τη μέριμνα εξαρτώμενων ατόμων.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πέρα από τις παλαιότερες πρωτοποριακές νομοθετικές ρυθμίσεις, που προανέφερα, με την αύξηση των

παιδικών σταθμών, τη λειτουργία των ολοήμερων σχολείων, τα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι και γενικότερα με την αύξηση των κοινωνικών δαπανών, διευκόλυνε τις γυναίκες-μητέρες, κυρίως τις εργαζόμενες, οι οποίες στην πατρίδα μας επιφορτίζονται με αυτά τα καθήκοντα. Επίσης, θέσπισε τις ποσοτώσεις των γυναικών στην Αυτοδιοίκηση και κάνει πράξη την αύξηση της συμμετοχής τους στα θεσμικά του όργανα, τουλάχιστον στο 40% του συνόλου.

Γάγια διακήρυξη του Προέδρου μας αποτελεί η με όλους τους τρόπους ενίσχυση της θέσης των γυναικών σε όλες τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές δραστηριότητες της πατρίδας μας. Αντίθετα, η Κυβέρνηση με τις περικοπές στο κοινωνικό κράτος, με την αύξηση των προβλημάτων στους παιδικούς σταθμούς, με την αποδυνάμωση των ολοήμερων σχολείων, προσθέτει προβλήματα στις οικογένειες και ιδιαίτερα στις μητέρες, που στην ελληνική κοινωνική πραγματικότητα αναλαμβάνουν το κύριο βάρος αυτών των υποχρεώσεων. Δεν θίγει περισσότερο τις γυναίκες-μητέρες η διευθέτηση του χρόνου εργασίας ή η αύξηση της ανεργίας; Τι γίνεται με την πρόοδο του ολοκληρωμένου προγράμματος απασχόλησης των γυναικών; Πώς θα ανταποκριθεί το Σ.Ε.Π.Ε. στις υποχρεώσεις του ελέγχου της εφαρμογής των άρθρων αυτού του νομοσχεδίου, όταν σήμερα υπολείπεται λόγω των μεγάλων ελλείψεων σε προσωπικό;

Τέταρτον, θα ήθελα να επιστημάνω ότι η εξάλειψη των όποιων διακρίσεων λόγω φύλου και η εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να μετατραπεί σε πρόσχημα και να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για την αφαίρεση θεσπισμένων ασφαλιστικών δικαιωμάτων των γυναικών, που συχνά βλέπουμε να θίγεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Πληροφορούμαστε από δημοσιεύματα του Τύπου ότι στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας εξετάζεται το θέμα της ενδεχόμενης εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών δημοσίων υπαλλήλων και κανείς δεν μπορεί να προδικάσει το αποτέλεσμα, όπως γράφεται.

Καταθέτω για τα Πρακτικά ανάλογο δημοσίευμα και ζητώ από τον Υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή για το φλέγον αυτό ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χρήστος Χάιδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτά τα δικαιώματα κατακτήθηκαν με αγώνες και αποδόθηκαν στις γυναίκες-μητέρες ως επιβράβευση για την αναπλήρωση από μέρους τους του ελλείμματος του κοινωνικού κράτους από την πολιτεία. Η κατάργησή τους μας βρίσκει κατηγορηματικά αντίθετους και αποτελεί αναίρεση των προεκλογικών δεσμεύσεων της Νέας Δημοκρατίας. Τέτοια συζήτηση μπορεί να γίνει για το μέλλον, για τις γυναίκες που μπαίνουν τώρα στην αγορά εργασίας και εφόσον διαμορφωθούν οι συνθήκες και οι όροι ισότητας στις ευκαιρίες, στη δουλειά, στην εκπαίδευση, στην οικογένεια και στις άλλες δραστηριότητες και υποχρεώσεις της ζωής γενικότερα.

Κλείνοντας θα κάνω μόνο μια αναφορά στις αιφνιδιαστικές τροπολογίες, που σύμφωνα με την προσφιλή της τακτική κατέθεσε τη τελευταία στιγμή η Κυβέρνηση, χωρίς να προηγηθεί ενημέρωση, διάλογος και συζήτηση στην επιτροπή και αναλυτικότερα γι αυτές θα μιλήσω αύριο.

Θα τονίσω όμως σήμερα ότι με την τροπολογία για τους εργαζόμενους στις ελληνικές εκθέσεις και «HELEXPO» και «Δ.Ε.Θ. Α.Ε.» η Κυβέρνηση αποκαλύπτει την αντεργατική νοοτροπία της και εμπαίζει αυτούς τους εργαζόμενους, οι οποίοι μας παρακολουθούν σήμερα από τα θεωρεία της Βουλής, αφού με πρόσχημα την άρση της ανισότητας για την οποία υπάρχει κατηγορηματική γνωμάτευση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που τους δικαιώνει, δυσχεραίνει τη θέση τους και καθιστά δυσκολότερη την καταβολή της ειδικής αποζημίωσης που όλοι δικαιούνται. Θα επανέλθουμε αύριο σ' αυτό το ζήτημα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κυρία Πρόεδρε, το λόγο για μία σύντομη παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Άκουσα το συνάδελφο εισηγητή της Αξωματικής Αντιπολίτευσης να μιλά περί δημοσιευμάτων και να τα καταθέτει στα Πρακτικά, δημοσιεύματα που αφορούν στην όποια εξίσωση ορίων ηλικίας ανδρών και γυναικών στο δημόσιο τομέα, θέλω να διευκρινίσω στο Σώμα επειδή το θεωρώ πολύ σημαντικό, ότι κανένα δημοσίευμα δεν μπορεί να χρεώνεται ή να πιστώνεται στην Κυβέρνηση.

Δεν αποτελεί θέση της Κυβέρνησης κάτι τέτοιο το οποίο αναφέρατε, κύριε συνάδελφε. Σε κάθε περίπτωση η ελληνική Κυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα θα εξαντλήσει τα νομικά της και λοιπά της επιχειρήματα στις όποιες θέσεις προβάλλονται από την ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ξεκαθαρίζω, λοιπόν, ότι για την ελληνική Κυβέρνηση δεν τίθεται θέμα εξίσωσης ορίων ηλικίας στο δημόσιο τομέα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Παναγιώτης Κοσιώνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών-γυναικών είναι ιδιαίτερα σημαντικό λόγω του αντικειμένου με το οποίο ασχολείται. Αντικείμενο-πρόβλημα το οποίο υπάρχει από αιώνες ολόκληρους και έχει σχέση με τη βαθύτατη υποτίμηση της γυναίκας, του ρόλου της γυναίκας. Υποτίμηση που είναι αποτέλεσμα όμως -δεν ήρθε έτσι από μόνο του- συγκεκριμένων πολιτικών που εφαρμόστηκαν από τους παράγοντες του εκάστοτε κοινωνικοπολιτικού συστήματος -κυβερνήσεις, Εκκλησία- αλλά και από οικονομικούς παράγοντες. Από πολιτικές που δημιούργησαν, όπως είπε και ο συνάδελφος πιο μπροστά, «κοινωνικά μοντέλα», τα οποία λέγονται και με την έννοια του χιούμορ αλλά έχουν και κοινωνική εφαρμογή: Τα τρία κακά της μοίρας «πυρ, γυνή και θάλασσα». «Η γυνή να φοβείται τον άνδρα». «Η γυνή η βρώμικη» που δεν επιτρέπεται να μπει στο ιερό της εκκλησίας.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό. Όταν συζητάμε επί της αρχής ένα νομοσχέδιο σημαίνει ότι συζητάμε επί της φιλοσοφίας του, της πολιτικής του διάστασης με τα ιδεολογικά χαρακτηριστικά τα οποία περιέχει. Αυτό σημαίνει ότι το νομοσχέδιο που συζητάς σε τέτοιες περιπτώσεις -σε όλες τις περιπτώσεις- το κρίνεις και ανάλογα με τις δικές σου πολιτικές και ιδεολογικές αρχές, πώς θα ήθελες εσύ, δηλαδή, το συζητούμενο θέμα να το λύσεις, σαν κόμμα.

Αυτό το λέω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί κάθε φορά που έρχεται ένα νομοσχέδιο που έχει ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά από τους συναδέλφους Βουλευτές του κυβερνητικού κόμματος και τώρα και πιο μπροστά ακούγονται τέτοια πράγματα: «ένα ευαίσθητο και λεπτό κοινωνικό θέμα όλοι μαζί να το ψηφίσουμε, διότι δεν μπαίνουν κομματικές σκοπιμότητες» και άλλα διάφορα πράγματα. Και σήμερα ακούστηκε -όπως και άλλες φορές- ότι έχουν γίνει πολύ καλές νομοθετικές ρυθμίσεις από το 1984 και όωθε. Πως όμως από την άλλη μεριά οι στατιστικές δείχνουν ότι συνεχώς το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες αυξάνεται διαρκώς; Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να ψηφίζονται νόμοι οι οποίοι όμως δεν εφαρμόζονται, γιατί λειτουργεί το κοινωνικοπολιτικό σύστημα το οποίο ξέρουμε όλοι. Βέβαια εμείς το λέμε καπιταλιστικό σύστημα. Η λέξη έχει διαγραφεί τελείως όμως από το λεξιλόγιο άλλων κομμάτων, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να το αναφέρουμε.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι αυτά τα κοινωνικά προ-

βλήματα που έχουν πάρει ένα ανησυχητικό και εκρηκτικό χαρακτήρα, χρησιμοποιούνται για να δώσουν λύσεις προς τα κάτω, όπως και στην περίπτωση του νομοσχεδίου αυτού και όχι για την αντιμετώπιση των αιτίων που δημιουργούν το πρόβλημα.

Ανέφερα στην επιτροπή σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα -και όχι έτσι βέβαια- το δημογραφικό που αναφέρθηκε και τώρα, γιατί έχει σχέση και με το συζητούμενο νομοσχέδιο. Παραδείγματος χάριν, από το δημογραφικό πρόβλημα τι πιάστηκε σαν κύριο θέμα; Η γήρανση του πληθυσμού, δηλαδή η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης. Σαν να αφήνει κανείς να εννοηθεί «καλύτερα να πέθαιναν από τα εξήντα παρά να φτάνουν στα εβδομήντα έξι, οπότε δεν θα είχαμε το πρόβλημα αυτό της συνταξιοδότησης». Λένε, λοιπόν, ότι παλιά για κάθε συνταξιούχο υπήρχαν τέσσερις εργαζόμενοι και τώρα έχει πέσει κάτω από δύο. Πού οφείλεται αυτό; Συνυπολογίζει κανείς το ποσοστό της ανεργίας; Συνυπολογίζει πόσοι νέοι θέλουν να βρουν δουλειά σήμερα; Συνυπολογίζει κανείς την υπογεννητικότητα και την υπογονιμότητα; Καμία λέξη γι' αυτά που είναι οι βασικές αιτίες της δημιουργίας του δημογραφικού προβλήματος, πέρα από τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, τα οποία εμποδίζουν μια οικογένεια να κάνει περισσότερα παιδιά.

Είπα ότι το θέμα του δημογραφικού προβλήματος έχει άμεση σχέση εδώ, γιατί έχει άμεση σχέση με το βιολογικό ρόλο της γυναίκας. Πώς να πει κανείς, λοιπόν, να σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο που είναι μέσα στα πλαίσια μιας γενικότερης ταξικής πολιτικής -άλλη λέξη που έχει διαγραφεί τελείως- και για τα ελληνικά δεδομένα και για τα ευρωπαϊκά δεδομένα; Ανέφερα πάλι στην επιτροπή ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για να αποδείξουμε ότι δεν ισχύει εκείνο που λέγαμε και λέγεται ακόμη για τη σύγκλιση οικονομιών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιος είναι ο στόχος; Ο στόχος είναι οι υπανάπτυκτες ή λεγόμενες υπανάπτυκτες χώρες -και θα πω στο τέλος της ομιλίας μου τι θα πει «λεγόμενες υπανάπτυκτες», γιατί το λέω- δίνουν μερικά ψίχουλα και συγχρόνως από εκείνες που είχαν μία καλύτερη οικονομική κατάσταση σε κοινωνικό τομέα, όπως παραδείγματος χάριν μεγάλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι η Γερμανία, βλέπετε ότι κόβονται σιγά-σιγά όλα αυτά τα πράγματα. Έφερα σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα τις αντιδράσεις που υπάρχουν σήμερα στη Γερμανία και στο θέμα της πρόνοιας και στο θέμα της υγείας και στο θέμα των εργασιακών σχέσεων και παντού. Γίνεται σύγκλιση, λοιπόν, των οικονομιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς τα κάτω.

Χρησιμοποιείται τις περισσότερες φορές η γυναίκα για τη φθηνότερη εργατική δύναμη, την αξία της εργατικής δύναμης προς τα κάτω με πρόσχημα την εξίσωση των δύο φύλων, όπως είναι, παραδείγματος χάριν, στις αμοιβές, όπως είναι στα χρόνια ασφάλισης και για τη συνταξιοδότηση. Έχουν καθιερωθεί με την πάροδο του χρόνου επαγγέλματα ειδικά για τις γυναίκες επαγγελματικού χαρακτήρα και χαμηλής αμοιβής και χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών που προκύπτουν από την αναπαραγωγική τους λειτουργία, η οποία δεν είναι μόνο στη διάρκεια της εγκυμοσύνης και του τοκετού. Ο βιολογικός ρόλος της γυναίκας συνεχίζεται, διότι, αν παραδείγματος χάριν ένα ζευγάρι αποφασίσει να κάνει παιδί και το δεύτερο παιδί, το τρίτο παιδί θέλει να το κάνει μετά από δυο-τρία χρόνια, δεν ισχύει ο βιολογικός ρόλος της γυναίκας; Δεν πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέσα προστασίας σε αυτό το χρονικό διάστημα για τη γυναίκα;

Αυτό βέβαια, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δεν σημαίνει ότι εμείς δεχόμαστε ή στηρίζουμε καλά και σώνεις ότι η γυναίκα πρέπει να είναι τεκνοποιητικός μηχανισμός για τη λύση του δημογραφικού προβλήματος. Το να κάνει παιδιά είναι μέσα στα πλαίσια της δημιουργίας της οικογένειας. Η απλή λαϊκή οικογένεια, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, τι στόχο έχει στη ζωή της; Να κάνει λογαριασμούς στις τράπεζες, ακίνητα ή να παίζει στο χρηματιστήριο; Θέλει να κάνει παιδιά, να δει τα παιδιά της να αναπτύσσονται σε μια κοινωνία, να δει τα παιδιά των παιδιών της. Αυτή είναι δημιουργία. Δεν μπορεί αυτό να παρεμποδίζεται και ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι υπάρχουν χίλιοι δυο τρόποι παρεμπόδισης αυτού του πράγματος.

Πρέπει, συγχρόνως, να υπάρχουν και όλες εκείνες οι απα-

ραίτητες προϋποθέσεις, οι οποίες να βοηθάνε στην ανέλιξη της γυναίκας σε όλους τους κοινωνικούς και πολιτικούς τομείς. Οι ποσοτώσεις μόνο, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δεν βοηθάνε σε αυτό το πράγμα, χρειάζεται αλλαγή του κοινωνικού πλαισίου γενικότερα. Υπάρχουν άπειρες περιπτώσεις κατάργησης θετικών διατάξεων μέσω κλαδικών ή ατομικών συμβάσεων ασχέτων με τα ποσοστά εκπροσώπησης.

Σε πολλές περιπτώσεις, είναι σχεδόν απαγορευτική η πρόσληψη γυναικών που έχουν παιδιά ή είναι σε κατάσταση εγκυμοσύνης, κυρίως στον ιδιωτικό τομέα. Στο δημόσιο τομέα, αν θυμάμαι καλά, δεν ισχύει αυτό το πράγμα. Γιατί γίνεται αυτή η παραχώρηση στον ιδιωτικό τομέα; Γι' αυτό και πολλά ζευγάρια αποφασίζουν να κάνουν παιδιά στα τριάντα ή τριάντα πέντε χρόνια, όπου καταλαβαίνετε ότι δημιουργούνται άλλες δυσκολίες βιολογικού χαρακτήρα, στις οποίες δεν θέλω να αναφερθώ τώρα, δεδομένου ότι είναι γνωστές.

Η επιστροφή της εγκύου, μετά τη γέννα, σε ισοδύναμη θέση εργασίας, δεν διασφαλίζεται -λέμε εμείς- διότι δεν εξασφαλίζεται ότι θα είναι καλά και σώνει στον ίδιο χώρο. Και γιατί να μην είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν θα ξαναπάει στη δουλειά με κάπως ευνοϊκότερους όρους; Για παράδειγμα, αν εφαρμοζόταν άδεια δύο μήνες πριν από τον τοκετό και άδεια πέντε μήνες μετά τον τοκετό, θα κατέρρεε το σύστημα; Είναι δύσκολο να εφαρμοστεί αυτό το πράγμα; Δεν βοηθάει στην ανάπτυξη της οικογένειας αυτό το πράγμα;

Όσον αφορά την απαγόρευση των απολύσεων, η εργοδοσία απολύει, αλλά τις περισσότερες φορές όχι λόγω διάκρισης φύλου ή εγκυμοσύνης ή παιδιών, αλλά για οικονομικούς λόγους. Ποιος τον ελέγχει μέσα στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς; Κανένας δεν μπορεί να τον ελέγξει!

Όσον αφορά τη διαφορά αμοιβών, λέμε για τις θετικές ρυθμίσεις κ.λπ. Η κ. Γαλοπούλου, καθηγήτρια του πανεπιστημίου, είχε κάνει πριν από λίγα χρόνια -ισχύει ακόμα και σήμερα αυτό το πράγμα- μία έρευνα, μία μελέτη, η οποία αποδείκνυε ότι οι γυναίκες στον ίδιο εργασιακό χώρο παίρνουν το 75% έως 80% της αμοιβής που παίρνουν οι άνδρες. Δεν είναι με νομοθετική ρύθμιση ή με ρύθμιση που επιβάλλουν οι εργοδότες;

Και επειδή λέμε συνέχεια για Λισαβόνα και για Λισαβόνα, ξέρουμε τι αποφάσεις έλαβε η Λισαβόνα, ανάμεσα στις οποίες είναι και οι ευέλικτες μορφές εργασίας, απασχόλησης. Η σταθερή σχέση εργασίας και μόνιμης εργασίας έχει καταργηθεί και αυτή. Απασχόληση! Το ακούσαμε και το ακούμε από όλους! Έρευνες έχουν αποδείξει ότι οι γυναίκες και οι νέοι είναι στα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας και σε μία πάρα πολύ δύσκολη θέση γενικά.

Υπάρχουν και μερικά μέτρα τα οποία είναι και φαίνονται θετικά -και αυτό το λέω γιατί θα το πούμε και επί των άρθρων- αλλά έχουν περισσότερο τη μορφή των διακηρύξεων και λίγο ή ελάχιστα θα εφαρμοστούν στην πράξη και αυτό γιατί λείπει η βούληση, αφού η εργοδοσία κάνει ό,τι θέλει και έχει πλήρη ασυδοσία στο όνομα του κέρδους, της επιχειρηματικότητας και του ανταγωνισμού. Πρόκειται για λέξεις που χρησιμοποιεί, αγαπητοί συνάδελφοι, η εργοδοσία και τις ίδιες ακριβώς λέξεις χρησιμοποιεί και η Κυβέρνηση και όχι μόνο η Κυβέρνηση.

Μάλιστα, στην επιτροπή που συζητούσαμε, ο κύριος Υπουργός σε μια μικρή παρέμβαση που έκανε είπε ότι «εμείς στηρίζουμε την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα». Τώρα τις διαφορετικές έννοιες που έχουν αυτές οι δύο λέξεις, τις καταλαβαίνετε. Βεβαίως η απασχόληση και η απασχολησιμότητα στηρίζει την ανταγωνιστικότητα και ξέρουμε πάρα πολύ καλά τι σημαίνει ανταγωνιστικότητα και πώς εφαρμόζεται.

Ένας άλλος λόγος είναι ότι κατά την άποψη τη δική μας όλες αυτές οι διατάξεις θα μείνουν στα χαρτιά, αφού οι έλεγχοι ανατίθενται στο Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος στην πραγματικότητα μπορεί να κάνει μόνο συστάσεις και διαμεσολαβήσεις.

Αυτό δεν σημαίνει -και το λέω προς αποφυγή κάθε παρεξήγησης- ότι υποτιμάμαι ή απαξιώνουμε τα άτομα τα οποία συμμετέχουν σε αυτόν τον φορέα, το Συνήγορο του Πολίτη. Μπορεί να έχουν τις απόψεις τους, τις ελπίδες τους κ.λπ., αλλά είναι υποχρεωμένα να δρουν μέσα στα πλαίσια του κοινωνικοπολιτικού συστήματος και των νόμων που έχουν εφαρμοστεί μέχρι

τώρα. Παραγκωνίζονται οι ελεγκτικοί μηχανισμοί από το Υπουργείο Εργασίας και κυρίως το συνδικαλιστικό κίνημα. Βέβαια, εγώ θα έλεγα ότι παραγκωνίζεται κυρίως το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα, αλλά γενικά το συνδικαλιστικό κίνημα και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το συνδικαλιστικό κίνημα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι το «τρίτο βάθρο της δημοκρατίας» και ξέρουμε πού το έχουν καταντήσει τώρα.

Εξάλλου, γι' αυτόν τον έλεγχο ορίζονται τώρα ένας βοηθός Συνήγορος του Πολίτη και πέντε άτομα επιστημονικό προσωπικό για την αντιμετώπιση όλου αυτού του τεράστιου φάσματος ποικίλων εργασιακών σχέσεων και την κάλυψη -από αυτόν τον ένα άνθρωπο με τα πέντε άτομα επιστημονικό προσωπικό- αυτών των αναγκών που υπάρχουν!

Υπάρχουν και άλλες διατάξεις που φαίνονται θετικές. Το άρθρο 8 απαγορεύει διάκριση στους όρους και στις συνθήκες απασχόλησης. Δεν θα έπρεπε όμως να υπάρχει μια διάκριση για την προάσπιση του γυναικείου ρόλου, του βιολογικού ρόλου της γυναίκας; Παραδείγματος χάριν σε ορισμένες περιπτώσεις στον ιδιωτικό τομέα με τη νυκτερινή εργασία, την Κυριακάτικη εργασία και τις συνθήκες υγιεινής, πάλι δεν θα κατέρρεε το σύστημα -φαντάζομαι- εάν για λόγους πρόνοιας γι' αυτόν το βιολογικό ρόλο της γυναίκας μπορούσε να πάρει κάποιος ορισμένα μέτρα, ότι σε αυτές τις θέσεις εργασίας απαγορεύονται αυτά τα πράγματα.

Στο άρθρο 5, όσον αφορά την έννοια της πρόσβασης σε όλα τα επαγγέλματα, θα μπορούσε να το θεωρήσει κάποιος ιδιαίτερα θετικό, αλλά εδώ ανοίγονται παράθυρα και πόρτες για επαγγέλματα τα οποία λόγω της ανεργίας μπορούν να έχουν και άλλες συνέπειες, παραδείγματος χάριν για εκστρατευτικά σώματα εκτός Ελλάδος, επαγγελματίες οπλίτες.

Επίσης, ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι ότι προωθείται για άλλη μια φορά η έννοια του κοινοτικού εταιρισμού και του διαλόγου, εργατική τάξη και εργοδότες δηλαδή μαζί. Επειδή υπάρχει μία εμπειρία δεκαετιών, κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε σε αυτές τις περιπτώσεις του διαλόγου τι γίνεται. Ελάτε να αποφασίσουμε, ελάτε να συμφωνήσετε σε αυτό που έχουμε αποφασίσει εμείς. Αυτό γίνεται τις περισσότερες φορές, για να μην πω όλες τις φορές.

Το κύριο θέμα απ' όλα -και κλείνω με αυτό- είναι ότι υπάρχουν πολλά δείγματα σε πολλούς τομείς πρωτοφανούς εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, όταν οικονομικά η χώρα μας και αυτό που λέμε εμείς κεφάλαιο, γιγαντώνονται. Δηλαδή, βλέπει κανείς ότι τα κέρδη των επιχειρήσεων, σε όλες τις κατηγορίες σχεδόν έχουν φτάσει στα ύψη, μέχρι εκατονταπλάσια μερικές φορές, ενώ από την άλλη μεριά -και είμαστε μια χώρα, νομίζω δεύτερη, στην Ευρώπη- έχουμε τη μεγαλύτερη αύξηση Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Τι σημαίνει αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι; Έχουμε όμως συγχρόνως τρία εκατομμύρια ανθρώπους κάτω από το όριο της φτώχειας, χωρίς να μας λείβει βέβαια η έρευνα πόσοι είναι στο όριο της φτώχειας! Ξέρουμε την εξαθλίωση, την υποτίμηση που γίνεται σε διάφορα κοινωνικά προβλήματα, υγεία, πρόνοια κ.λπ..

Γι' αυτό καταψηφίζουμε επί της αρχής το σχέδιο νόμου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και θετικά άρθρα.

Κλείνω με αυτό που είναι μια εμπειρία προσωπικού χαρακτήρα: Στο παρελθόν έχουν ψηφιστεί άρθρα που βλέπει κανείς μία λέξη ή μία υποπαράγραφο και λέει, δεν συμφωνώ με αυτή, αλλά αυτή θα βάλουν να εφαρμόσουν; Παρατηρώντας λοιπόν την εξέλιξη των γεγονότων όλα αυτά τα χρόνια, διαπίστωσα ότι όλες αυτές οι λέξεις ή η υποπαράγραφος είναι αυτή που εφαρμόστηκε από ολόκληρο το άρθρο, το οποίο ήταν το δυσμενέστερο. Αλλά αυτά θα τα συζητήσουμε επί των άρθρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ασημίνα Ξηροτύρη - Αικατερινάρη, έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια έχουμε μιλήσει -και σωστά το κάνουμε αυτό- πολλές φορές για την ανάγκη της ίσης συμμετοχής των γυναικών και των ανδρών, για την ισότιμη και εναλλακτική συμμετοχή των γυναικών σε όλα τα κέντρα λήψης των

αποφάσεων, σε όλες τις διεργασίες του κοινωνικού και πολιτικού βίου. Αυτή η ισότιμη συμμετοχή είναι από τις βασικότερες αρχές και τις προϋποθέσεις για μία δίκαιη και με ποιότητα δημοκρατική κοινωνία. Όλοι θέλουμε αυτή η ισότητα των ευκαιριών και για τις γυναίκες να γίνει ένα πολύτιμο συλλογικό αγαθό, γιατί είναι ένα αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα συνυφασμένο πάντοτε με την εξέλιξη του πολιτισμού μας.

Η ίση συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης των αποφάσεων, οι ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση, στη μόρφωση, στην ειδικευση, στην επανειδίκευση, η καταπολέμηση της ανεργίας και της περιθωριοποίησης των γυναικών, η καταπολέμηση της βίας σε βάρος των γυναικών, έχουν πολύ μεγάλη σημασία, αφού η ισότητα των φύλων διευρύνει τη δημοκρατία, εκπολιτίζει την πολιτική, απελευθερώνει τις δυνατότητες των γυναικών και αποτελεί προϋπόθεση τελικά της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο 20ος αιώνας χαρακτηρίστηκε και ως αιώνας ισότητας των φύλων. Για αυτό και σήμερα, στην αρχή του 21ου αιώνα, η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στα μέτρα λήψης των αποφάσεων στην εργασία θεωρείται βασικός δείκτης για τη θέση των γυναικών στην κοινωνία.

Μπορεί, όμως, η έλευση του νέου αιώνα και στη χώρα μας να συνοδεύτηκε από ένα πλήρες θεσμικό πλαίσιο για την ισότητα των φύλων, παρ' όλα αυτά η πραγματικότητα δεν επιβεβαιώνει τις προσδοκίες. Έντονι είναι οι προβληματισμοί μας για τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης στα θέματα της ισότητας, με πρώτο και κύριο ερώτημα αν, με τον τρόπο που προωθείται σήμερα η παγκοσμιοποίηση, η ισότητα των φύλων προάγεται στην πράξη.

Η απελευθέρωση των αγορών, η τάση για άρση κάθε καθεστώτος προστασίας, ο σκληρός και ανελέητος ανταγωνισμός, η επικράτηση της ιδεολογίας της αγοράς πάνω στην κοινωνία και στους θεσμούς καθιστά τον αγώνα των γυναικών για την ισότητα και ουσιαστική συμμετοχή τους εξίσου δύσκολη με αυτόν τον αγώνα που έκαναν πριν από αρκετά χρόνια για τη θεσμική κατοχύρωση της ισότητας.

Δυστυχώς η παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου και του εμπορίου δεν συνοδεύεται από την παγκοσμιοποίηση των δικαιωμάτων. Όσο περισσότερο η οικονομία μιας χώρας συνδέεται με τη διεθνή αγορά τόσο παρατηρείται μείωση των κρατικών οικονομικών παροχών και των δαπανών του κοινωνικού τομέα, που είναι άρρηκτα δεμένος με την ισότητα. Τα παραπάνω δεν αποτελούν εκτίμηση των αριστερών κομμάτων, αλλά εκτίμηση του ίδιου του Ο.Η.Ε., κατά τη διαδικασία και τη συζήτηση στη διάσκεψη «ΠΕΚΙΝΟ '95».

Η ιδιωτικοποίηση που προωθείται άκριτα στους κρίσιμους για το φύλο τομείς της υγείας, της παιδείας και της κοινωνικής ασφάλισης θέτει εμπόδια στην ουσιαστική ισότητα. Η απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων και της αγοράς εργασίας αναστατώνει τη ζωή των νοικοκυριών, εισάγει την ανασφάλεια στη ζωή των ζευγαριών. Οι κατακτήσεις και οι απολαβές των εργαζομένων στηρίζονταν στο μοντέλο της σταθερής, εξαρτημένης, αορίστου χρόνου εργασίας. Η εισαγωγή της μερικής απασχόλησης και άλλων ελαστικών μορφών, που τείνουν να γενικευτούν, υπονομεύει τη βάση στην οποία στηριζόταν όλο το πλέγμα των απολαβών των εργαζομένων.

Γίνεται, λοιπόν, αισθητή μία τραγική αντίφαση: από τη μία γίνονται συνειδητά τα ανθρώπινα δικαιώματα, άρα και τα δικαιώματα των γυναικών -και αυτό είναι θετικό- αλλά από την άλλη επιδεινώνονται οι κοινωνικοί και οι οικονομικοί όροι πραγματοποίησης της ισότητας και εφαρμογής των δικαιωμάτων της γυναίκας.

Το πρόβλημα της δουλειάς, της απασχόλησης για όλους και για όλες είναι το σημαντικότερο ζήτημα που απασχολεί σήμερα το γυναικείο κίνημα αλλά και την κοινωνία γενικότερα. Το μεγάλο αίτημα των πολιτών της Ενωμένης Ευρώπης παραμένει ακόμη στοίχημα αυτών των πολιτών. Είναι το κοινωνικό κράτος, το κράτος της απασχόλησης, της ισότητας και της κοινωνικής συνοχής. Τα θέματα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής είναι πάντα κορυφαία σε κάθε συζήτηση. Γι' αυτό και στα ευρωπαϊκά συμβούλια του Άμστερνταμ, της Λισαβόνας και της Νίκαιας είχαν κυριαρχήσει.

Στα πλαίσια, λοιπόν, αυτά τέθηκε στη Λισαβόνα ο στόχος της αύξησης της συμμετοχής των γυναικών από 53% στο 60% μέχρι το 2010 και δόθηκε η εντολή να διερευνηθούν οι λόγοι για τις διαφορές που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας. Καταγράφεται ότι οι άνδρες αμείβονται, τουλάχιστον, δεκατέσσερις φορές περισσότερο από τις γυναίκες. Η εκπροσώπηση των γυναικών είναι σημαντικά μικρότερη στις επιχειρήσεις, καθώς και σε κάθε πολιτικό και θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ βασικά δικαιώματα στο χώρο εργασίας δεν γίνονται σεβαστά.

Παρά το γεγονός ότι οι διαφορές των δύο φύλων αμβλύνθηκαν σ' όλες τις χώρες, το θέμα της απασχόλησης παραμένει σημαντικό με εντονότερο αυτό το ζήτημα στα νότια κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ισπανία, στην Ελλάδα και στην Ιταλία.

Πράγματι, στη χώρα μας ο εργασιακός χώρος για το γυναικείο πληθυσμό γίνεται όλο και πιο δυσπρόσιτος και ο κοινωνικός πιο δυσμενής σε σχέση με πολλούς και αντιφατικούς ρόλους της γυναίκας: Εργαζόμενη μέχρι δώδεκα ώρες την ημέρα, μητέρας και σύζυγος για εικοστέσσερις ώρες, πολλές και δύσκολες εργασίες για τις οποίες δεν πληρώνεται.

Γι' αυτό, για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών, εκτός από τη θεσμική θωράκιση της ισότητας που και στη χώρα μας έγινε σε ικανοποιητικό βαθμό και συμπληρώθηκε με την τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος, απαιτούνται, πέρα από τις γενικότερες αναφορές, κατ' αρχήν κοινωνικές υποδομές που θα στηρίζουν την οικογένεια, για να μην αποτελεί εμπόδιο στην ένταξη ή επανένταξη των γυναικών στην εργασία, αλλά και επιμέρους βραχυπρόθεσμα και μακροχρόνια μέτρα για την πρόσβαση στην εργασία, την επαγγελματική πρόωθηση και κατάρτιση, τον έλεγχο των συνθηκών εργασίας, την προστασία και ασφάλεια της εργαζόμενης, τις αποδοχές της, γιατί εκτός από τα υψηλά ποσοστά ανεργίας έχουμε, όπως είπα και πριν, χαμηλές αμοιβές και συστηματική παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας.

Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η προώθηση της ενσωμάτωσης και της διάσπασης του φύλου σ' όλες τις πολιτικές δράσεις. Αυτό το mainstream στηρίζεται στη λογική «ολοκληρωμένα σχέδια ισότητας», ότι, δηλαδή, οι σχετικές δράσεις είναι ζήτημα της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης. Δηλαδή τι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ή η Λισαβόνα; Οι επιχειρήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι θα αναλάβουν την ευθύνη για να ενσωματώσουν τους κοινωνικούς προβληματισμούς στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα και να εφαρμόσουν έτσι, μεταξύ των άλλων, και θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών με λήψη μέτρων για την ενίσχυση και βελτίωση της θέσης τους και μάλιστα αυτό τονίζεται συνεχώς, όπως τονίζεται και στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, ότι θα γίνεται σε συνθήκες ανταγωνισμού. Όμως, οι επιχειρήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να διαχειριστούν την κοινωνική αλλαγή, δηλαδή, να προχωρήσουν την κοινωνική βιώσιμη ανάπτυξη, την ισότητα και κατ' επέκταση την κοινωνική αλληλεγγύη σε συνθήκες ανταγωνισμού, πολλές φορές αθέμιτου, άκρατου ή και κατευθυνόμενου από ισχυρά οικονομικά συμφέροντα και κέντρα εξουσίας. Δεν είναι εύκολα αυτά τα πράγματα. Γι' αυτό και η δική μας βασική αρχή είναι ότι η κοινωνική ενσωμάτωση των γυναικών με το πιο σημαντικό μέσο στην εργασία είναι ευθύνη του κράτους να την προωθήσει. Οι κοινωνικοί εταίροι και οι επιχειρήσεις θα έρθουν μετά για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και τον καθορισμό των αποδοχών. Και τις είδαμε πώς έρχονται μετά. Και εδώ το κράτος πρέπει πάλι να λάβει τα μέτρα και πρέπει πάλι να είναι πιο αυστηρό και γι' αυτό πρέπει η εποπτεία του κράτους και το κατάλληλο κάθε φορά προσαρμόζόμενο θεσμικό πλαίσιο να ισχύει, για να μπορέσουμε να κάνουμε πράξη αυτή την ίση μεταχείριση, τη μη διάκριση, την ισότητα των δύο φύλων.

Ας έρθουμε, λοιπόν, στο συζητούμενο νομοσχέδιο. Εμείς το βλέπουμε κατ' αρχήν με θετική σκοπιά. Θα πρέπει, όμως, να σκεφτούμε αν η προώθηση, η καλότερευση, η βελτίωση του νομοθετικού μας πλαισίου πρέπει να συνοδεύεται και με ουσιαστικά μέτρα, ούτως ώστε, πράγματι, η γυναίκα να έχει ίσες ευκαιρίες.

Όπως είναι γνωστό, ο ν. 1414/1984 ενσωμάτωσε την οδηγία 76/207 και την 75/117 της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί της ισότητας των αμοιβών. Με το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα γίνεται γενικά μια επιτυχημένη προσπάθεια ενσωμάτωσης της οδηγίας 73/2002 στο ελληνικό δίκαιο, η οποία ενσωμάτωση -πρέπει να παρατηρήσουμε- έρχεται με σημαντική καθυστέρηση.

Η οδηγία 73/2002 τροποποίησε προς το καλύτερο την οδηγία 76/207 με την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση, την προώθηση και τις συνθήκες εργασίας. Η οδηγία αυτή είναι ένα μέσο για την πραγματοποίηση της ουσιαστικής ισότητας και έχει πεδίο εφαρμογής τόσο στο ιδιωτικό, όσο και στο δημόσιο τομέα της οικονομίας και της απασχόλησης. Διαπνέεται -και αυτό είναι σωστό- από την αντίληψη και την εξάλειψη των ανισοτήτων λόγω φύλου και όχι απλά λόγω διακρίσεων. Η οδηγία 73/2002 αποτελεί εκδήλωση της θεμελιώδους γενικής αρχής κανόνα της ισότητας των φύλων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ)

Λόγω, ακριβώς, του θεμελιώδους αυτού χαρακτήρα της, η συνθήκη αυτή καθιστά την ισότητα των φύλων αποστολή και οριζόντιο στόχο και της Κοινότητας σ' όλες τις δράσεις της, απαιτώντας να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σ' όλους τους τομείς.

Αναφέρεται στα θετικά μέτρα ως μέσα για την εξασφάλιση της πλήρους ισότητας των ανδρών και των γυναικών στην πράξη. Έτσι δεν αρκεί η εξάλειψη των διακρίσεων με τη νομοθεσία, αλλά θα πρέπει να προωθηθεί ουσιαστικά και να επιτευχθεί αυτή η ισότητα. Αναφέρεται, λοιπόν, στα θετικά μέτρα για την αποτελεσματική εφαρμογή της, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται κατά κύριο λόγο, αφού εκεί υστερούν υπέρ των γυναικών.

Η ισότητα, λοιπόν, των φύλων δεν αποδέχεται αποκλίσεις. Η τροποποίηση της οδηγίας 76 με την οδηγία του 2002 έγινε, κυρίως, γιατί μερικές διατάξεις της -της οδηγίας 76- και ιδίως εκείνες του άρθρου 2 παράγραφος 2, επέτρεπαν αποκλίσεις από την ισότητα στην πρόσβαση σε επάγγελμα ή σε απασχολήσεις, εφόσον λόγω της φύσεως ή των συνθηκών ασκήσεώς τους το φύλο συνιστά παράγοντα αποφασιστικής σημασίας.

Το ελληνικό Σύνταγμα, με το άρθρο 4 παράγραφος 2, κατοχυρώνει την ουσιαστική ισότητα των δυο φύλων, κατά την πρόσφατη δε αναθεώρησή του καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 11 που επέτρεπε αποκλίσεις και αντικαταστάθηκε με τη διάταξη που καθιερώνει τα θετικά μέτρα ως μέσο για την επίτευξη της ισότητας των φύλων και απαιτεί την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών.

Έτσι συνιστά θετική αλλαγή η κατάργηση του άρθρου 10 του παλαιού ν. 1414, που όπως είχα πει είχε επιτρέψει αποκλίσεις από τον κανόνα της ισότητας των φύλων ως προς την πρόσβαση στην απασχόληση. Το άρθρο 10 απηχούσε τις διατάξεις της υπό αντικατάσταση οδηγίας 76, που και εκείνη επέτρεπε αυτές τις αποκλίσεις.

Η δική μας θέση ήταν και είναι πάντα ότι σε καμία περίπτωση το φύλο δεν μπορεί να αποτελεί παράγοντα αποκλεισμού από το επάγγελμα, όπως αρκετές φορές το ζήσαμε τα τελευταία χρόνια, παραδείγματος χάριν συνοριοφύλακες και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αυτό τον καιρό, όπως σας είπα και στην επιτροπή, επανέφερα τρεις φορές την ερώτησή μου στον αρμόδιο Υπουργό για το ότι ούτε μια γυναίκα δεν προδλαμβάνεται στις προσλήψεις που γίνονται για την Αγροφυλακή.

Στα θετικά του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα είναι τα εξής: Εισάγεται στις διακρίσεις λόγω φύλου η σεξουαλική παρενόχληση και συνεπώς οι διακρίσεις αυτές απαγορεύονται και ποινικοποιούνται. Η σεξουαλική παρενόχληση τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών έως τρία έτη και με πρόστιμο, τουλάχιστον, 1000 ευρώ.

Το νομοσχέδιο απαγορεύει τη δυσμενή μεταχείριση που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με την εγκυμοσύνη και τη μητρότητα. Αυτό όμως δεν φτάνει. Πρέπει να απαγορεύει και τη δυσμενή μεταχείριση που έχει σχέση με την άδεια πατρότητας, τη γονική άδεια, την άσκηση γονεϊκών καθηκόντων και τη συμφύλιση

γενικότερα της εργασιακής και οικογενειακής ζωής.

Όλα αυτά τα στοιχεία σήμερα θεωρούνται απαραίτητα από πλευράς κοινοτικού δικαίου προκειμένου να επιτυγχάνεται η ισότητα στην πράξη. Θεωρούνται θετικά μέτρα, όπως οι ποσοτώσεις που αποβλέπουν όχι απλά να καταργήσουν τις σεξιστικές διαφορές, αλλά να εξαλείψουν τις ανισότητες λόγω φύλου.

Θετικό είναι το μέτρο που εισάγεται αναφορικά με την επιλογή του Συνηγόρου του Πολίτη ως φορέα ανεξάρτητου που θα παρακολουθεί...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

...την εφαρμογή των διατάξεων διά μέσου ειδικού βοηθού συνηγόρου. Επισημαίνουμε και εμείς ότι η διατύπωση των διατάξεων πρέπει να είναι τέτοια, να είναι ρητή και σαφής, ώστε να δημιουργεί ασφάλεια δικαίου και να μην επιτρέπει τη διατήρηση ανισοτήτων ως αποκλίσεων. Η απαρίθμηση έτσι των καταργούμενων διατάξεων που γίνεται στο άρθρο 20 δεν μας αρκεί.

Ως προς την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης στο δικαστήριο για θέματα άνισης μεταχείρισης των φύλων στο άρθρο 18, προκειμένου αυτή η αρχή να εφαρμόζεται, απαιτούνται προσαρμογές στην ελληνική νομοθεσία, όπως υποδεικνύει και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η Ε.Ε.Δ.Α..

Θέλω να παρατηρήσω εδώ ότι η Ε.Ε.Δ.Α. έχει κάνει πάρα πολύ καλή δουλειά. Αποδέχεται επί της αρχής το νομοσχέδιο και έχει κάνει πολύ καλές παρατηρήσεις και εποικοδομητικές προτάσεις και έχω προσέξει ότι αρκετές απ' αυτές τις έχετε υιοθετήσει, κύριε Υπουργέ.

Αντίστοιχη δουλειά έχει κάνει και η Ο.Κ.Ε.. Είναι γεγονός ότι το νομοσχέδιο έρχεται να καλύψει κενά. Όμως δεν αρκεί αυτό, όπως δεν αρκεί σήμερα για τις πιέσεις που ασκούνται στο περιβάλλον εργασίας το νομοθετικό μας πλαίσιο.

Όπως είπα στην εισαγωγή μου, οι πιέσεις αυτές κατά κύριο λόγο ασκούνται στις γυναίκες. Η παγκοσμιοποίηση, ο ισχυρός ανταγωνισμός πλήττουν κατά κύριο λόγο τη γυναίκα. Μόλις πέτυχε θεσμικά την ισότητα, έρχεται ένας νέος αγώνας για να μπορέσει η ισότητα να γίνει πράξη. Χρειάζεται να υπάρχει ένα φιλικό κοινωνικό περιβάλλον προς την εργαζόμενη γυναίκα και το εργαζόμενο ζευγάρι με παιδιά και οικογενειακές υποχρεώσεις. Η χώρα μας το έχει πολύ περισσότερο ανάγκη αυτό. Κάτι τέτοιο δεν υπάρχει στη χώρα μας. Η ευελιξία υπαγορεύεται με όρους εργοδοτικούς και μονόπλευρους, που δεν λαμβάνουν υπ' όψιν το σύνολο των υποχρεώσεων των εργαζομένων.

Η ανεπάρκεια των υποστηρικτικών δομών στην οικογένεια ομολογείται απ' όλους μας. Θα πρέπει να γίνουν, λοιπόν, σοβαρές νομοθετικές παρεμβάσεις αναφορικά με τη χορήγηση της γονικής άδειας, που είναι προσωπικό και αυτοτελές δικαίωμα όλων των εργαζομένων, ανδρών και γυναικών, στην ιδιωτική ή στη δημόσια σφαίρα της οικονομίας. Θα πρέπει να υπάρξει αυστηρότερος έλεγχος, ενίσχυση του προσωπικού σ' όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Απασχόλησης για όλα αυτά τα θέματα.

Με λίγα λόγια, αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται ένα σύνολο μέτρων πολιτικής, προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός αυτού του νομοθετήματος, δηλαδή η ισότητα στην πράξη.

Επί της αρχής, λοιπόν, θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο και επί των άρθρων έχουμε καταθέσει ορισμένες τροποποιήσεις που θέλουμε να γίνουν. Ορισμένες έγιναν αποδεκτές και στην αυριανή συζήτηση θα συζητήσουμε και τα υπόλοιπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Ξηροτύρη.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Ο κ. Χωματάς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο για την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στους χώρους εργασίας αποτελεί μία ακόμη έμπρακτη απόδειξη της κοινωνικής ευαισθησίας και των σύγχρονων αντιλήψεων που χαρακτηρίζουν την κοινωνική πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης.

Το Υπουργείο Απασχόλησης καλείται να αντιμετωπίσει μια μεγάλη κοινωνική πρόκληση και να δώσει λύση σ' ένα φλέγον ζήτημα, το οποίο επί σειρά ετών είχε παραμείνει άλυτο δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα στις εργαζόμενες γυναίκες. Αναφέρομαι, ασφαλώς, στην ελλιπή εφαρμογή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων στο χώρο εργασίας, που είχε οδηγήσει στο φαινόμενο οι εργαζόμενες γυναίκες στη χώρα μας να πέφτουν συχνά θύματα άνισης μεταχείρισης και αθέμιτων πρακτικών. Αυτό, μάλιστα, συνέβαινε παρά το γεγονός ότι η ισότητα των δύο φύλων έχει θεσμοθετηθεί εδώ και είκοσι τρία χρόνια και παρά το ότι ισχύει η ρητή διάταξη του άρθρου 22 του Συντάγματος που προβλέπει την ίση μεταχείριση των εργαζομένων ανεξάρτητα από το φύλο τους.

Το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας αναγνωρίζοντας την έκταση του προβλήματος επιχειρεί με το παρόν σχέδιο νόμου να αναδείξει το ζήτημα της άνισης μεταχείρισης κατά των εργαζομένων γυναικών και να ενισχύσει το νομοθετικό υπόβαθρο για την άρση των διακρίσεων εις βάρος τους.

Είναι αλήθεια ότι δεσπόζουσα θέση ανάμεσα στα προβλήματα που απασχολούν τις εργαζόμενες γυναίκες κατέχει η σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας. Κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμόν 73/2002 κοινοτικής οδηγίας, σεξουαλική παρενόχληση υφίσταται όταν εκδηλώνεται οιαδήποτε μορφή ανεπιθύμητης λεκτικής, μη λεκτικής ή σωματικής συμπεριφοράς σεξουαλικού χαρακτήρα, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, ιδίως με τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.

Στο συζητούμενο νομοσχέδιο ορίζεται για πρώτη φορά νομοθετικά η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης ως μια μορφή διάκρισης στο χώρο εργασίας και ως μία ποινικά κολάσιμη συμπεριφορά και θεωπίζεται μια σειρά αυστηρών και παραδειγματικών ποινών εις βάρος των δραστών.

Ειδικότερα, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπει χρηματικό πρόστιμο ύψους 1.000 έως 30.000 ευρώ, ποινή φυλάκισης από έξι μήνες έως τρία έτη και προσωρινή διακοπή της επιχείρησης έως τρεις ημέρες, εάν θύτης της παρενόχλησης είναι ο ίδιος ο εργοδότης.

Η παραδειγματική αυστηρότητα των ποινών είναι εύλογη και δικαιολογημένη εξαιτίας της ιδιαίτερης απαξίας του αδικήματος που έγκειται στο γεγονός ότι από τη μια πλευρά οι δράστες της παρενόχλησης εκμεταλλεύονται την ανώτερη θέση τους στο χώρο της εργασίας και από την άλλη τα θύματα της παρενόχλησης είναι συνήθως χαμηλόβαθμες γυναίκες, οι οποίες έχουν ανάγκη να εργαστούν.

Ασφαλώς και έχουν σημειωθεί κατά καιρούς κρούσματα παρενόχλησης στο χώρο εργασίας εις βάρος ανδρών εργαζομένων, αλλά, βέβαια, ουδείς αμφισβητεί ότι στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων η παρενόχληση στρέφεται κατά των γυναικών.

Σύμφωνα με έρευνα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας το 10% των εργαζομένων γυναικών υπολογίζεται ότι έχει πέσει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας, ενώ το 30% αυτών δήλωσε ότι γνωρίζει και άλλη γυναίκα συνάδελφο από τον ίδιο εργασιακό χώρο που έχει δεχθεί παρενόχληση.

Όπως προκύπτει από τα σχετικά στοιχεία, οι γυναίκες θύματα της παρενόχλησης τις περισσότερες φορές δεν την καταγγέλλουν και οι κύριες μορφές της αντίδρασής τους είναι είτε παραίτηση από την εργασία τους είτε ευγενική απαίτηση από το δράστη να πάψει να τις παρενοχλεί. Εάν δε αναλογιστούμε ότι η φύση και η ιδιαιτερότητα του εν λόγω αδικήματος αφήνουν μεγάλα περιθώρια για τη μη καταγγελία από τα θύματα της παρενόχλησης, αντιλαμβανόμαστε ότι η έκταση του προβλήματος είναι πιο ανησυχητική απ' ό,τι ίσως φανταζόμαστε.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα ανωτέρω δεδομένα, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η διάταξη του συζητούμενου νομοσχεδίου που αναφέρεται στην αναστροφή του βάρους της αποδείξεως της παρενόχλησης. Ειδικότερα προβλέπεται ότι μετά την προσκόμιση των στοιχείων τελέσεως του αδικήματος από το θύμα της παρενόχλησης, ο φερόμενος ως θύτης θα πρέπει να απο-

δείξει ότι δεν τέλεσε το αδίκημα της παρενόχλησης.

Οφείλω όμως στο σημείο αυτό να υπογραμμίσω, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει κίνδυνος να οδηγηθούμε σε φαινόμενα καταχρηστικής άσκησης αγωγών εις βάρος εργοδοτών άνευ λόγου. Όμως, το συζητούμενο νομοσχέδιο εκτός από το ακανθώδες ζήτημα της παρενόχλησης που ρυθμίζει, περιλαμβάνει και μια σειρά άλλων σημαντικών διατάξεων, οι οποίες έρχονται να καλύψουν συγκεκριμένα νομοθετικά κενά εις ό,τι αφορά την ισότιμη μεταχείριση των δύο φύλων στο χώρο εργασίας, με σκοπό, κυρίως, την προστασία της εργαζόμενης γυναίκας και μητέρας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός από τις διοικητικές κυρώσεις, η οποιαδήποτε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω φύλου θα επισύρει πλέον και αστικές κυρώσεις με τη μορφή της πλήρους αποζημίωσης, ενώ ταυτόχρονα θα συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσίου Παιδείας Κώδικα.

Περαιτέρω, ενισχύονται οι υπάρχουσες ρυθμίσεις για την άρση των εμποδίων που συναντούσαν οι εργαζόμενες μητέρες στη δουλειά τους, προκειμένου να ενισχυθεί αποτελεσματικά ο θεσμός της οικογένειας που αποτελεί το ισχυρότερο θεμέλιο του κοινωνικού ιστού της πατρίδας μας. Υπό το πρίσμα αυτό ο εργοδότης δεν θα δικαιούται στο εξής να αρνηθεί την πρόσληψη γυναικας λόγω της εγκυμοσύνης ή του πρόσφατου τοκετού της.

Επιπροσθέτως αναγνωρίζεται στον εργαζόμενο γονέα που κάνει χρήση της γονικής άδειας για την ανατροφή του παιδιού του, το δικαίωμα να επιστρέψει στην εργασία του σε ισοδύναμη θέση και με τους ίδιους όρους ωφελούμενος από οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών εργασίας, η οποία σημειώθηκε κατά την απουσία του.

Περαιτέρω, διευρύνεται η έννοια της συνταγματικά κατοχυρωμένης ίσης αμοιβής, προκειμένου να συμπεριληφθεί σ' αυτήν όχι μόνο ο μισθός, αλλά και τα πάσης φύσεως επιδόματα που παρέχονται από τον εργοδότη.

Θεσπίζεται επίσης η προστασία του εργαζομένου από το ενδεχόμενο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του, εάν αυτή οφείλεται σε λόγους εκδικητικής συμπεριφοράς του εργοδότη. Ως φορέας παρακολούθησης για την πιστή τήρηση του νόμου και την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος αναλαμβάνει την υποχρέωση σύνταξης ετήσιας έκθεσης προς τη Βουλή των Ελλήνων και την υποχρέωση σύνταξης ειδικής έκθεσης για την ορθή εφαρμογή του νόμου.

Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι με το συζητούμενο σχέδιο νόμου κλείνει η εκκρεμότητα της προσαρμογής του εθνικού μας δικαίου προς την κοινοτική οδηγία 73/2002 και πραγματοποιείται ένα σημαντικό βήμα για την υλοποίηση της αρχής της ισότητας, η οποία συστηματικά παραβιαζόταν βάνουσα με θύματα κατά κύριο λόγο τις εργαζόμενες γυναίκες.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και ο σεβασμός των εργαζομένων γυναικών στο χώρο εργασίας συνιστούν αυτονόητες αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη λειτουργία κάθε σύγχρονης και ευνομούμενης κοινωνίας, γι' αυτό και αποτελούν ένα θεμελιώδες κεφάλαιο για την κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης.

Εν κατακλείδι, θεωρώ ότι οι διατάξεις του συζητούμενου νομοσχεδίου είναι σε θέση όχι μόνο να αποτελέσουν το θεματοφύλακα για τα θέματα ισότητας των δύο φύλων στο χώρο εργασίας, αλλά και να λειτουργήσουν ως μία, πραγματικά, ασπίδα προστασίας υπέρ των εργαζομένων γυναικών. Γι' αυτό και το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο κ. Γείτονας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ενσωματώνει την κοινοτική οδηγία 2002/1973 για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου στην απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και εξέλιξη. Αποσαφηνίζονται με τις

διατάξεις του όροι, όπως «έμμεση και άμεση διάκριση», «παρενόχληση», «σεξουαλική παρενόχληση» και καθορίζεται ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής του νόμου. Η ευθύνη παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανατίθεται στο πλαίσιο του νόμου, στο Συνήγορο του Πολίτη.

Όπως ειπώθηκε και από τον εισηγητή μας, είναι ένα θετικό βήμα και εμείς ψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Ίσως, ορισμένες διατυπώσεις στα άρθρα, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να βελτιωθούν. Για παράδειγμα, αναφέρομαι στο άρθρο 17 –για να μην επανέλθω επειδή μιλώ επί της αρχής- όπου το «πιθανολογείται» ίσως θα πρέπει να γίνει «τεκμαίρεται». Νομίζω ότι αναφέρθηκε σ' αυτό και ο κ. Χωματάς προηγουμένως. Ίσως θα πρέπει να δούμε ξανά τη διατύπωση.

Όπως έλεγε προηγουμένως και ο κ. Παπαϊωάννου, είχαν γίνει πολλές συζητήσεις στα συμβούλια Υπουργών πάνω σ' αυτό το άρθρο και επετεύχθη ένας συμβιβασμός. Όμως πρέπει να προσέξουμε να μην μπουν πολίτες σε περιπέτειες.

Η συζήτηση επί της αρχής, είναι μία ευκαιρία για ορισμένες γενικές και ειδικές επισημάνσεις, όσον αφορά το θέμα της ισότητας των φύλων στην εργασία. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανοίξει μεγάλη συζήτηση για το μέλλον της εργασίας, όπως και για την ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών. Άλλωστε, μην ξεχνάμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει από την αρχή της, ως Κοινότητα σταθερό άξονα δράσης την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών. Μάλιστα, η Συνθήκη του Άμστερνταμ του 1997 έβαλε το ζήτημα της ισότητας των φύλων ως βασικό καθήκον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και στη χώρα μας, τις τελευταίες δεκαετίες, χάρη και στις πρωτοβουλίες του Π.Α.ΣΟ.Κ., δημιουργήθηκε πρόσφορο έδαφος για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας. Και δεν ήταν μόνο οι θεσμικές αλλαγές που έπαιξαν ρόλο τόσο στις αλλαγές όσο και στις εργασιακές σχέσεις –και αναφέρομαι στις αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο, στη συνταγματική αναθεώρηση- αλλά κυρίως έπαιξαν ρόλο και τα μέτρα πολιτικής που διευκόλυναν την πρόσβαση της γυναίκας στην εργασία, τη συμμετοχή της στο κοινωνικοοικονομικό γίγνεσθαι και στα κέντρα αποφάσεων.

Η ανάπτυξη των κοινωνικών υποδομών για τα παιδιά και την οικογένεια –(βρεφονηπιακοί σταθμοί, Κ.Α.Π.Η.), τα ολοήμερα σχολεία, η «Βοήθεια στο Σπίτι», και τέτοια σχετικά προγράμματα- διευκόλυναν ιδιαίτερα τη γυναίκα.

Μπορούμε να πούμε, λοιπόν, κοντολογίς ότι στις σύγχρονες ανεπτυγμένες κοινωνίες στον κόσμο και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, το θέμα της ισότητας των φύλων και η σχέση της γυναίκας κρίθηκε. Όμως, δεν λύθηκε στην πράξη. Έχουμε ξεφύγει, ευτυχώς, μετά το Διαφωτισμό από τις στείρες αντιλήψεις του παρελθόντος –που συζητούσαν ακόμα και για το «φύλο των αγγέλων»- και μιλούσαν για βιολογικά προσδιορισμένο ρόλο της γυναίκας.

Όμως, δυστυχώς, στην εποχή που διανύουμε –που είναι η εποχή των ανθρωπίνων οικουμενικών δικαιωμάτων, του δεύτερου επιστημονικού διαφωτισμού, όπως λέγεται- τα πράγματα για τις γυναίκες δεν είναι ρόδινα. Τα εμπόδια που αντιμετωπίζει η γυναίκα παραμένουν σημαντικά, οι προκαταλήψεις σε βάρος της γυναίκας και τα ανδροκρατικά στερεότυπα, χαρακτηρίζουν την κουλτούρα μας –αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς- όπως επίσης και οι κοινωνικές δομές κρύβουν σκοπέλους που καλείται η γυναίκα με πολλές δυσκολίες να ξεπεράσει.

Η ανεργία μαστίζει τις γυναίκες και το ξέρουμε. Δεν της ανατίθενται εύκολα ανώτερες διευθυντικές θέσεις και συχνά πέφτει θύμα άνισης μεταχείρισης και εκμετάλλευσης στο χώρο της εργασίας της. Αποδεικνύεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εν προκειμένω η αρχή, ότι χωρίς κώδικες συμπεριφοράς τα δικαιώματα ουσιαστικά είναι σαν να μην υπάρχουν ή τουλάχιστον, φαλκιδεύονται. Για να είμαστε, λοιπόν, ειλικρινείς μένουν ακόμα να γίνουν αρκετά για να μιλάμε για ισότιμη μεταχείριση ανδρών και γυναικών.

Για να αλλάξει δε αυτή η κοινωνική πραγματικότητα, που εμποδίζει τη γυναίκα στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς της με αξιοπρέπεια, αλλά και στο ρόλο της μητέρας, χρειάζεται να

κάνουμε ακόμα μεγάλα σημαντικά βήματα. Καλό είναι και στην Ελλάδα και στη Βουλή να υπάρξει ένας ευρύτατος διάλογος για αυτό το ζήτημα, για να κάνουμε παραπέρα ουσιαστικά βήματα.

Κλείνω με μία ακόμη επισήμανση. Η Κυβέρνηση φέρνει αυτό το νομοσχέδιο και είναι ένα θετικό βήμα, όπως είπα. Όμως, κύριοι Υπουργοί, η όλη πολιτική της Κυβέρνησης στα δύομισι χρόνια, πέρα από τα άλλα, δεν συμβαδίζει με τον επιδιωκόμενο στόχο της προώθησης των δικαιωμάτων της γυναίκας. Επί μέρους πολιτικές βάζουν νέα εμπόδια στην πρόσβαση της γυναίκας. Η Κυβέρνηση ροκανίζει ήδη τα κεκτημένα που απορούν και τη γυναίκα. Προχώρησε σε περικοπές στο κοινωνικό κράτος, προκαλώντας προβλήματα στη λειτουργία παιδικών σταθμών, στην ανάπτυξη νέων παιδικών σταθμών και κοινωνικών υποδομών στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι». Ακόμη, αποδυνάμωσε τα ολοήμερα σχολεία που παίζουν σημαντικό ρόλο. Η δε εξέλιξη των δράσεων για την ισότητα και η απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης δεν είναι ικανοποιητική. Παρά τα όσα διάβασα να ισχυρίζεται στην επιτροπή ο κύριος Υπουργός. Προηγουμένως στην κοινή συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, όπου έκανε μία ενημέρωση ο κ. Αλογοσκούφης, αναφέρθηκε στις μεγάλες δυσκολίες που υπάρχουν –βέβαια, τις απέδωσε στο παρελθόν- στην απορρόφηση των κονδυλίων του Γ' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης. Ήταν μια ομολογία αποτυχίας.

Εγώ και με την εμπειρία που έχω, μετά λόγου γνώσεως, κύριοι Υπουργοί, και μετρώντας τα λόγια μου λέω ότι, εάν δεν ληφθούν μέτρα, θα χαθούν τεράστιοι κοινοτικοί πόροι στο Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Και δεν είναι μέτρα η μείωση της εθνικής συμμετοχής ούτε το «πάρκιγκ» κονδυλίων σε ειδικά ταμεία που θα δείχνουν εικονική απορρόφηση.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, διάβασα τα Πρακτικά. Δεν ξέρω αν θα αναφερθείτε στην ομιλία σας, αλλά δεν είδα τίποτα συγκεκριμένο για τις προβλέψεις –εννοώ για δράσεις και κονδύλια όσον αφορά τη θέση της γυναίκας - στο Δ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης.

Τέλος, η αποξήλωση πλέγματος εγγυήσεων για τους εργαζομένους που επιχειρεί η Κυβέρνησή σας πλήττει κυρίως τις γυναίκες. Προηγουμένως, ο κύριος Υπουργός, τοποθετήθηκε –εγώ ήμουν στην επιτροπή, αλλά με ενημέρωσαν οι συνάδελφοι πάνω σ' αυτό- και στο ζήτημα που μέχρι τώρα άφηνε ανοικτό, εννοώ το θέμα της εξίσωσης των ορίων ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης των γυναικών. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να γίνει πρέπει να το καταλάβουμε. Είναι κάτι που αντιστρατεύεται ευθέως το στόχο για εναρμονισμό και συμφιλίωση της οικογενειακής και της εργασιακής ζωής.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Έλεος!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Εγώ εκείνο που θέλω να πω, ακούγοντας τον κ. Γιακουμάτο να φωνάζει «έλεος», είναι, κύριοι της Κυβέρνησης, ότι πολλές φορές «η φωνή σαν φωνή Ιακώβ, αι χείρες σας, όμως, χείρες Ησαΐ» Και μας υποψιάζετε, όπως και τον κόσμο, όταν αφήνετε ανοικτά τέτοια θέματα. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορείτε σε καμία περίπτωση να αφήσετε τη γυναίκα εκτεθειμένη στο δαρβινισμό της αγοράς που η πολιτική σας δυστυχώς συνεχώς ενθαρρύνει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κύριε Γείτονα, φαίνεται ότι δεν προσέχετε. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι, όπως είπε και ο κύριος Υπουργός προηγουμένως, η Κυβέρνηση σ' όλους τους τόνους και σ' όλα τα επίπεδα διαβεβαιώνει το Σώμα και την ελληνική κοινή γνώμη ότι δεν υφίσταται θέμα εξομοίωσης συντάξεων ανδρών και γυναικών.

Έχουμε πει επανειλημμένως ότι η χώρα μας δεν έχει επαγ-

γελματικά ταμεία γι' αυτά που συζητούν σήμερα και υπάρχει εφαρμογή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και τυπικά, αλλά και ουσιαστικά δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα και εν πάση περιπτώσει, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., έλεος. Αρκετή η προβοκάτσια, αρκετή η φοβία που προκαλείτε στους συνταξιούχους, όταν χιλιάδες γυναίκες –και είστε υπεύθυνοι- παίρνουν τηλέφωνο πανικόβλητες να βγουν στη σύνταξη, επειδή θα υπάρχει εξομοίωση. Έλεος! Αφήστε αυτήν τη σπέκουλα, κάντε κάπου αλλού κομματική αντιπαράθεση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Πάρτε καθαρή θέση αφήστε τα μισόλογα όπως μέχρι τώρα και εδώ είμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Δερμεντζόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και η Ελλάδα βασίζονται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου και σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτά κατοχυρώνονται με την ευρωπαϊκή σύμβαση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και όπως προκύπτουν και από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών-μελών.

Η ισότητα ενώπιον του νόμου και η προστασία όλων των ατόμων, έναντι των διακρίσεων, αποτελεί οικουμενικό δικαίωμα, αναγνωρισμένο από την οικουμενική διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης, εις βάρος των γυναικών, από τα σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών για τα ατομικά και πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί θεμελιώδη αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 2 και το άρθρο 3, παράγραφος 2 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αλλά και τα άρθρα 4, 22 και 116 του ελληνικού Συντάγματος.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια μορφή ισότητας ποιοτικά διαφορετική από τη γενική αρχή. Είναι μια ισότητα δημιουργική, καθώς δεν υποχρεώνει απλώς το νομοθέτη σε ίση μεταχείριση, αλλά δημιουργεί το δικαίωμα, τόσο για τους Έλληνες, όσο και για τις Ελληνίδες, να αξιώσουν την επέκταση ευνοϊκών διατάξεων που ισχύουν μόνο για το ένα φύλο. Επιπλέον η ισότητα των φύλων έχει και διπλή σημασία, αρνητική και θετική. Αρνητικά: Απαγορεύει τη δημιουργία άνισων καταστάσεων και τη διαφοροποίηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών με βάση τη διαφορά φύλου. Θετικά: Επιβάλλει την παροχή ίσων δυνατοτήτων και στα δύο φύλα για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την ελεύθερη ατομική κίνηση ή δράση, ή γενικά τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή.

Η απασχόληση των γυναικών αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της Λισαβόνας, η οποία πρέπει να φθάσει στο 60% μέχρι το 2010. Σήμερα ο κοινοτικός μέσος όρος ανέρχεται στο 55,7%, το αντίστοιχο γενικό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών στην Ελλάδα φθάνει το 46,2%. Το ποσοστό αυτό μειώνεται για τις γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, από πενήντα πέντε έως εξήντα τεσσάρων ετών στο 31,7%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποσκοπεί στη δημιουργία ενός νέου ειδικού πλαισίου ρύθμισης για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στον επαγγελματικό τομέα, ενσωματώνοντας στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 73/2002. Επίσης με το νόμο αυτό μεταφέρεται αρτιότερα στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 117/75, «περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών-μελών που αφορούν την εφαρμογή της αρχής ισότητας των αμοιβών, μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών», ως προς την έννοια της αμοιβής και την έκθεση εφαρμογής του κανόνα της ίσης αμοιβής, μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι οδηγίες 207/76 και 117/75 είχαν ήδη ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο με το ν. 1414/1984. Ο νόμος αυτός, όμως, ήταν, πράγματι, αναγκαίο να αντικατασταθεί, προκειμένου να αποτυπωθεί συνεκτικά και ολοκληρωμένα ένα νέο πληρέστερο νομοθετικό πλαίσιο που θα ρυθμίζει την αρχή της ισότητας των δύο φύλων στον εργασιακό τομέα.

Ζητήματα τέτοιου είδους αγγίζουν νοοτροπίες και στερεότυπα χρόνια και ισχυρά δομημένα.

Στόχος δικός μας πρέπει να είναι με θεσμικές πρωτοβουλίες να προωθηθούν αλλαγές σ' αυτές τις νοοτροπίες. Οι πολιτικές και τα προγράμματα πρέπει να τονίζουν τα μέτρα υπέρ της αναγνώρισης του βασικού ρόλου των γυναικών στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές διαδικασίες, της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και της απόκτησης οικονομικής ανεξαρτησίας.

Ενδεικτικά, λοιπόν, αναφέρω ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο αποσαφηνίζονται οι ορισμοί της άμεσης και έμμεσης διάκρισης λόγω φύλου. Ορίζεται η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης ως μορφής διάκρισης. Δεν επιτρέπονται πλέον αποκλίσεις από την αρχή της ίσης πρόσβασης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση. Κατοχυρώνεται το δικαίωμα του εργαζόμενου γονέα που έχει κάνει χρήση γονικής άδειας, να επιστρέψει στην ίδια ή σε ισοδύναμη θέση εργασίας. Διευρύνεται νομοθετικά η έννοια της αμοιβής, ώστε να περιλαμβάνει το σύνολο των παροχών και να μην υπάρχουν περιθώρια παρερμηνειών. Αναγνωρίζεται σε συνδικαλιστικά σωματεία η δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματα του θύματος ενώπιον των αρχών. Ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη σαν ανεξάρτητος φορέας, παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών. Κινητοποιούνται όλοι οι συναρμοδίοι φορείς και μηχανισμοί για τη διασφάλιση της ισότητας. Προωθείται εν γένει ο κοινωνικός διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων με σκοπό την προαγωγή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στον επαγγελματικό τομέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νομική ισότητα και η κατάργηση των θεσμικών εμποδίων δεν μπορεί να καταρρίψει από τη μία στιγμή στην άλλη τις προκαταλήψεις της κοινωνίας. Είναι, όμως, υποχρέωσή μας η επίδειξη πρόνοιας. Συλλήβδην αφορισμοί και εκφράσεις, απόρριψη κάθε προσπάθειας και κάθε πρωτοβουλίας δεν προσφέρουν τίποτε άλλο, παρά μόνο φθορά και συντήρηση. Το φύλο εξακολουθεί να παίζει, έστω και υποσυνείδητα, το διαφοροποιητικό του ρόλο στην επιλογή του προσώπου που θα προσληφθεί ή θα προαχθεί σε συγκεκριμένη θέση εργασίας και αναφέρομαι στις περιπτώσεις θέσεων εργασίας που δε συναρτώνται αντικειμενικά με κάποιες ιδιαίτερες βιολογικές απαιτήσεις.

Στόχος, λοιπόν, μίας ευνομούμενης και δίκαιης πολιτείας είναι να διασφαλίσει την αξιοκρατία και την ισότητα στη δυνατότητα σε όλους τους πολίτες της. Ανεξάρτητα φύλου. Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας ότι η επιτυχία, η απόδοση και η αποτελεσματικότητα δεν έχουν φύλο, παρόλο που –ας σημειωθεί– ως μέρος του λόγου είναι γένους θηλυκού.

Με το παρόν νομοσχέδιο ενισχύουμε τη συμμετοχή όλων, ενισχύουμε τη δικαιοσύνη για όλους, ενισχύουμε την ισότητα όλων έναντι όλων, γιατί χωρίς στερεότυπα και προκαταλήψεις, με καθαρή, διαυγή σκέψη και ομαδική δουλειά πετυχαίνουμε περισσότερα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Δερμεντζόπουλε.

Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο, ο οποίος παρακαλείται άλλη φορά να είναι στην ώρα του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τόσο η ευρωπαϊκή, αλλά και η ελληνική νομοθεσία στα πλαίσια της εφαρμογής των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων εκπονούν νομοθετήματα, τα οποία βασίζονται στην επίκληση του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιδιωκόμενη «ισότητα» μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τα δικαιώματα στην αγορά εργασίας.

Η επίτευξη αυτού του στόχου, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ελληνικών κυβερνήσεων, στηρίζεται στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των φύλων στην απασχόληση και στην εργασία, η οποία πολύ συχνά αναγορεύεται με πομπώδη τρόπο σε θεμελιώδη αρχή του Εργατικού Δικαίου, η οποία υποτίθεται ότι στη χώρα μας είναι και συνταγματικά κατοχυρωμένη.

Στην πραγματικότητα η αρχή της ίσης μεταχείρισης των φύλων στην απασχόληση και την εργασία και η εξασφάλιση ισότητας των δικαιωμάτων στον τομέα αυτόν, αποτελούν ένα γνήσιο καπιταλιστικό ιδεολογικό εφεύρημα που στην πραγματικότητα μετουσιώνει τα εργασιακά δικαιώματα των γυναικών σε ευκαιρίες, με στόχο την κατάργησή τους.

Το ιδεολόγημα της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών στον τομέα της εργασίας είναι μία κομψή ψευτοπροοδευτική λεκτική απάτη, η οποία επιστρατεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ελληνικές κυβερνήσεις, προκειμένου αυτοί, σε συνεργασία με τις ελληνικές κυβερνήσεις, να πετύχουν να γίνουν ευκολότερα αποδεκτές από την κοινωνία οι αντιδραστικές αλλαγές που χτυπάνε τα εργασιακά δικαιώματα γυναικών και ανδρών, πλήττοντας ευθέως το οικογενειακό εισόδημα, ενώ πραγματικό στόχο έχουν, να κάνουν πιο φθηνή την εργατική δύναμη πρώτα απ' όλα των γυναικών.

Είναι, λοιπόν, μέτρα συγκεκριμένα που δημιουργούν μεγαλύτερα εμπόδια στις γυναίκες. Στην προσπάθειά τους αυτή δημιουργούν απαγορευτικούς όρους στην γυναικεία εργασία και στην συνταξιοδότηση προσθέτοντας όλο και νέα πιο βαριά δυσβάσταχτα βάρη στις γυναίκες πλάτες στις οποίες ταυτόχρονα μεταβιβάζουν συνεχώς την πλήρη διεκπεραίωση ζητημάτων κοινωνικής πολιτικής. Το θεωρητικό υπόβαθρο των αντιλήψεων που αναπτύσσονται περί ισότητας των δικαιωμάτων προσπαθεί να αποκρύψει ότι η ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι κοινωνικό φαινόμενο που έχει την αφετηρία του στην ταξική κοινωνία που ζούμε στην ίδια τη δομή πάνω στην οποία αναπτύσσονται αντιδραστικές κοινωνικές αντιλήψεις και επιλεκτικές διακρίσεις και πρακτικές.

Η γυναίκα στις μέρες μας είναι πρώτη σε ποσοστά ανεργίας. Είναι πρώτη στα ποσοστά της μερικής απασχόλησης, είναι πρώτη στους χαμηλότερους μισθούς και βέβαια είναι πρώτη αυτή που δέχεται την εργοδοτική τρομοκρατία στους χώρους εργασίας. Είναι επιφορτισμένη σχεδόν αποκλειστικά με τη φροντίδα του σπιτιού, των παιδιών, των υπερήλικων των αρρώστων ενώ ταυτόχρονα είναι πιο ευάλωτη σε υποχωρήσεις κάτω από τέτοια βάρη και γι' αυτό είναι λιγότερο συνδικαλισμένη, λιγότερο ενημερωμένη, λιγότερη συνειδητοποιημένη έχοντας αποδεχθεί το ρόλο που της φοράνε όλοι μαζί οι ιδεολογικοί μηχανισμοί που έχει στην διάθεσή του το σύστημα στο οποίο ζούμε.

Η λογική των ίσων ευκαιριών επιτείνει μια ανισότιμη κατάσταση προκειμένου να βαθύνει την γενική ανισοτιμία αποκρύπτοντας το γεγονός ότι οι γυναίκες στο καπιταλιστικό σύστημα που ζούμε δεν ξεκινούν από την ίδια κοινωνική αφετηρία στην αναζήτηση της εργασίας σε σχέση με τους άνδρες. Και έχουν κατά κανόνα πολύ λιγότερες κοινωνικές δυνατότητες ανάπτυξης και εξέλιξης των εργασιακών τους δυνατοτήτων εξαιτίας της συντριπτικά μεγαλύτερης επιφορτίσής τους με τις οικογενειακές ευθύνες και υποχρεώσεις. Η λογική των ίσων ευκαιριών στην εργασία που αναπτύσσεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι βαθύτατα υποκριτική από μέρους της, αφού την ίδια στιγμή προωθείται από αυτήν δημιουργώντας νοηματική αντίφαση, η οποία αποκαλύπτει πλήρως τις προθέσεις της, την ελαστική γυναικεία απασχόληση που είναι πρώτη, προκειμένου δήθεν να εναρμονιστούν τα οικογενειακά και εργασιακά καθήκοντα.

Εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα και από τη Νέα Δημοκρατία και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όταν ψηφίστηκαν οι νόμοι για την μερική απασχόληση, τα επιχειρήματα ήταν «οι γυναίκες να δουλεύουν τριώρα και τετράωρα για να μπορούν να φυλάνε και τα παιδιά». Αυτό το επιχείρημα ακούστηκε κατά κόρον εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και από τη Νέα Δημοκρατία. Η συμφιλίωση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων, όπως ονομάστηκε η προσπάθεια ελαστικοποίησης των όρων εργασίας της γυναίκας, που προωθείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και η ταυτόχρονη υποστήριξη από μέρους της των ίσων ευκαιριών στην εργασία και την απασχόληση στην πραγματικότητα ανοίγουν τον δρόμο για αλλαγές προς το χειρότερο.

Απόλυτη απόδειξη για τον τρόπο που χρησιμοποιείται η έννοια της ισότητας των φύλων και η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις

ελληνικές κυβερνήσεις αποτελεί το γεγονός της κατάργησης σημαντικών κατακτήσεων του συνδικαλιστικού κινήματος της χώρας μας σε βάρος της γυναικείας εργασίας. Στο όνομα της ισότητας των φύλων τα τελευταία χρόνια καταργήθηκαν δικαιώματα. Για παράδειγμα στην πράξη στον ιδιωτικό τομέα αλλά και σε συμβασιούχες στο δημόσιο, γυναίκες δεν τολμούν να μείνουν έγκυες και τις απολύουν. Ακόμα και συμβασιούχες στον ΕΛ.Γ.Α. έχουν απολυθεί ή και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα επειδή τόλμησαν να μείνουν έγκυες. Όμως οι κυβερνήσεις κωφεύουν καθώς και τα αρμόδια υπουργεία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Και λέτε αυτό το επιχείρημα και ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέα Δημοκρατία: Αφού θέλετε ισότητα, πάτε στα εξήντα πέντε μαζί με τους άνδρες στη σύνταξη. Δηλαδή, πέντε χρόνια παραπάνω το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης. 'Η άλλο παράδειγμα είναι η κατάργηση της νυκτερινής εργασίας στις γυναίκες, που υποχρεώνονται να δουλέψουν και τη νύχτα και, αν δεν πάνε, απολύονται. Ακόμα και δήμαρχοι που στηρίζονται από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τη Νέα Δημοκρατία υποχρεώνουν τις μητέρες να πληρώνουν τροφεία στους βρεφονηπιακούς σταθμούς και, αν η μητέρα είναι άνεργη, δεν έχει δικαίωμα να πάει το παιδί στο βρεφονηπιακό σταθμό.

Η λεγόμενη εξισορρόπηση ευκαιριών που σε απλά ελληνικά μεταφράζεται ως καμία θετική διάκριση για τις γυναίκες σε συνθήκες ταξικής εκμετάλλευσης σημαίνει περισσότερη ανισότητα για αυτές, αφού στο όνομά της παρακάμπτονται πλήρως τόσο η διαφορετική κοινωνική αφετηρία από την οποία ξεκινούν όσο και οι ξεχωριστές δυσκολίες που πρόκειται να αντιμετωπίσουν λόγω της πολλαπλότητας και της πολυπλοκότητας των ρόλων που επωμίζονται λόγω του φύλου τους σε ολόκληρη τη ζωή. Η εμπορευματοποίηση της πρόνοιας, της υγείας, της παιδείας, η ισοπέδωση των αναγκών της μητρότητας και της κοινωνικής αξίας που έχει αυτή σε συνδυασμό με την κατάργηση των δικαιωμάτων και κατακτήσεων που στόχο έχουν να αυξήσουν τα εργοδοτικά κέρδη βαθιάνουν και διαιωνίζουν την κοινωνική ανισοτιμία της γυναίκας στο όνομα δήθεν της ισότητας.

Οι αντιλήψεις και τα ιδεολογήματα που αναπτύσσονται από την αστική φεμινιστική θεώρηση του γυναικείου ζητήματος -ότι δήθεν η αιτία της άνισης θέσης των γυναικών έναντι των ανδρών στην ελληνική κοινωνία είναι η καθυστερημένη ιστορικά ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ελλάδα και κατά συνέπεια η ισχυρή επιβίωση αντιδραστικών απόψεων για το γυναικείο φύλο- είναι σαφές και πολιτικά αστήρικτες και έχουν στόχο να περιορίσουν συγκαλύπτοντας τις αιτίες του γυναικείου προβλήματος το κοινωνικό εποικοδόμημα αποκρύπτοντας την πραγματική του φύση, που έχει τη ρίζα στην ταξικότητα της καπιταλιστικής διάρθρωσης που είναι και η βασική αιτία της γυναικείας ανισοτιμίας.

Στην πραγματικότητα σε όλες τις χώρες, ανεπτυγμένες και μη, οι γυναίκες συμμετέχουν σε συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό στην στρατιά των ανέργων και αυτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Παντού στον πλανήτη οι γυναίκες αποτελούν το εφεδρικό ελαστικό εργατικό δυναμικό, ενώ η κατάστασή τους επιδεινώνεται εξαιτίας των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων, οι οποίες αφαιρούν κοινωνικές κατακτήσεις προσθέτοντας ασύλληπτα κέρδη στην καπιταλιστική παραγωγή. Όσο υπάρχει ταξική καπιταλιστική εκμετάλλευση, για τη γυναίκα θα υπάρχει διπλή και τριπλή καταπίεση.

Σε τέτοιες συνθήκες η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των φύλων και η εξασφάλιση ισότητας ευκαιριών που χρησιμοποιούνται κατά κόρον από τις ελληνικές κυβερνήσεις αποτελούν εμπαιγμό για το γυναικείο φύλο, τις ανάγκες του και, όπου αναφέρονται, είναι απολύτως βέβαιο ότι προσπαθούν να αποκρύψουν την αφαίρεση γυναικείων δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Αυτό βεβαίως γίνεται και στο νομοσχέδιο που συζητούμε και φυσικά εμείς δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Τσιόγκα.

Η κ. Διαμαντοπούλου έχει το λόγο.

ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές ότι ένας νόμος δεν μπορεί να

αλλάξει τα κοινωνικά δεδομένα. Κάθε φορά έχει να κάνει με την ωριμότητα της κοινωνίας, της οικονομίας, του πολιτικού συστήματος, αλλά σίγουρα κάθε φορά μπορεί να λειτουργήσει πολυπλασιαστικά και να αλλάξει πράγματα που μέχρι σήμερα ξέραμε. Ο νόμος αυτός, όπως έχει ήδη ειπωθεί, είναι η ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας και έχει πίσω της μακρές διαπραγματεύσεις και μεγάλους αγώνες και του γυναικείου κινήματος και των προοδευτικών κινημάτων σε όλη την Ευρώπη.

Θα ήθελα να κάνω συγκεκριμένες αναφορές, μια και δεν έχει νόημα να επαναλαμβάνουμε πράγματα στα οποία οι περισσότεροι πλέον σ' αυτήν την Αίθουσα συμφωνούμε όσον αφορά την ισότητα των δύο φύλων. Πρέπει να δούμε τον καλύτερο δυνατό τρόπο υλοποίησής της ώστε να εξαλειφθούν οι μεγάλες ανισότητες που ακόμη υπάρχουν.

Είναι σαφές ότι και το Οικογενειακό Ελληνικό Δίκαιο, το οποίο είναι από τα πλέον προοδευτικά στον κόσμο σύμφωνα με παγκόσμια κατάταξη, αλλά και η εργασιακή νομοθεσία, η νομοθεσία που αφορά τις γυναίκες στην αγορά εργασίας και ουσιαστικά αφορά την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Εργατικού Δικαίου –επίσης το πιο προοδευτικό στον κόσμο– έχουν βοηθήσει την εξέλιξη των πραγμάτων.

Σήμερα, όμως, τα πράγματα εξακολουθούν να είναι πάρα πολύ δύσκολα. Η γυναικεία ανεργία στο σύνολο των χωρών της Ευρώπης είναι σχεδόν διπλάσια από την ανεργία των ανδρών. Και όσον αφορά την αμοιβή για ίσης αξίας εργασία, οι γυναίκες αμείβονται λιγότερο κατά 18%.

Δεν είναι, βέβαια, μόνο αυτό. Το θέμα «εργασία» δεν είναι μόνο δουλειά, δικαιώματα, εισόδημα. Είναι ένα σύνολο διαδικασιών, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων, που ουσιαστικά δημιουργούν στη γυναίκα ένα διαφορετικό status απ' ό,τι στον άνδρα.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε τρία σημεία του νομοσχεδίου.

Το πρώτο αφορά τα άρθρα 8 και 10. Το πρώτο άρθρο αφορά την εξέλιξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και το δεύτερο, το θέμα της συμμετοχής τους σε σωματεία και ενώσεις. Το νομοσχέδιο λέει το αυτόνοτο: Δεν μπορεί κανείς λόγω του φύλου του να εξαιρεθεί από ένα σωματείο ή μια ένωση ή να εξελιχθεί.

Ποια είναι η πραγματικότητα στην ελληνική κοινωνία; Στα διοικητικά συμβούλια των επιχειρήσεων το ποσοστό των γυναικών είναι λιγότερο από 1%. Στον τραπεζικό τομέα το ποσοστό σε διευθυντικά στελέχη είναι λιγότερο από 3%. Έχει ενδιαφέρον να δούμε στη Γ.Σ.Ε.Ε., στα εργατικά κέντρα, στο Σ.Ε.Β., στα επιμελητήρια ποιος είναι ο αριθμός των γυναικών. Πολλές φορές θα δούμε το απόλυτο μηδέν. Δεν μπορούμε, δηλαδή, να το καταγράψουμε ούτε σε ποσοστά.

Αρκεί, λοιπόν, να έχουμε μία νομοθεσία, η οποία να μην επιτρέπει τη διάκριση ή πρέπει να πάμε ένα βήμα παραπέρα;

Εδώ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας προτείνω –είναι παρούσα και η Γραμματεία της Ισότητας– να προχωρήσετε σε ένα πακέτο συνοδευτικών πολιτικών και μέτρων. Δεν αρκεί καθόλου να λέμε ότι απαγορεύεται η διάκριση στην εξέλιξη. Θα πρέπει να δούμε πώς επιβραβεύεται η επιχείρηση, ο δημόσιος τομέας, ο κοινωνικός φορέας ή ο φορέας της αυτοδιοίκησης, που έχει τις πρακτικές της ισότητας των δύο φύλων. Μπορούμε να δούμε πρακτικές από χώρες όπως είναι οι Σκανδιναβικές, που έχουν προχωρήσει πολύ. Να έχουμε, δηλαδή, κάθε χρόνο –και να ανακοινώνονται στη Βουλή– λευκές λίστες! –Όπως υπάρχουν οι μαύρες λίστες, να έχουμε και λευκές τις λίστες– με τους φορείς εκείνους οι οποίοι από χρονιά σε χρονιά έχουν μεγάλη συμμετοχή των γυναικών ως εργαζόμενες. Ξέρετε, ότι υπάρχει εταιρεία στη Θράκη, η οποία κάθε χρόνο αυξάνει κατά 10% την συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό της δυναμικό. Η αντίστοιχα να παρουσιάζονται στη Βουλή, να ανακοινώνονται στον Τύπο μέσα από τα επιμελητήρια και τις ενώσεις οι επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες έχουν γυναίκες στα διοικητικά τους συμβούλια, οι τράπεζες εκείνες οι οποίες αυξάνουν τον αριθμό των διευθυντικών στελεχών. Και βεβαίως, να κάνουμε μία πρόσκληση στο εργατικό κίνημα, όπου εκεί τα πράγματα, στα εργατικά κέντρα και στη Γ.Σ.Ε.Ε., ίσως πραγματικά είναι απογοητευτικά.

Το πρώτο, λοιπόν, είναι πώς συνοδεύουμε με πολιτικές ένα

νόμο ο οποίος βοηθά εξαιρετικά στο να μην έχουμε αρνητικές εξελίξεις.

Το δεύτερο θέμα, στο οποίο θέλω να αναφερθώ, είναι το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης. Από την ημέρα που έγινε στην επιτροπή η συζήτηση του νομοσχεδίου μέχρι και σήμερα όσοι παρακολουθείτε τον Τύπο και όσοι βεβαίως έχετε λάβει μέρος σε συζητήσεις και σε πηγαδάκια, θα έχετε δει αυτή τη διακριτική ειρωνεία και το χιούμορ, με το οποίο αντιμετωπίζεται το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης. Από απαξίωση έως ειρωνεία. Θα έλεγα ότι είναι ένα πάγιο ανέκδοτο μεταξύ ανδρών. Πολλές φορές οι ίδιες οι γυναίκες δεν αναφέρονται στο θέμα –ακόμα και πολιτικοί– από φόβο απαξίωσής τους.

Τυχαίνει σήμερα στο Ισραήλ, που είναι μια εμπόλεμη χώρα, η αστυνομία να έχει μπει σε σπίτι πολιτικού για να ερευνηθεί υπόθεση σεξουαλικής παρενόχλησης. Σε μία χώρα που βρίσκεται σε πόλεμο, ένα κυρίαρχο θέμα στην πολιτική σκηνή είναι η σεξουαλική παρενόχληση που ένας Υπουργός έκανε σε μία συνεργάτιδά του.

Θα μπορούσε πραγματικά να ακολουθηθεί και να αναλυθεί από τόνους μελάνης αρνητικά και θετικά. Μα, είναι δυνατόν μια χώρα που είναι σε πόλεμο να ασχολείται με αυτό το θέμα;

Θα είδατε ότι σε όλα τα μέσα –φαντάζομαι ότι οι περισσότεροι συνάδελφοι παρακολουθούν τα διεθνή μέσα– το θέμα αντιμετωπίστηκε με εξαιρετική σοβαρότητα, γιατί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης είναι ένα θέμα δημοκρατίας. Και είναι ένα θέμα δημοκρατίας, γιατί κάποιος που έχει οικονομική ή πολιτική εξουσία τη χρησιμοποιεί σε βάρος κυρίως των γυναικών, κάποιες φορές και σε βάρος των ανδρών.

Υπάρχουν πλέον σοβαρές μελέτες και για την Ελλάδα. Το 2002 έγινε μελέτη στο Λεκανοπέδιο. Ξέρετε τι προέκυψε; Ότι μία στις τέσσερις γυναίκες έχουν στη ζωή τους την εμπειρία αυτή σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, όταν πρόκειται να προσληφθούν ή όταν πρόκειται να εξελιχθούν στην αγορά εργασίας. Και βέβαια το 80% των γυναικών που υφίστανται αυτό το φαινόμενο, είναι οι χωρισμένες, οι χήρες και οι πολύ μικρές σε ηλικία. Είναι, λοιπόν, σημαντικό να δούμε ότι είναι ένα σοβαρό πολιτικό πρόβλημα και για την ελληνική κοινωνία.

Βεβαίως δεν έχει σπάσει η σιωπή. Το σύνθημα και η εκστρατεία «Γυναίκες, σπάστε τη σιωπή» δεν έγινε ποτέ πράξη στην Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θέλω ακόμη δυο λεπτά.

Υπάρχει, επίσης, μια προσέγγιση του θέματος, που αφορά την επιτηδευμένη θυματοποίηση, δηλαδή ότι οι γυναίκες υπάρχει κίνδυνος να μεγεθύνουν τα προβλήματα, να κατηγορήσουν τον εργοδότη τους ο οποίος σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, έχει την υποχρέωση να αποδείξει το αντίστροφο. Υπήρξε πάρα πολύ μεγάλη συζήτηση και υπάρχουν παραδείγματα χωρών, όπως είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και οι χώρες της Σκανδιναβίας, όπου αποδείχθηκε ότι μετά την ψήφιση του νόμου υπάρχει για ένα διάστημα έξι ή οκτώ μηνών μια υπερβολή του φαινομένου και μετά παίρνει τις πραγματικές του διαστάσεις, όμως και εδώ είναι θέμα πολιτικής κουλτούρας. Εδώ η Γραμματεία Ισότητας έχει να κάνει μια πολύ σοβαρή δουλειά, που πρέπει να γίνει κυρίως με τις επιχειρήσεις και με την ενημέρωση των εργαζομένων στον επιχειρηματικό τους χώρο για τα δικαιώματά τους, είτε είναι γυναίκες είτε είναι άνδρες.

Τελειώνω με το τρίτο θέμα, κύριε Υπουργέ, στο οποίο ήσασταν απολύτως κατηγορηματικός, δηλαδή με το θέμα του ασφαλιστικού και της εξίσωσης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών. Επειδή είδα μια συνέντευξη του κ. Γιακουμάτου την οποία τσεκάρσα γιατί είναι και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, ο ίδιος αναφέρει ότι δεν υπάρχει θέμα, γιατί αφορά τα επαγγελματικά ταμεία και σε κάθε περίπτωση δεν αφορά τη χώρα μας. Θέλω να σας βεβαιώσω ότι αφορά τη χώρα μας το θέμα.

Μπορεί, κύριε Γιακουμάτο, να έχετε δικιο ότι αφορά τα επαγγελματικά ταμεία, όμως μια καταγγελία –ξέρετε ότι ήδη υπάρχει μια στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο– μπορεί να ανατρέψει το

θεσμικό πλαίσιο. Είναι, λοιπόν, πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο δεν πρέπει να μας βρει απροετοίμαστους, όπως μας βρήκε «ο Βασικός Μέτοχος» ή το θέμα του ποδοσφαίρου, όπου νομίζαμε ότι ξέραμε, νομίζαμε ότι όλα ήταν λυμένα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όμως δεν ήταν.

Εδώ θέλω να κάνω, εν όψει και της συζήτησης που ξεκινά για το ασφαλιστικό νομοσχέδιο, δυο, τρία σχόλια. Σε όλη την Ευρώπη το ασφαλιστικό σύστημα με τον τρόπο και την εποχή που δημιουργήθηκε, δημιουργεί ανισότητες σε βάρος των γυναικών. Υπάρχει μεταφορά δικαιωμάτων και πόρων από τις γυναίκες προς τους άνδρες και μεταφορά πολλές φορές πόρων από τις χαμηλότερες οικονομικά γυναίκες προς τις ισχυρότερες οικονομικά γυναίκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ολοκληρώστε, κυρία Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τελειώνω κύριε Πρόεδρε.

Θα πρέπει, μιας και ανοίγεται τη συζήτηση για το ασφαλιστικό, το θέμα των ασφαλιστικών δικαιωμάτων όσον αφορά τις γυναίκες και την ισότητα και την εξίσωση των δικαιωμάτων να τεθεί ως ένα ειδικό θέμα. Το δημόσιο είχε τη δυνατότητα ως εργοδότης όχι να κάνει χάρη ή να δώσει προνόμιο, αλλά να αντιμετωπίσει το θέμα των διαφορετικών όρων εργασίας, γιατί οι γυναίκες δεν έχουν ίσους όρους στην αγορά εργασίας, γιατί έχουν και επιπλέον υποχρεώσεις. Αυτό δεν συμβαίνει, δυστυχώς, στον ιδιωτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κυρία Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Βεβαίως, δεν είναι το θέμα σήμερα, κύριε Υπουργέ, αλλά θα ήθελα να κτυπήσω καμπανάκι ότι υπάρχει πρόβλημα και είναι σοβαρό και απαιτείται η θεσμική, νομική και πολιτική επιχειρηματολογία από το Υπουργείο σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κυρία Διαμαντοπούλου.

Το λόγο έχει ο κ. Γιακουμάτος για ένα λεπτό.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κυρία Διαμαντοπούλου, συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Ένα επιχείρημα από τα πολλά που η Κυβέρνηση θα φέρει στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι και τα επαγγελματικά ταμεία, τα οποία, όπως και εσείς καλά ξέρετε, αφορούν αυτή την εξομίσωση ανδρών και γυναικών. Όμως, συμφωνώ μαζί σας. Σε μία συνέντευξη δεν υπάρχουν όλα τα επιχειρήματα που η Κυβέρνηση θα καταθέσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση γι' αυτό το θέμα, απλώς η συνέντευξη ανέφερε ένα βασικό επιχείρημα και μία σωρεία επιχειρημάτων, τα οποία είναι και θεσμικά και σχετικά με όλες τις άλλες υποθέσεις που αφορούν τη νομοθεσία, που θα αιτιολογήσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρα, λοιπόν, το θέμα δεν το χειριζόμαστε ελαφρά, αλλά πάρα πολύ σοβαρά, πάρα πολύ υπεύθυνα και καλό θα είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να δώσει χέρι σε αυτήν την αιτιολογημένη άποψη της ελληνικής πλευράς και όχι να τρομοκρατεί, κυρία Διαμαντοπούλου, την κάθε κυρία, την κάθε μητέρα, την κάθε γυναίκα και να μπαίνει στο Υπουργείο και να εκφράζει την αγωνία της, το άγχος της, την ανησυχία της ότι αύριο το πρωί θα πάει δεκαπέντε χρόνια αργότερα στη σύνταξη. Αυτό, κυρία Διαμαντοπούλου, προσπαθήσα με τη συνέντευξή μου να περάσω, να καθισχύσω αυτές τις γυναίκες ότι δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή κανένα τέτοιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ήσασταν σαφής, κύριε Υπουργέ, ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Δένδιας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οφείλω να πω ότι φοβούμαι ότι θα αποτελέσω εξαίρεση στη σειρά των ομιλητών, που είπαν ιδιαίτερα καλά λόγια γι' αυτό το νομοθέτημα και το γεγονός ότι το ψηφίζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση μου επιτρέπει να πω δυο κουβέντες που για μένα είναι σημαντικές.

Και εξηγούμαι: Κατ' αρχήν κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ

ανδρών και γυναικών, κανείς. Αυτό, όμως, που πρέπει να δούμε και που πολύ ορθά ετέθη από την κ. Διαμαντοπούλου στην αρχή του λόγου της προηγουμένως, είναι να δούμε πώς το συγκεκριμένο νομοθέτημα που μπορεί να μην μπορεί να αλλάξει μία κοινωνική πραγματικότητα θα την επηρεάσει. Φοβούμαι ότι το συγκεκριμένο νομοθέτημα, κύριε Υπουργέ, θα επηρεάσει την πραγματικότητα και με λύπη μου λέω ότι θα την επηρεάσει επί τα χείρω, θα την κάνει χειρότερη δηλαδή σε απλά καθημερινά ελληνικά.

Γιατί; Κατ' αρχήν θα ξεκινήσω λέγοντας ότι στην Ελλάδα οφείλουμε να έχουμε μία νομική υπερηφάνεια. Η Ελλάδα έχει έναν εξαιρετικό νομικό πολιτισμό, έχει μία εξαιρετική νομική παράδοση και η εξαιρετική αυτή νομική παράδοση, που ανατρέπει πίσω στη μακραίωνη ιστορία μας, στην Εξάφυλλο του Αρμενόπουλου κ.λπ., κινδυνεύει από την εισαγωγή των οδηγιών άκριτα, καίτοι και μας επιτρέπεται σε μεγάλο βαθμό και η τροποποίησή τους και η εξέτασή τους. Κινδυνεύουμε, δηλαδή, ν' αφήσουμε την τεράστια παράδοση του Ρωμαϊκού Δικαίου, η οποία διήλπε μέχρι τώρα το Δίκαιο μας και να πάρμε στην πολύ νεότερη πολύ λιγότερο επιστημονική, έωλη και πολλές φορές επιπόλαιη παράδοση του Αγγλοσαξονικού Δικαίου, το οποίο επιχειρεί με ad hoc ρυθμίσεις να αντιμετωπίσει μια πραγματικότητα που πολλές φορές το υπερβαίνει χωρίς ιδιαίτερο φιλοσοφικό υπόβαθρο.

Παίρνω, λοιπόν, το συγκεκριμένο νομοθέτημα. Δεν θα πάω στον ορισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης της παραγράφου 10 του άρθρου 3, τον οποίο θεωρώ εντελώς λανθασμένο και από την οδηγία, διότι γι' αυτό θα φτάσω στο τέλος- αλλά θα περάσω από εκεί και θα πάω στο άρθρο 9 «Λύση της σχέσεως εργασίας και της υπαλληλικής σχέσεως». Το άρθρο αυτό είναι παντελώς άχρηστο. Δημιουργεί προβλήματα ερμηνείας στις υπάρχουσες διατάξεις του Εργατικού Δικαίου, οι οποίες απολύτως καλύπτουν αυτά τα οποία αναφέρονται εδώ και αυτό το οποίο θα έχουμε με αυτήν τη διάταξη θα είναι επικάλυψη διατάξεων. Και καμία διάταξη να μην είχαμε στο Εργατικό Δίκαιο, αρκούσε η γενική διάταξη του 281 του Αστικού Κώδικα. Προς τι, λοιπόν, το άρθρο 9;

Πάμε στο άρθρο 13 με το οποίο εισάγεται ως φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής ίσης μεταχείρισης ο Συνήγορος του Πολίτη. Γιατί; Ποια είναι η αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη στην εργασιακή σχέση; Γιατί πρέπει να αναμειχθεί; Σε τι διευκολύνει το Δίκαιο μία άλλη ανεξάρτητη αρχή να μπαίνει στη μέση; Δεν είναι επαρκής η ελληνική δικαιοσύνη; Εάν δεν είναι επαρκής η ελληνική δικαιοσύνη, δεν υπάρχει εν πάση περιπτώσει η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου σας; Προς τι ο Συνήγορος του Πολίτη; Δεν θα έχουμε μια διαρκή επικάλυψη αρχών; Αφήστε που αρχίζει και δημιουργείται σ' αυτήν τη χώρα το βασικό ερώτημα των ανεξαρτήτων αρχών που τέμνουν πλέον κατά τρόπο ιδιόρρυθμο την τριμερή διάκριση των εξουσιών και δεν ξέρουμε πού να τις εντάξουμε και δεν ξέρουμε πώς να τις αντιμετωπίσουμε;

Μετά από λίγο καιρό θα έχουμε τόσες ανεξάρτητες αρχές σ' αυτή τη χώρα με τόσες αρμοδιότητες που δεν θα ξέρουμε που λογοδοτούν και δεν θα ξέρουμε να βάσουμε αρχή και τέλος.

Φεύγω από το άρθρο 13 και πάω στο άρθρο 16. Το άρθρο 16 κατά την αρχική του διατύπωση καθιστούσε ποινικό αδίκημα τη σεξουαλική παρενόχληση όπως αυτή προβλέπεται σ' αυτό το νομοθέτημα στο άρθρο 3 παράγραφος 1δ'. Στη σημερινή συζήτηση τροποποιείται με το έγγραφο που μας διανεμήθηκε διόρθωση και μετατρέπεται πλέον σε ποινικό αδίκημα μόνο η προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας -εάν καλά θυμάμαι από τον Ποινικό Κώδικα γιατί δεν τον έχω μαζί μου- και αντιθέτως η σεξουαλική παρενόχληση ως περιγράφεται σ' αυτόν το νόμο παύει να είναι ποινικό αδίκημα. Κα ερωτώ γιατί. Ή η διάκριση του νόμου είναι τέτοια και πρέπει να το επιβάλει ως ποινικό αδίκημα ή δεν είναι ποινικό αδίκημα. Αλλά τότε τι συζητάμε;

Φθάνω στο για μένα ακατανόητο, θα μου επιτρέψετε να πω, άρθρο 17 «βάρος απόδειξης». Κατ' αρχήν είναι λάθος η λέξη «πιθανολογείται». Το είπαν και δύο συνάδελφοι προηγουμένως. Είναι λάθος διότι η οδηγία 97/80 του Συμβουλίου που ορίζει το βάρος αποδείξεως, χρησιμοποιεί τη λέξη «τεκμαίρεται». Το

«τεκμαίρεται» μεταφέρεται στο ελληνικό κείμενο νόμου ως «πιθανολογείται». Αυτό δημιουργεί ένα χάος διότι αρκεί ο βλαπτόμενος –και λέω «βλαπτόμενος» διότι δεν είναι κατ' ανάγκη «η βλαπτόμενη», μπορεί να είναι οποιουδήποτε φύλου- να πιθανολογήσει για να αντιστραφεί το βάρος αποδείξεως και να πρέπει ο καθ' ου πλέον να αποδείξει ότι δεν τέλεσε την παρενόχληση. Και να σας πω το εξής για να δείτε πόσο τραγελαφικά θα γίνουν τα πράγματα:

Στο άρθρο 16 προβλέπεται ποινική διαδικασία. Στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας μπορεί να ασκηθεί πολιτική αγωγή; Ναι. Κατά την πολιτική αγωγή θα υπάρχουν οι διατάξεις της ποινικής διαδικασίας όπου ο ενάγων, δηλαδή ο βλαφθείς, θα πρέπει να δημιουργήσει πλήρη απόδειξη. Για το υπόλοιπο της αγωγής του για το οποίο θα έχει κριθεί στα πολιτικά δικαστήρια, θα αντιστραφεί το βάρος της αποδείξεως και θα πρέπει ο εναγόμενος να αποδείξει ότι δεν τέλεσε σεξουαλική παρενόχληση. Αυτό αν δεν είναι χάος, αν αυτό δεν αποτελεί πλήρη άρνηση των νομικών που διδαχθήκαμε στο πανεπιστήμιο, τι είναι; Πώς θα βρει άκρη αυτή η χώρα με αυτές τις διατάξεις; Πώς θα βρουν άκρη τα δικαστήρια με αυτές τις διατάξεις;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ.)

Αν μου επιτρέπετε, και καταλήγω με αυτό, να πω το εξής: Ουδείς διαφωνεί με την αρχή του νομοθετήματος. Όμως, στην προσπάθειά μας να κάνουμε την πραγματικότητα καλύτερη, δεν υπάρχει λόγος να δημιουργούμε ένα απόλυτο νομικό χάος. Νομικό χάος θα δημιουργήσουμε, κύριε Πρόεδρε. Και πραγματικά σας παρακαλώ να το ξανακοιτάξουμε και να δούμε πώς το συγκεκριμένο μπορεί να καταστεί λειτουργικό. Έχοντας δε διαβάσει και τα Πρακτικά, λέω το εξής: Είπε ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή ότι υπάρχει προηγούμενο και το προηγούμενο που επικαλέστηκε ήταν το προεδρικό διάταγμα του 2003. Όμως και το π.δ. 105/2003 δεν λέει «πιθανολογείται». Και αυτό «τεκμαίρεται» λέει.

Συγχωρείστε με διότι αντί κοινοβουλευτικής ομιλίας χρειάστηκε να καλύψω επτά λεπτά για να κάνω νομική ανάλυση. Αλλά ειλικρινά καταλήγω παρακαλώντας τον κύριο Υπουργό να κοιτάξει τις παρατηρήσεις διότι είμαι απολύτως πεπεισμένος ότι αν το ψηφίσουμε ως έχει, τότε θα δημιουργήσουμε έναν τεράστιο μπελά και το μόνο πράγμα που θα κερδίσουμε είναι να επανέλθουμε μετά από λίγο καιρό και να αλλάζουμε τα άρθρα που σας ανέφερα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Δένδια.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Τσιτουρίδης.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ (Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου το οποίο παρουσιάζουμε, ενισχύει την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και στην πρόσβαση στα κέντρα λήψης αποφάσεων, διορθώνει ατέλειες και διευρύνει το πεδίο εφαρμογής προηγούμενων νόμων, ενσωματώνοντας έτσι μεταξύ των άλλων στο εθνικό μας δίκαιο την ευρωπαϊκή οδηγία 2002/73.

Αυτή η οδηγία υπήρξε αποτέλεσμα και γόνιμων συζητήσεων και έντονων προβληματισμών και σημαντικών θέσεων που παρουσιάστηκαν επί σειρά ετών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση συνιστά θεμελιώδη αρχή του διεθνούς, του ενωσιακού και του εθνικού εργατικού δικαίου.

Στη χώρα μας, η αρχή αυτή κατοχυρώνεται βεβαίως από το Σύνταγμα μας, ενώ στην κοινοτική νομοθεσία η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά στις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και στη μεταχείριση στην εργασία αποτελεί κεντρική προτεραιότητα της στρατηγικής μας για απασχόληση και κοινωνική προστασία.

Η χώρα μας για την περίοδο 2004-2008, έχει υιοθετήσει μία ολοκληρωμένη και συνεκτική στρατηγική παρέμβαση, προκειμένου να αναδείξουμε τόσο την εθνική όσο και την υπερεθνική

διάσταση των θεμάτων ισότητας ανδρών και γυναικών.

Κεντρικός στόχος αυτής της παρέμβασής μας είναι η αναδιάρθρωση όλων των προτεραιοτήτων, η αποδέσμευση θεμάτων ισότητας από την κατηγορία περιφερειακών θεμάτων ή θεμάτων ελάσσονος σημασίας, όπως αντιμετωπίστηκαν τέτοια θέματα επί πολλές δεκαετίες. Επιπλέον, κεντρικός στόχος μας είναι η ανάδειξη αυτών των θεμάτων ως πολύ σημαντικών πολιτικών, κοινωνικών, οικονομικών και αναπτυξιακών παραμέτρων στην πορεία μιας κοινωνίας και μιας χώρας.

Γι' αυτό, πέρα από τις γενικές αρχές, τους χάρτες και τις διακηρύξεις, η ελληνική Κυβέρνηση και διά του ομιλούντος Υπουργού είχε την ευκαιρία στα τελευταία Συμβούλια των Υπουργών Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προβάλει τη θέση ότι θα πρέπει σε επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα θέματα της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, να πάμε ακόμα πιο γρήγορα σε ενωσιακό πλαίσιο, ώστε να μην υπάρχουν κράτη και κοινωνίες που μένουν πίσω στα θέματα αυτά.

Πρέπει στις παρεμβάσεις και στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσουμε το ταχύτερο δυνατόν σε κανόνες αναγκαστικού χαρακτήρα για τα κράτη-μέλη, καθώς πολλές φορές, πάρα πολλές φορές, και σ' αυτόν τον τομέα έχουμε φαινόμενα όπου προχωρούμε σε εξαγγελίες και διακηρύξεις επί πολλά χρόνια, περνάμε αρκετά χρόνια, στη συνέχεια υιοθετούμε κοινοτικές οδηγίες και μετά από καθυστερήσεις, πολλές φορές πολλών ετών, έρχονται τα κράτη να εναρμονιστούν εν όλω ή εν μέρει. Γι' αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό να ενισχύσουμε τον αναγκαστικό χαρακτήρα τέτοιων πολιτικών στα σημαντικά αυτά ζητήματα, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις από τους μεν ή από τους δε στο χώρο της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι μπορούμε και πρέπει να πάμε ακόμη πιο γρήγορα και θα επαναλάβω ότι είναι η θέση της ελληνικής Κυβέρνησης την οποία, όπως προείπα, διατυπώνουμε σταθερά στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο σκοπός του παρόντος σχεδίου νόμου που καλύπτει και τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα δεν περιορίζεται απλά στην καταπολέμηση των διακρίσεων, αλλά εντείνεται στην διάχυση ενός οριζόντιου στόχου, της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στα νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 της Συνθήκης που κατοχυρώνει την αρχή της διάχυσης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές.

Με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου εισάγονται καινοτόμες ρυθμίσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να συνοψιστούν πολύ επιγραμματικά ως εξής: Για πρώτη φορά ορίζεται νομοθετικά η έννοια της «σεξουαλικής παρενόχλησης», η οποία και αντιμετωπίζεται ρητά ως μορφή διάκρισης στο χώρο της εργασίας. Και μιλώντας βιωματικά, θα συμφωνήσω και εγώ με την προλαλήσασα κ. Διαμαντοπούλου ότι το τελευταίο διάστημα παρουσιάζονται ίσως πολλά χαμόγελα ειρωνείας από κάποιες πλευρές όταν μιλάμε γι' αυτά τα ζητήματα, αλλά είναι προφανές ότι το πολιτικό μας σύστημα και η κοινωνία μας δεν μπορεί να μείνει και να αφήνει αναπάντητα αυτά τα χαμόγελα, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε, όπως και κάνουμε.

Επίσης, ερχόμαστε να προβάλουμε ότι κάθε απόκλιση από την αρχή της ίσης πρόσβασης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση απαγορεύεται, ενώ παρέχονται όλα τα νόμιμα δικαιώματα και οι διευκολύνσεις στον εργαζόμενο γονέα που κάνει χρήση οποιασδήποτε άδειας, όπως είναι η άδεια εγκυμοσύνης, μητρότητας, ανατροφής ή φροντίδας του παιδιού.

Διευρύνεται η έννοια της αμοιβής, ώστε να περιλαμβάνει εκτός από το μισθό και κάθε πρόσθετη παροχή από τον εργοδότη.

Ενισχύονται ακόμα οι εξουσίες φορέων, όπως είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και ο Συνήγορος του Πολίτη.

Για τον έλεγχο των καταγγελιών που αφορούν στην παραβίαση της αρχής στον ιδιωτικό τομέα προβλέπεται συνεργασία του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη.

Άκουσα με προσοχή τη θέση που διατύπωσε ο κ. Χάιδος, ότι το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας υπολείπεται και δεν είναι σε

θέση να κάνει αυτά τα οποία προβλέπονται από την εθνική μας νομοθεσία.

Είναι αλήθεια, κύριε Χάιδο, ότι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας πρέπει να ενισχυθεί και ενισχύεται. Δεν υπολείπεται, μπορεί όμως να κάνει ακόμη περισσότερα, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, πέραν της ενίσχυσης του νομοθετικού οπλοστασίου μας ως προς τις αρμοδιότητες, το Σώμα αυτό με ορίζοντα το τέλος της χρονιάς αυτής ενισχύεται σημαντικά και σε μέσα και σε προσωπικό.

Εκτός από ειδικές κυρώσεις η παραβίαση της αρχής ίσης μεταχείρισης λόγω φύλου θα επισύρει εφ' εξής και αστικές κυρώσεις με τη μορφή πλήρους και πραγματικής αποζημίωσης. Συνιστά επίσης και πειθαρχικό παράπτωμα κατά τα οριζόμενα στο Δημοσιούπαλληλικό Κώδικα.

Είς ό,τι αφορά τις πολύ σεβαστές και λογικές ανησυχίες, οι οποίες διατυπώνονται από συναδέλφους ως προς την αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως, στη συζήτηση αύριο του νομοσχεδίου επί των άρθρων θα έχω την ευκαιρία να πω περισσότερα. Θα σας πω όμως ότι η μετάφραση των όρων που χρησιμοποιούμε επί κειμένων, όπως είναι το γαλλικό, το αγγλικό, το γερμανικό, έρχεται να τεκμηριώσει την πρόταση την οποία έχει κάνει η Κυβέρνηση στο παρόν σχέδιο νόμου, αλλά είναι ένα θέμα με το οποίο μπορούμε να συζητήσουμε αύριο περισσότερα. Σε κάθε περίπτωση, όμως, μου δίνετε την ευκαιρία να πω ότι το νομοθετικό οπλοστάσιό της χώρας μας οφείλει να ενισχύεται και από σημαντικές αποφάσεις οι οποίες παίρνονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, άρα πηγαίνουμε σε μια εποχή όπου η χώρα και η κοινωνία μας πρέπει να είναι έτοιμες να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν και διατάξεις οι οποίες έρχονται να επιφέρουν αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο έχουμε στη χώρα μας σε πολλά από αυτά τα ζητήματα.

Με όλα αυτά η χώρα ανταποκρίνεται μεταξύ των άλλων στις κατευθύνσεις της νέας πολιτικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων, όπως εκφράζεται μεταξύ των άλλων και στο χάρτη πορείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων στα έτη 2006 - 2010.

Η χώρα –αυτή είναι η θέση της Κυβέρνησης μας- θέλει και πρέπει να είναι μέτοχος σε όλες αυτές τις εξελίξεις, γιατί πιστεύουμε ότι οι αρχές της ίσης και μη διακριτής μεταχείρισης αποτελούν έναν ακρογωνιαίο λίθο θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών που στηρίζουν τη σημερινή κοινωνία μας.

Θα ήθελα ακόμα να επισημάνω ότι η επεξεργασία και η προετοιμασία αυτού του σχεδίου νόμου έγινε από μια επιτροπή του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με ιδιαίτερα ενεργό συμμετοχή εκπροσώπων εργοδοτικών, εργασιακών οργανώσεων και ανεξαρτητών εμπειρογνομητών.

Εκτιμούμε ότι έγινε μια πολύ σημαντική και ουσιαστική συζήτηση και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όπως και στη Διάρκη Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Λάβαμε υπ' όψιν μας ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις και στην Ο.Κ.Ε. και στη Διάρκη Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων και σε κάθε περίπτωση για το θέμα αυτό, με αφορμή και το σχέδιο νόμου αλλά και γενικότερα με τους προβληματισμούς οι οποίοι αναπτύσσονται γύρω από τα μεγάλα ζητήματα, όπως είναι η ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών, ως Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είμαστε ανοικτοί σε κάθε νέα άποψη και σε κάθε προβληματισμό ο οποίος παρουσιάζεται.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι οι νέες ρυθμίσεις που προωθούμε - και δεν θα σταματήσουμε, βεβαίως, εδώ- διορθώνουν ατέλειές μας. Αποτελούν σε κάθε περίπτωση χρέος της κοινωνίας μας, γιατί είναι ο ασφαλέστερος δρόμος για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των πολιτών –ανδρών και γυναικών- ώστε το όραμα –το οποίο νομίζω πως είναι όραμα της πολύ μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στη χώρα- που είναι η ανάπτυξη, η απασχόληση και η κοινωνική δικαιοσύνη, να αποτελεί μια πραγματικότητα στην οποία θα διασφαλίζεται η πρόσβαση όλων των πολιτών σε αγαθά, δικαιώματα και υπηρεσίες.

Στο σημείο αυτό επισημαίνω, απαντώντας και στη σχετική πρόταση της κ. Διαμαντοπούλου, ότι η Γενική Γραμματεία Ισότητας ήδη έχει αναλάβει πρωτοβουλίες, με την υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας με εργοδοτικές οργανώσεις, για την προώθηση των ίσων ευκαιριών στις επιχειρήσεις. Μέσα από αυτό το πρωτόκολλο συνεργασίας έχουμε αναλάβει δεσμεύσεις για βράβευση επιχειρήσεων, για χρηματοδότηση επιχειρήσεων, για την προώθηση τέτοιων πολιτικών. Οι επιχειρήσεις, με τη σειρά τους, έχουν αναλάβει δεσμεύσεις για μελέτη και δημοσιοποίηση στοιχείων απασχόλησης ανά φύλο και για κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση των μελών τους. Όμως, είναι προφανές ότι, όπως προείπα, δεν θα σταματήσουμε εδώ.

Σχετικά με άλλες διατάξεις αυτού του σχεδίου νόμου, πρέπει να πω ότι με την πρόταση που παρουσιάζουμε μ' αυτό το σχέδιο νόμου ενισχύουμε την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων, καθ' όσον αυξομειώνονται με ομαδικές απολύσεις όλες οι μορφές λύσης της σύμβασης εργασίας, εφόσον γίνονται με πρωτοβουλία του εργοδότη.

Τόσο οι συναινετικές λύσεις όσο και οι παραιτήσεις ή οι λύσεις της σύμβασης εργασίας εξομοιώνονται με γνήσιες απολύσεις, εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις η λύση της σύμβασης οφείλεται στην απόφαση του εργοδότη να μειώσει το προσωπικό. Τα αριθμητικά όρια, όπως αυτά έχουν ρυθμιστεί, δεν μεταβάλλονται και κατά τη συζήτηση των άρθρων αύριο θα καταθέσω και σχετική δήλωση για τα Πρακτικά της Βουλής.

Επίσης, σε ό,τι αφορά τους μερικώς απασχολούμενους, με συγκεκριμένη πρόταση που παρουσιάζουμε και που αφορά στη χορήγηση γονικών αδειών αποσαφηνίζεται το δικαίωμα των εργαζομένων με μερική απασχόληση –οι οποίοι στην πλειονότητά τους είναι γυναίκες- να κάνουν χρήση των γονικών αδειών λόγω ασθένειας προστατευμένου μέλους τους και για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των παιδιών. Έτσι, αποκαθίσταται μια ανισότητα που υφίσταται στην πράξη μεταξύ των πλήρων και των μερικών απασχολούμενων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι μόνο μ' αυτό το σχέδιο νόμου, αλλά και με το υπάρχον νομοθετικό οπλοστάσιο δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αντιλήψεις, κουλτούρες και πρακτικές που είναι βαθιά ριζωμένες στις αντιλήψεις μιας κοινωνίας. Είναι, όμως, σημαντικό βήμα που εκτιμούμε ότι έπρεπε να το κάνουμε. Γι' αυτό, προφανώς, ζητούμε την υπερψήφιση από την Εθνική Αντιπροσωπεία αυτού του σχεδίου νόμου και δεσμευόμαστε για το επέκεινα, για περαιτέρω πολιτικές που θα ενισχύουν διαρκώς την προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε, για να ενισχύσουμε αρχές, όπως αυτή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών και στο χώρο της εργασίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό, που ήταν ιδιαίτερα σύντομος.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Φούσας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οφείλω από την αρχή να σημειώσω ότι ο λόγος που ανεβαίνω στο βήμα είναι η διάταξη του άρθρου 17 του νομοσχεδίου αυτού. Πρόκειται για ένα θέμα που με απασχολεί έντονα ως νομικό, αλλά βεβαίως και ως πολιτικό και ως άνθρωπο και θέλω αυτή τη στιγμή να υπογραμμίσω αυτό που έκανα, εξάλλου, και στην επιτροπή, ότι αυτή η διάταξη θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στο μέλλον.

Προτού, όμως, αναφερθώ σε αυτό το ζήτημα, έχω να κάνω τις εξής, κατά τη γνώμη μου, χρήσιμες παρατηρήσεις:

Είναι ιδιαίτερα θετικό το ότι όλοι συμφωνούμε για την ισότητα των δύο φύλων.

Δεύτερον, οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, του Αστικού Κώδικα, αλλά και άλλες διατάξεις σχετικές με το θέμα αυτό, είναι από τις πλέον προοδευτικές της Ευρώπης και δεν αποκλείεται αυτό που ακούστηκε, αυτή η ρύθμιση που δεν μπορούμε εξάλλου να κάνουμε διαφορετικά, αφού είναι οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να δημιουργήσει προβλήματα είτε με επικαλύψεις είτε με άλλα ζητήματα με τις υφιστάμενες μέχρι σήμερα διατάξεις.

Τρίτον, υπάρχουν προβλήματα που πρέπει να ρυθμιστούν.

Δεν είναι ανάγκη να τα επαναλάβω, γιατί αναφέρθηκαν ήδη. Υπάρχουν ζητήματα που πολλές φορές οι γυναίκες δεν αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο, ή κατά ίσο τρόπο με τους άνδρες.

Τέταρτον, έχω τη γνώμη ότι το θέμα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών δεν είναι θέμα νόμου, είναι περισσότερο θέμα κουλτούρας, θέμα παιδείας, θέμα νοοτροπίας. Και είναι πολύ ευχάριστο ότι η συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής των Ελλήνων στέλνει το μήνυμα σήμερα ότι πράγματι, πρέπει να έχουν ίση αντιμετώπιση και οι άνδρες και οι γυναίκες.

Πρόκειται ασφαλώς για ένα σοβαρό νομοσχέδιο που αφορά την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών είτε αυτό έχει σχέση με την απασχόληση είτε με την εκπαίδευση και την ανέλιξη είτε πολύ περισσότερο με τις συνθήκες εργασίας.

Πέμπτον, είναι γνωστό ότι αυτό το νομοσχέδιο έρχεται σε εκτέλεση της διατάξεως της οδηγίας 73/2002 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι γνωστό σε όλους μας πως δεν έχουμε πολλά περιθώρια, ούτε να προσθέσουμε ούτε να αλλάξουμε ούτε και να βελτιώσουμε -δεν είναι και απόλυτο αυτό- αλλά πάντως δεν μπορούμε να το τροποποιήσουμε τελείως και να το αλλάξουμε.

Θα μπορούσε κανείς να αναφερθεί στη διάταξη του άρθρου 3 του νομοσχεδίου που είναι πολύ ενδιαφέρουσα, διότι για πρώτη φορά γίνεται η διάκριση ορισμένων πολύ χρήσιμων εννοιών, όπως παραδείγματος χάριν τι είναι άμεση διάκριση που έχει σχέση για το πρόσωπο που δέχεται, λόγω του φύλου, ολιγότερη ευνοϊκή μεταχείριση ή τι είναι άμεση διάκριση, ή τι είναι γενικώς η παρενόχληση, ή ποια είναι η διάκριση μεταξύ απλής και σεξουαλικής παρενόχλησης. Αυτά τα θέματα τα ρυθμίζει πράγματι αυτό το νομοσχέδιο.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 17. Οφείλω να πω ότι θα μπορούσε κανείς να πει ως νομικός ότι γίνεται μια επανάσταση αλλά όχι στο δίκαιο της απόδειξης σε όλη τη διαδικασία στο χώρο των ποινικών και ιδίως των αστικών δικαστηρίων. Ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι μας λέει αυτή η διάταξη: Αν ένας καταγγείλει κάποιον ότι έχει άνιση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών, ή πολύ περισσότερο ότι υφίσταται σεξουαλική παρενόχληση, το βάρος απόδειξης δεν το έχει εκείνος που καταγγέλλει, αλλά το έχει ο καθ' ου, η καταγγελία. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει εκείνος ο οποίος υφίσταται οποιαδήποτε καταγγελία να αποδείξει ότι δεν συμβαίνει αυτό. Οφείλω να σημειώσω ότι έγινε και μια διόρθωση με προσωπική μου παρέμβαση - και ευχαριστώ τον Υπουργό- κατά τη συζήτηση στην επιτροπή- ότι η ανωτέρω ρύθμιση δεν ισχύει στην ποινική διαδικασία - αρχικά το σχέδιο νόμου έλεγε στην ποινική δίκη- δηλαδή σε όλη τη φάση πλέον της ποινικής διαδικασίας δεν ισχύει αυτό, δηλαδή ο καθ' ου, η καταγγελία έχει υποχρέωση να αποδείξει ότι δεν έχει σχέση με παρενόχληση ή άνιση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών, όταν είναι γνωστό ότι στα ποινικά δικαστήρια την ευθύνη απόδειξης δεν την έχει ούτε ο κατηγορούμενος ούτε ο εγκάτων, η πολιτεία, η κατηγορούσα αρχή.

Αυτό ευτυχώς ρυθμίζεται, όπως ρυθμίζεται. Παραμένει, όμως, το ίδιο θέμα στα αστικά δικαστήρια.

Ο κύριος Υπουργός πράγματι διαπίστωσε και εκείνος, μετά την αγόρευση μου στην επιτροπή, ότι υπάρχει ζήτημα. Μας είπε, όμως, ότι αυτό τακτοποιείται με τη λέξη «όταν πιθανολογείται». Κατ' αρχήν, δεν θεωρώ ότι είναι δόκιμη η λέξη «πιθανολογείται» σε ένα αστικό δικαστήριο. Τι θα πει «πιθανολογείται» σε ένα αστικό δικαστήριο; Βεβαίως, μπορεί να πιθανολογείται, όταν πρόκειται για την έγκριση μιας αγωγής.

Το ζήτημα δεν είναι πως εγείρεται η αγωγή, αλλά τι θα δεχθεί και τι θα υποχρεώσει ο δικαστής. Σ' αυτήν την περίπτωση αν ο καθ' ου, η καταγγελία και η αγωγή δεν μπορέσει να αποδείξει πως δεν συμβαίνει αυτό που καταγγέλλεται, θα πρέπει πράγματι το δικαστήριο να αποδεχθεί εκ του λόγου αυτού ότι είναι βάσιμη η καταγγελία;

Το θέμα είναι πολύ σοβαρό. Είμαι υποχρεωμένος να το υπογραμμίσω και να το σημειώσω, διότι ξέρετε ότι όλοι μέσα σ' αυτή την Αίθουσα έχουμε ευθύνη και τα Πρακτικά αυτών των συζητήσεων αποτελούν τη βάση αντιμετώπισης παρόμοιων θεμάτων, είτε ιστορικά είτε ακόμη και δικαστικά, είτε όπως αλλιώς.

Πρέπει να σας πω ότι αυτή η διάταξη με βρίσκει τελείως αντίθετο. Δεν ξέρω τι μπορούμε να κάνουμε, διότι οδηγούμαστε πραγματικά σε υπερβολές και σε καταχρήσεις ενίοτε. Βεβαίως πρέπει να είμαστε ευαίσθητοι στα θέματα της σεξουαλικής παρενόχλησης. Και ποιος δεν είναι ευαίσθητος; Ποιος δεν καταδικάζει τέτοιες συμπεριφορές; Μην μου πείτε όμως, πως δεν έχουμε και περιπτώσεις όπου γίνονται καταχρήσεις αυτών των θεμάτων για πολλούς λόγους.

Άρα, βεβαίως ψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο, διότι και οδηγία είναι και πολλές θετικές διατάξεις έχει και πολύ μεγάλη προσπάθεια γίνεται, είμαι όμως υποχρεωμένος ταυτόχρονα να καταθέσω αυτές μου τις παρατηρήσεις.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, θέλω να σημειώσω ότι πράγματι στο Υπουργείο σας γίνεται ένα σπουδαίο έργο. Στα πλαίσια αυτού του σπουδαίου έργου είναι και το σημερινό νομοσχέδιο. Ήμουν μάρτυς στα Γιάννενα -το είπα και στην επιτροπή- που φέρατε όλα τα στελέχη σας όλων των οργανισμών επιτόπου, ακούσατε τους φορείς και λύσατε προβλήματα επιτόπου. Είναι μία καινούρια νοοτροπία πολύ ευχάριστη και είναι αλήθεια πως σήμερα γίνεται σπουδαίο έργο στο Υπουργείο σας.

Το θέμα της ισότητας ανδρών και γυναικών είναι ένα μεγάλο θέμα. Έχουμε ασφαλώς καλό νομικό οπλοστάσιο για την προστασία των γυναικών, τελευταίως και των ανδρών στο θέμα αυτό. Το ζήτημα, όμως, δεν είναι μόνο αυτό. Είναι θέμα νοοτροπίας. Είναι θέμα του να αντιληφθούμε όλοι μας ότι συμφέρον όλων είναι αυτή η αρχή των ίσων δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών να προστατεύεται σε όλους τους τομείς και με κάθε τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Φούσα.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Περλεπέ-Σηφουνάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ-ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ρυθμίσεις που περιέχονται στο σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα επιδιώκουν να προστατεύσουν από ανεπιθύμητες πλευρές της πραγματικότητας τους πολίτες και ιδιαίτερα το γυναικείο πληθυσμό στον τομέα της εργασίας στη χώρα μας.

Πρόκειται πράγματι για μία νομοθετική διευθέτηση που στόχο έχει την προστασία των εργαζομένων από συγκεκριμένες μορφές άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου, όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη και τους όρους και τις συνθήκες εργασίας.

Για μας αυτή η προστασία της πολιτείας προς τους εργαζομένους είναι ύψιστο ζήτημα δημοκρατίας και πολιτισμού και βεβαίως ιδεολογική προτεραιότητα του κόμματός μας. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες γνωρίζουν πολύ καλά ότι πήραμε αρκετά μέτρα και νομοθετικές πρωτοβουλίες για να πετύχουμε αυτό το στόχο.

Αναφέρω επιγραμματικά ότι μία σειρά από εφαρμοσμένες πολιτικές από το 1999 ως το 2003, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την απασχόληση και με αξιοποίηση κοινοτικών και εθνικών πόρων για την αντιμετώπιση της αυξημένης ανεργίας των γυναικών, είχαν σαν αποτέλεσμα τη μείωση αυτής της ανεργίας κατά 4,3%.

Κύριοι συνάδελφοι, η ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας 73/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο εσωτερικό μας δίκαιο είναι σημαντικότατο βήμα, όπως επιχειρείται με το παρόν σχέδιο νόμου.

Βέβαια η προσαρμογή αυτή άργησε αρκετά. Θα μπορούσε να είχε γίνει τουλάχιστον πριν από έναν χρόνο, όπως επεσήμαναν άλλωστε και οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων στην Επιτροπή.

Εν πάση περιπτώσει, το θέμα αυτό ολοκληρώνεται και μένει να δούμε την εξίσου σημαντική πλευρά της εφαρμογής στην πράξη του νέου θεσμικού πλαισίου, αλλά και τη διεύρυνση των παρεμβάσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου στην κατεύθυνση της λήψης και άλλων μέτρων για ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στα ζητήματα της εργασίας και όχι μόνο. Γιατί, κύριοι

συνάδελφοι, η ισότητα και η προστασία της δεν αρκεί να είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη στο επίπεδο των γενικών κανόνων. Χρειάζονται επιμέρους και σε όλους τους τομείς ενεργητικά μέτρα προώθησής της, έλεγχος των δικλίδων ασφαλούς εφαρμογής της και παράλληλα μόνιμος προσανατολισμός στην ιδεολογική αποδοχή της έννοιας αυτής από το σύνολο της κοινωνίας.

Η ανάγκη αυτή αναγνωρίστηκε από το σύνολο των εισηγητών και των ομιλητών, τόσο στην αρμόδια επιτροπή όσο και σήμερα. Πρέπει να πω όμως ότι για να είμαστε ουσιαστικοί και συνεπείς με τις δηλώσεις μας οφείλουμε να ονοματίζουμε συγκεκριμένες ελλείψεις λόγω των οποίων η ανισότητα επιβιώνει και θίγει βάναυσα κυρίως το γυναικείο πληθυσμό στη χώρα.

Το αποκρουστικό πρόσωπο της ανισότητας και των διακρίσεων φαίνεται όλο και πιο έντονο στο θέμα της ανεργίας. Το σημαντικότερο αυτό πρόβλημα είναι συνολικό για όλους όμως, όπως δείχνουν όλα τα στοιχεία, εκείνες που υφίστανται τις πιο αρνητικές του συνέπειες είναι οι γυναίκες, αφού και πιο δύσκολα βρίσκουν δουλειά και μεγαλύτερη εκμετάλλευση υφίστανται, τη στιγμή μάλιστα που έχουν να επιτελέσουν πολλαπλούς ρόλους. Ισότητα, λοιπόν, στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας κι όχι εξίσωση προς τα κάτω στην ανεργία είναι το ζητούμενο. Να λοιπόν το πρώτο αίτημα ως λογική συνεπαγωγή των αξιώσεων που προκύπτουν από το πνεύμα του σημερινού νομοσχεδίου. Και οφείλω να πω ότι από τη συνολική πολιτική της Κυβέρνησης δεν λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα –προγράμματα επιμόρφωσης, επιδόματα, δημιουργία θέσεων εργασίας- που να ωφελούν το γυναικείο πληθυσμό της χώρας.

Όσον αφορά τις υποβοηθητικές δομές του συστήματος για την ανακούφιση και τη διευκόλυνση των εργαζομένων γυναικών, όπως είναι οι παιδικοί σταθμοί, τα ολοήμερα σχολεία, τα προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι» για τους γονείς των εργαζομένων που έχουν ανάγκες, δυστυχώς αυτές όχι μόνο δεν αναπτύσσονται αλλά σε πολλές περιπτώσεις φθίνουν. Άρα, η ισότητα των δύο φύλων στην αγορά εργασίας περνάει μέσα και από την ενίσχυση της οικογένειας, από την δωρεάν παιδεία, από την εν γένει λειτουργία του κοινωνικού κράτους, πλευρές τις οποίες άλλωστε έθιξε και η εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. στην αρμόδια Επιτροπή.

Όσον αφορά τους μηχανισμούς ελέγχου και επιτήρησης των κανόνων λειτουργίας της ισότητας βεβαίως και χρειάζεται η συνδρομή του Συνηγόρου του Πολίτη, όπως προβλέπεται και στο νομοσχέδιο, όμως εξίσου αναγκαία είναι και η εύρυθμη λειτουργία του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας του Υπουργείου Απασχόλησης. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η σημαντική αυτή Υπηρεσία δεν λειτουργεί με την ένταση και την έκταση που θα ήθελαν οι εργαζόμενοι και βέβαια παραμένει ζητούμενο η περαιτέρω στελέχυσή της σε έμπυχο δυναμικό και υλικές υποδομές.

Ζητούμενο επίσης παραμένει το ύψος απορροφητικότητας των κοινωνικών κονδυλίων από τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, που θα χρησιμοποιηθούν για τη γυναικεία απασχόληση και εργασία στη χώρα.

Πριν αναφέρθηκα στα προγράμματα επαγγελματικής επιμόρφωσης των γυναικών. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί και στα προγράμματα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Στο Νομό μου, που αντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα ανεργίας, τα προγράμματα αυτά μπορούν να παίξουν έναν σημαντικό ρόλο για την επαγγελματική και εργασιακή αποκατάσταση των γυναικών που είτε μεμονωμένα είτε μέσα από τις ενώσεις που δημιουργούν, προσβλέπουν στην πρόσβαση στην εργασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο νομοσχέδιο διατυπώνεται με σαφή τρόπο η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης κι η αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως της καταγγελίας. Πιστεύω ότι με τις διευκρινίσεις που έγιναν θα λειτουργήσει θετικά και ιδιαίτερα υπέρ των γυναικών, που κατά τεκμήριο γίνονται θύματα αυτής της απαράδεκτης συμπεριφοράς, αλλά και συνολικά υπέρ της ασφάλειας και προστασίας κάθε εργαζόμενου από παραβιάσεις σε βάρος του.

Η ύπαρξη τέτοιων φαινομένων που προσβάλλουν όχι μόνο τις γυναίκες αλλά όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου, έχουν τις ρίζες τους σε στερεότυπα και σε αντιλήψεις, οι οποίες με τη

σειρά τους πηγάζουν κατά βάση από στρεβλώσεις όχι μόνο ενός οικονομικού αλλά και ενός γενικότερου πολιτισμικού μοτίβου της κοινωνίας.

Η καταπολέμησή τους πρέπει να είναι συνεχής και οργανωμένη τόσο από τη συνολική εκπαιδευτική διαδικασία όσο και από την ίδια την αυτενέργεια της κοινωνίας των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ισότητα όπως και άλλες έννοιες που αφορούν τη ζωή των ανθρώπων είναι έννοια όχι θεωρητική, αλλά καθημερινά διεκδικήσιμη. Κάθε επανάσταση στο νομικό πλέγμα προστασίας που υπάρχει και που διευρύνεται μ' αυτό το νομοσχέδιο μόνο ασφαλής δεν είναι και μόνο την επίλυση του προβλήματος δεν εγγυάται.

Δεν θα πρωτοτυπήσω λέγοντας ότι σχεδόν όλες οι εκδοχές της ανισότητας αν ψάξουμε, όσο πίσω κι αν πάμε στο χρόνο και στην ιστορία, θα δούμε ότι έχουν ως γενεσιουργό αιτία, άμεσα ή έμμεσα, την οικονομική ανισότητα και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Χρειάζεται λοιπόν συνεχής επαγρύπνηση και πρωτοβουλίες, ευρύς κοινωνικός διάλογος και σωστές παρεμβάσεις. Πάνω απ' όλα όμως χρειάζεται ανάπτυξη της αγοράς εργασίας με κατοχυρωμένα δικαιώματα των εργαζομένων. Χρειάζεται αποφασιστικό χτύπημα της ανεργίας και κλείσιμο της ψαλίδας των οικονομικών ανισοτήτων.

Τώρα, ποια θα είναι η ουσιαστική επίδραση των ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου αυτού στις εργασιακές σχέσεις και στην ισότητα των δύο φύλων, σε ποιο βαθμό και σε πόσο χρόνο θα υπάρξουν αποτελέσματα από την εφαρμογή του, αυτό θα το εκτιμούμε και θα το αποτιμούμε σ' αυτή την Αίθουσα με κάθε σχετική αφορμή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Περλεπέ-Σηφουνάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Ανδριανόπουλος ζητά ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς, η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Βούλτεψη.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είχα αμφιβολία ότι τόσο οι εισηγητές όσο και οι συνάδελφοι που θα ελάμβαναν το λόγο θα διατύπωναν πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις.

Ειδικά για το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης που βλέπω ότι απασχόλησε αρκετούς συναδέλφους κυρίως άρρενες να βάλω κι εγώ μια διάσταση. Εγώ νομίζω ότι το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης θα λυθεί, αν αποκτήσουμε περισσότερες γυναίκες διευθυντές, οπότε νομίζω ότι τότε θα υπάρχει πραγματική ισότητα.

Εγώ θα ήθελα να βάλω μια άλλη διάσταση που είναι η κρυφή, επικοινωνιακή χάρη του νομοσχεδίου. Όπως όλοι γνωρίζουμε, όταν δεν συζητούμε κάτι, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει. Και αυτή τη στιγμή συζητούμε ξανά, επίσημα το μέγα ζήτημα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών φυσικά με τη διάσταση της ισότητας στην εργασία.

Παρά το γεγονός ότι τα στοιχεία που βλέπουν κατά καιρούς το φως της δημοσιότητας είναι συντριπτικά, θα έλεγε κανείς πως ένα πρόβλημα δημοκρατίας, όπως αυτό της παραβίασης συνταγματικών αρχών και του Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, παραμένει ένα είδος ταμπού.

Λίγο-πολύ άνδρες και γυναίκες κάνουμε ότι δεν καταλαβαίνουμε. Η κοινωνία, η ανθρωπότητα ολόκληρη κλείνει τα μάτια μπροστά σ' ένα ζήτημα που πλήττει το σύνολο του πληθυσμού και όχι μόνο τις γυναίκες. Ο αποκλεισμός των γυναικών από την εργασία ή οι διακρίσεις σε βάρος τους αποθαρρύνουν τις γυναίκες που ήδη είναι πολύ φορτωμένες με υπερβολικές ευθύνες και καθήκοντα. Αυτό ίσως να μοιάζει βολικό, αλλά στην πράξη υποχρεώνει τον κόσμο να πηγαίνει μπροστά με το μισό δυναμικό του σε ευφυΐα, ικανότητες και δεξιότητες.

Αν το καλοσκεφτούμε και για μια στιγμή ξεχάσουμε πως εξα-

κολουθεί να ισχύει αυτό που έλεγε η Μποβουάρ –δηλαδή ότι οι γυναίκες είναι εκείνα τα πλάσματα που η κοινωνία δημιούργησε για να εξυπηρετεί τις ανάγκες της- τότε θα πρέπει να νοιώσουμε όλοι πολύ μεγάλες τύψεις, γιατί από τον αποκλεισμό των γυναικών βλέπονται κυρίως οι άνδρες. Και είναι εξαιρετικά περίεργο το γεγονός ότι άνδρες και γυναίκες που θέλουν να θεωρούν τους εαυτούς τους προοδευτικούς επιμένουν να ισχυρίζονται πως όλα όσα συμβαίνουν είναι αναγκαία και αυτονόητα.

Πρέπει οι γυναίκες, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, να αποδεικνύουν πάντοτε κάτι, να αποδεικνύουν το αυτονόητο, να αποδεικνύουν ότι είναι ικανές να τους ανατεθεί κάποια εργασία εκτός των οικιακών, να κερδίσουν με το σπαθί τους μια θέση στην ιεραρχία, να ξεπεράσουν εμπόδια που συχνά μοιάζουν ανυπέρβλητα.

Και εδώ βρίσκεται η κρυφή αρετή του νομοσχεδίου. Μπορεί κάποιοι να διαφωνούν, να το ήθελαν πιο τολμηρό. Ακούσαμε ότι υπάρχουν διαφωνίες και σε συγκεκριμένες διατάξεις. Μπορεί να υπάρχουν και ιδεολογικές διαφορές, όπως άκουσα, παρ' ότι δεν είναι θέμα πολιτικού συστήματος το ζήτημα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το ζήτημα είναι ότι όσοι λαμβάνουν γνώση αυτού του νομοσχεδίου αυτή τη στιγμή προβληματίζονται, ακόμη και αυτοί που εθελουφλούν.

Θέλω να προσθέσω μερικά στοιχεία. Οι γυναίκες φθάνουν στο χώρο της εργασίας τους τόσο πολύ εξοντωμένες από τις οικιακές και οικογενειακές υποχρεώσεις που δεν έχουν το κουράγιο να αγωνιστούν για ίση μεταχείριση στο χώρο της εργασίας, για ίση αμοιβή και επαγγελματική ανέλιξη. Το μεροκάματο να βγει και να επιστρέψουν στο σπίτι, γιατί εκεί τους περιμένει νέα εργασία ακόμα πιο σκληρή.

Είναι δηλαδή διαφορετικό το σημείο εκκίνησης μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι γυναίκες φθάνουν στη δουλειά τους ήδη πολύ κουρασμένες και όταν επιστρέφουν απ' αυτή, πρόκειται να ξανακουραστούν.

Από έρευνα αμερικανικής εταιρείας που ειδικεύεται σε θέματα αμοιβών, προκύπτει ότι η εργαζόμενη γυναίκα απασχολείται σαράντα τέσσερις ώρες εβδομαδιαίως στη δουλειά της και 49,8 στα οικιακά. Για να μη μιλήσουμε για εκείνες τις γυναίκες που εργάζονται μόνο στο σπίτι, όπου υπολογίστηκε ότι αν πληρώνονταν, οι ετήσιες αποδοχές τους θα ήταν 134.000 δολάρια.

Και βέβαια, κάθε άλλο παρά τυχαία ο Τσόμκι έλεγε ότι ο σοσιαλισμός επιβίωσε για εβδομήντα χρόνια και ο καπιταλισμός εξακολουθεί να επιβιώνει επειδή και τα δύο συστήματα στηρίχθηκαν στη δουλική εργασία του μισού πληθυσμού της γης.

Πιστεύω ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι μία καλή ευκαιρία για να θυμηθούμε πως όλοι πρέπει να βλέπουμε την πραγματικότητα κατάματα και να προσπαθούμε να τη βελτιώνουμε. Οι γυναίκες είναι τα μεγαλύτερα θύματα της ανεργίας, ενώ όταν εργάζονται, οι αμοιβές τους είναι χαμηλότερες από των ανδρών. Η αγορά εργασίας στην πατρίδα μας παραμένει ανδροκρατούμενη.

Επίσης, στο θέμα της ιεραρχίας, οι τρεις στις τέσσερις ανώτερες θέσεις ανδροκρατούνται. Στα ανώτατα κλιμάκια, το ποσοστό των γυναικών δεν ξεπερνά το 1,3%. Ο συνδυασμός οικογενειακής και εργασιακής καθλώνει τις γυναίκες σε γυναικείες θέσεις και αυτό παρά το γεγονός ότι οκτώ στους δέκα δηλώνουν πως γυναίκες και άνδρες έχουν τις ίδιες γνώσεις, ικανότητες και φιλοδοξίες.

Είναι απογοητευτικά όλα τα συμπεράσματα όλων των ερευνών. Ακόμα και οι ίδιες οι γυναίκες πιστεύουν πλέον ότι είναι πιο σημαντική η επαγγελματική επιτυχία για τον άνδρα παρά για τη γυναίκα. Πιστεύουν ότι είναι πολύ δύσκολο για έναν άνδρα να έχει προϊστάμενο γυναίκα. Και όλα αυτά πάλι τα πιστεύουν, ενώ θεωρούν ότι γυναίκες και άνδρες μπορούν να υποστηρίξουν το ίδιο καλά τις απόψεις τους.

Αυτό, λοιπόν, που όπως βλέπετε χρειάζεται να αλλάξουμε είναι οι έννοιες στο μυαλό των ανθρώπων και κυρίως οι έννοιες στο μυαλό των γυναικών που δείχνουν αποθαρρυνμένες, δέχονται να έχουν πειστεί από την προπαγάνδα αιώνων.

Τα αποτελέσματα ερευνών της Eurostat είναι πολύ απογοητευτικά. Οι Ελληνίδες γυναίκες διατρέπουν στο σχολείο, αλλά

όχι στην καριέρα. Η Ευρώπη σκοτώνει τις γυναίκες της, επειδή δεν αξιοποιεί τα μυαλά τους.

Ανάλογη αντιμετώπιση έχουν οι γυναίκες και από τα Μέσα Ενημέρωσης. Ο χώρος των γυναικών είναι εντελώς αθέατος. Ποτέ η τηλεόραση, αν εξαιρέσουν μερικά σίριαλ που παρουσιάζουν τις γυναίκες υστερικές, δεν ανέδειξε αυτή τη γυναικεία υπερπροσπάθεια, για να μπορέσουν να προβληματιστούν και να συνειδητοποιήσουν όλοι ότι είναι ανθρωπίνως αδύνατο ένας οργανισμός να τα αντέχει όλα, και εργασία μέσα στο σπίτι και εργασία έξω από το σπίτι.

Όλα αυτά συμβαίνουν επειδή οι γυναίκες συχνά αναγκάζονται να περιορίζονται στο φύλο τους.

Σας λέω ξανά πως πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξουμε τις έννοιες στο μυαλό μας. Είναι καλά τα νομοσχέδια, αλλά η εφαρμογή τους είναι πάρα πολύ δύσκολη. Να βρούμε τον τρόπο να αλλάξουμε τις γυναίκες και να τις απαλλάξουμε από όλους εκείνους τους εξωτερικούς αντιπερισπασμούς που δεν τους επιτρέπουν να αφοσιωθούν αποκλειστικά σε κάτι για να αποδείξουν τη χρησιμότητά τους και την αναγκαιότητά τους στο χώρο της εργασίας.

Πρέπει να βρεθεί τρόπος να πάψουν οι γυναίκες να είναι τόσο βαθιά απογοητευμένες, πιστεύοντας ότι τελικά δεν είναι τίποτα δυνατόν να αλλάξει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Στο νου μου έρχεται πρόσφατη απόφαση –και θα τελειώσω μ' αυτό- του Συμβουλίου της Επικρατείας για την ΕΛ.ΑΣ., από όπου προκύπτει ότι είναι θεμιτή η ανισότητα. Απορρίφθηκαν οι προσφυγές γυναικών που δεν μπήκαν, παρά τη βαθμολογία τους, στη Σχολή της Αστυνομίας. Συνταγματική κρίθηκε η ποσόστωση του 15% από το Συμβούλιο της Επικρατείας, γιατί –λέει- το επάγγελμα του αστυνομικού απαιτεί αυξημένο επίπεδο φυσικής και μυϊκής δύναμης, ιδιαίτερα σωματικά προσόντα, αλλά –προσέξτε- και αντοχή, υψηλό βαθμό θάρρους και ψυχραιμίας, όπου υπερτερούν οι άνδρες έναντι των γυναικών.

Αλήθεια; Υστερούν οι γυναίκες σε αντοχή, θάρρος και ψυχραιμία; Και τότε, αγαπητοί συνάδελφοι, πώς επιβίωσαν οι γυναίκες μέσω των αιώνων με όλη αυτή την πολυδιάσπαση και το συνεχές τρεχαλιτό τους;

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να κλείσω με κάτι που είχε γράψει η Βιρτζίνια Γουλφ: «Φανταστείτε στη θέση του Σαίξπηρ να είχε γεννηθεί ένα εξίσου προικισμένο κοριτσάκι. Δεν θα κατάφερνε τίποτα. Θα έμενε στο σπίτι, θα μάθαινε να μαγειρεύει, να ράβει, θα έκανε παιδιά. Είναι αδύνατο να φανταστούμε πως θα έκανε σπουδές ίδιες με του Σαίξπηρ, πως θα γινόταν ηθοποιός και θεατρική συγγραφέας. Ο Σαίξπηρ δεν θα υπήρχε ποτέ». Και αυτό συμβαίνει γιατί, όπως έλεγε ο Σταντάλ, άνδρας –γί' αυτό αναφέρομαι στους άνδρες, γιατί πιστεύω ότι οι άνδρες πιστεύουν περισσότερο στην ιδιότητα από ό,τι οι γυναίκες- και μεγάλος φεμινιστής, «κάθε ιδιοφυΐα που γεννιέται σε γυναικείο κορμί είναι χαμένη για την ανθρωπότητα».

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πάντως, εμείς έχουμε άλλη άποψη. Μπορεί να ήταν μεγάλοι και τρανοί, αλλά εμείς έχουμε άλλη άποψη για τις γυναίκες. Και εκτίμηση έχουμε και εμπιστοσύνη.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας): Θα ήθελα να πω στην αγαπητή συνάδελφο, την κ. Βούλτεψη, ότι πράγματι αν γίνονταν διευθυντές περισσότερες γυναίκες, θα είχε λίγο εξαλειφθεί η ανισότητα. Όμως, κυρία Βούλτεψη, σας ενημερώνω ότι το 70% των γυναικών στο Υπουργείο Απασχόλησης είναι διευθύντριες. Το 70%! Άρα, λοιπόν, εδώ δεν ισχύει η παρατήρησή σας.

Δεύτερον, θέλω να σας πω ότι αδικείτε την Αστυνομία. Πράγματι υπήρχε παλιά νομοθεσία. Όμως, με τη σημερινή νομοθε-

σία, κύριε Πρόεδρε, το 70% που μπαίνει στην Αστυνομία, είναι γυναίκες και τώρα έχουν πρόβλημα ανισότητας οι άνδρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η κ. Χριστοφιλοπούλου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αρχίσω την ομιλία μου, λέγοντας ότι συμφωνώ με τα περισσότερα απ' όσα είπε η κ. Βούλτεψη πριν από εμένα και να επισημάνω εδώ εξ αρχής ότι αυτό που συζητούμε σήμερα, η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, είναι και οφείλει να είναι ακόμα περισσότερο ένα εθνικό θέμα, ένα θέμα όπου θα πρέπει να υπάρχει μία ελάχιστη συναίνεση, παρά βεβαίως τις διαφορετικές ιδεολογικές και πολιτικές προσεγγίσεις που υπάρχουν και οφείλουν να υπάρχουν ανάμεσά μας.

Έχοντας πει αυτό, επιτρέψτε μου και τη δική μου συμβολή. Τα όσα μας περιέγραψε η προηγούμενη ομιλήτρια φέρνουν στο νου ένα τραγούδι των eight's -και ξέρετε η δεκαετία του '80 είναι της μόδας- το οποίο θέλω να θυμίσω: «Είμαι η Μαίρη Παναγιωταρά, μια εργαζόμενη γυναίκα, μια καλή νοικοκυρά» δηλαδή, που τα κάνω όλα. Αυτή, λοιπόν, είναι και η σημερινή εργαζόμενη γυναίκα, αυτή είναι η γυναίκα για την οποία συζητάμε και νομοθετούμε.

Υπάρχει και ένα δεύτερο σημείο που θα ήθελα να θίξω, ακούγοντας πολλούς συναδέλφους και τον ίδιο τον Υπουργό της Απασχόλησης να λένε πριν από λίγο ότι «ναι, χρειάζεται να κάνουμε πράγματα, δεν πρέπει μόνο να νομοθετούμε, δεν πρέπει μόνο να ρυθμίζουμε, δεν φθάνει το να κάνουμε νόμο». Μάλιστα, κύριε Υπουργέ, είπατε ότι δεσμεύεστε για το επόμενο. Εγώ θέλω να σας προτείνω και πάλι από αυτό το Βήμα της Βουλής να κάνετε πράξη μια ακόμα νομοθετική ρύθμιση που βοηθά την απασχόληση των γυναικών και ιδιαίτερα των ανέργων μητέρων, για την οποία τόσο η εργοδοτική πλευρά, ο Σ.Ε.Β., όσο και η πλευρά των εργαζομένων, η Γ.Σ.Ε.Ε., σας έχουν παραινέσει και για την οποία έχω ακούσει τόσο εσάς όσο και τον κ. Γιακουμάτο να μιλάτε θετικά. Δεν είναι άλλη από το άρθρο 2 του ν.3227 που θεσπίζει τα ειδικά κίνητρα για την επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών για τις άνεργες μητέρες, για τους νέους και για τους ηλικιωμένους εργαζομένους. Κύριε Υπουργέ, ιδού η «Ρόδος ιδού και το πήδημα». Σήμερα είδαν το φως της δημοσιότητας οι χθεσινές δηλώσεις του κυβερνητικού σας Εκπροσώπου για το πόσο καλά πάει η οικονομία. Υλοποιείστε, λοιπόν, αυτά τα κίνητρα και αρχίστε από τις άνεργες μητέρες. Υπάρχει ο νόμος, κάντε τον πράξη.

Δεύτερη επισημάνση σε συνέχεια των όσων κατατέθηκαν. Μίλησε η κ. Βούλτεψη για το ρόλο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Θέλω να σας πω ότι πριν από τρεις μέρες στη Βιομηχανία των Λιπασμάτων για την οποία οφείλει να δίνει μάχη το Υπουργείο Απασχόλησης για τους εργαζομένους εκεί -την παρακολουθούμε από κοντά- ένα μεγάλο κανάλι -δεν έχει σημασία ποιο- έβγαλε δήλωση ενός άνδρα εργαζομένου, η οποία έλεγε τα εξής: «Για μια γυναίκα τιμή της είναι η ηθική της, για έναν άνδρα τιμή του είναι ο λόγος του». Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, φαντάζεστε αυτήν τη λαϊκή ρήση, που είδε το φως και επελέγη από ένα πολύ μεγάλο κανάλι για να προβληθεί και να την δούμε όλοι στις οθόνες μας, στην ελληνική κοινωνία;

Ποια θα ήταν η ελληνική κοινωνία, αν αυτή η ρήση ήταν στα αλήθεια πράξη και αν δεν δώσουμε μάχη να μην είναι; Θα ήταν μια κοινωνία, όπου η κάθε μια από εμάς αρκεί να ήταν ηθική, όπως το εννοούμε στα κοινωνικά στερεότυπα να είναι μια γυναίκα ηθική, που θα μπορούσε βεβαίως να παραβαίνει το λόγο της, στην εργασία, στην πολιτική, στο δήμο, παντού και όπου ο άνδρας αντίστοιχα, αρκεί να τηρούσε το λόγο του και θα μπορούσε να κάνει παντός είδους ανηθικότητες. Αυτό προβλήθηκε από μεγάλο κανάλι. Και αυτό είναι ένα στερεότυπο με το οποίο παλεύει και αυτό το νομοθέτημα, το οποίο εμείς υπερψηφίζουμε.

Όσοσο κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου και άλλη μια επισημάνση. Σας άκουσα να λέτε, ότι αυτό το θέμα ήταν ήσσονος προτεραιότητας, επί πολλές δεκαετίες και θα συμφωνήσω μαζί

σας. Αλλά θα επισημάνω, ότι οφείλατε να πείτε και παρά τα σημαντικά βήματα και να δώσετε τα εύσημα που πρέπει να δώσετε σε μια μάχη που έχει δοθεί. Γιατί το κόμμα το οποίο εκπροσωπώ, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει φτιάξει τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, έχει φτιάξει τους περισσότερους νόμους τους οποίους συμφωνήσατε. Δεν θέλω να το ανάγω σε μικροπολιτική αντιπαράθεση, αλλά θα παρακαλούσα, κύριε Υπουργέ, με το ύφος που είπατε ότι δεν ήταν θέμα προτεραιότητας, να πείτε ότι συνεχίζεται και το πρόγραμμα το 2004-2008 στο οποίο αναφερθήκατε, είναι όντως συνέχεια και εν πολλοίς αντιγραφή του δικού μας πενταετούς προγράμματος και εγώ θα σας επιβραβεύσω για το πρωτόκολλο με τους κοινωνικούς εταίρους που υπογράψατε. Αλλά μην χρησιμοποιείτε και εδώ την μικροπολιτική, αφήνοντας στον αέρα να πλανώνται πράγματα.

Και μια παρένθεση για το ασφαλιστικό, επειδή είπαμε ότι αφήνουμε στον αέρα να πλανώνται πράγματα. Αυτό που σας ζητούμε και το είπαν και άλλοι πριν από εμένα, είναι να δώσετε μια συστηματική μάχη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπέρ των δικαιωμάτων εκείνων των γυναικών που δεν κατορθώνουν να βιώσουν την ισότητα στην πράξη και που έχουν κατοχυρώσει όμως ορισμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Και χαίρομαι που απαντώντας, επιβεβαιώσατε, ότι θα δώσετε αυτήν τη μάχη. Αλλά πάρτε πίσω αυτό που είπατε, ότι εμείς κινδυνολογούμε. Ποιος κινδυνολογεί; Ποιος δημιουργεί θολό τοπίο στο ασφαλιστικό; Ξέρουμε τι έχουμε μπροστά μας; Έρχεστε εδώ και μας μιλάτε ξαφνικά γενικώς και αορίστως στην επιτροπή για ελλείμματα χωρίς να μας πείτε ποια, πότε, πως, σε ποια μελέτη; Χωρίς να μας δώσετε προτάσεις, καλείτε σε διάλογο, φτιάχνετε τεχνικές επιτροπές και ο κόσμος φεύγει μαζικά από την εργασία. Ο κόσμος που μπορεί να θεμελιώσει σήμερα συνταξιοδοτικό δικαίωμα φεύγει. Άρα, σας παρακαλώ πάρα πολύ, δείτε το αλλιώς. Εσείς ξεκαθαρίστε τη θέση σας. Εμείς δεν κινδυνολογούμε. Το μόνο που σας ζητούμε -και θα σας στηρίξουμε- είναι να τεκμηριώσετε, αρκεί να ενημερώσετε την ελληνική Βουλή. Το κρατάτε, κρυφό και αυτό. Κρατάτε τα πάντα κρυφά σε σχέση με το ασφαλιστικό. Και το θέμα των ανδρών γυναικών το κρατάτε κρυφό. Δεν έχετε καθόλου να φοβηθείτε από το να το ανοίξετε.

Δuo λόγια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το νομοσχέδιο. Αν και νομίζω ότι τα όσα είπα αφορούν την καρδιά και τον πυρήνα αυτών που νομοθετούνται σήμερα. Το νομοσχέδιο αυτό έχει και οφείλει να έχει και έναν καθαρά παιδευτικό χαρακτήρα. Το να εισαχθούν έννοιες, όπως η έννοια της παρενόχλησης και η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης στην ελληνική νομική πραγματικότητα, είναι μια τομή. Είναι μια τομή που σήμερα είναι ανέκδοτο, όπως είπαν άλλοι στα πηγαδάκια και της Βουλής δυστυχώς, αλλά αύριο μπορεί να το αποδεχθούμε. Όπως πολλές φορές πριν από εμάς γελοιοποιήθηκαν πρωτοβουλίες. Γελοιοποιήθηκε και η ίδια η ποσόστωση, την οποία εισήγαγε πρωτοπόρο τότε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την οποία σήμερα έχει θεσμοθετήσει κατά 40% σε όλα του τα όργανα. Γιατί τάχα μου είμαστε ίσοι. Δεν είμαστε ίσοι και χρειάζονται τέτοιου είδους ρυθμίσεις, για να μπορούμε να κτίζουμε και άρα το νομοσχέδιο αυτό έχει παιδευτικό χαρακτήρα και οφείλει να έχει παιδευτικό χαρακτήρα και να συνοδεύει από τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης.

Το δεύτερο σχόλιο που θέλω να κάνω είναι ότι το νομοσχέδιο, ναι, ευνοεί τον διάλογο τον κοινωνικό, μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, αλλά πρέπει να δούμε πώς, με ποια συνοδευτικά μέτρα, με ποιες χρηματοδοτήσεις μπορεί, αν θέλετε να «εξαναγκαστεί» ο κόσμος της εργασίας και κυρίως ο εργοδοτικός κόσμος να συμπράξει σε αυτό. Και θέλω να σας προτρέψω από το Βήμα αυτό, κύριε Υπουργέ, να κάνετε ένα βήμα παραπάνω απ' αυτό που είχε γίνει στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, όπου για πρώτη φορά οριοθετήθηκε ένα ποσό από τους πόρους του κοινοτικού ταμείου, το οποίο θα πήγαινε μόνο για θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών.

Σήμερα σχεδιάζεται το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Έχω την εξής πρόταση: Θα ήταν πολύ καλό να οριοθετηθεί ένα ποσό ακόμη μεγαλύτερο αυτού του 11%. Πολλά από αυτά -ξέρει και η Γενική Γραμματεία Ισότητας που είναι εδώ- που είχαν δρο-

μολογηθεί, τώρα υλοποιούνται. Να γίνει μεγαλύτερο αυτό το ποσοστό και ένα κομμάτι αυτού να πάει για να βοηθήσει την ενίσχυση, τη στελέχωση, την ενημέρωση, την εκπαίδευση όσων τώρα πάει να εφαρμόσει αυτός ο νόμος και όχι μόνο αυτών, γιατί έχουμε και άλλα προβλήματα, έχουμε ανεργία, κ.λπ..

Αφού όμως είπατε και δεσμευτήκατε εδώ στη Βουλή για την επέκταση πράξης, ιδού η Ρόδος, Ξαναλέω, και στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο. Δεν το είδα μέχρι στιγμής. Διεκδικείτε κάτι στην πράξη, πολύ σοβαρό, για τις γυναίκες από αυτούς τους πόρους που να πάει ένα βήμα παραπέρα, να βλέπει αυτά που χρηματοδοτήθηκαν για τις γυναίκες στο Γ' Κ.Π.Σ.. Μπόρεσε αυτή η κοινωνία να τα αγκαλιάσει, μπόρεσε να τα κάνει πράξη; Τι χωλαίνει; Πού χρειάζεται να χρηματοδοτησουμε; Βεβαίως, χρειάζεται να χρηματοδοτήσουμε το Σ.Ε.Π.Ε.. Μπορεί να μην είναι επιλέξιμα αυτά, υπάρχουν εθνικοί πόροι όμως και υπάρχουν και προτεραιότητες.

Σας θυμίζω τη συζήτησή μας εδώ στη Βουλή -σας άκουσα και πάλι και ζητώ στην επόμενη ομιλία σας μία διευκρίνιση επ' αυτού- που είπατε ότι θα ενισχυθεί το Σ.Ε.Π.Ε.. Το Σ.Ε.Π.Ε. όμως αυτήν τη στιγμή υπολείπεται και εάν δεν υπολείπεται εγώ να πω ότι είναι υποστελεχωμένο και εδώ να συμφωνήσουμε. Με Stage δεν λύνεται το πρόβλημα και πραγματικά θα σας προτρέψω, αν θέλετε να μπορέσει το Σ.Ε.Π.Ε. να παίξει αυτόν το ρόλο σε σχέση με την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών -το Σ.Ε.Π.Ε. δεν μπορεί καν να παίξει, λόγω υποστελέχωσης, το ρόλο του τώρα και το Stage δεν επαρκεί- να αφήσετε τους αγροφύλακες, να πιάσετε τους νοσηλευτές και κυρίως να πιάσετε τα στελέχη του Σ.Ε.Π.Ε., γιατί θα έχουν και μία αυξημένη αρμοδιότητα που δεν είναι άλλη από την παρακολούθηση για την τήρηση και την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Χριστοφιλοπούλου.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αναμφίβολα η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, με την οποία ενσωματώνεται ο κοινοτικός κανονισμός 73/2002 στο εσωτερικό μας δίκαιο, είναι ένα βήμα μπροστά. Είναι ένα βήμα το οποίο προχωράει το νομικό μας πλαίσιο, το νομικό μας πολιτισμό προς την εξίσωση και την ενίσχυση ακόμα της γυναικείας παρουσίας στους χώρους εργασίας, στους χώρους απασχόλησης.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια στη χώρα μας έχουν γίνει ραγδαία και ουσιαστικά βήματα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σαν κυβέρνηση, με γενναίες πρωτοβουλίες του, όπως τον ν. 1414/1984, προήγαγε τα θέματα της ισότητας και οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε. Όπως οφείλουμε να αναγνωρίσουμε και στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τη σημερινή πρωτοβουλία, μία κοινοτική οδηγία ήδη τεσεράμισι ετών την οποία ενσωματώνει στο εσωτερικό μας δίκαιο.

Γεννούνται όμως, κύριε Πρόεδρε, πέρα από τα διάφορα φιλοσοφικού περιεχομένου, τα οποία ήδη συνάδελφοι έχουν αναφέρει από το Βήμα, ορισμένα ζητήματα.

Το πρώτο ζήτημα είναι ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνουμε τις κοινοτικές οδηγίες. Τον τελευταίο καιρό βλέπουμε πολλές οδηγίες να ενσωματώνονται στο εσωτερικό μας νομικό σύστημα χωρίς όμως να υπάρχει ευθεία αναφορά στο ήδη υπάρχον νομικό σύστημα. Έτσι γεννούνται προβλήματα, όπως αντίστοιχα το πρόβλημα που έχει γεννηθεί με το άρθρο 17. Διότι μην ξεχνάμε ότι το νομικό μας σύστημα είναι βασισμένο σε πυλώνες. Έχει υιοθετήσει σε διάφορες φάσεις του, διάφορους πυλώνες, όπως είχε υιοθετήσει τον Ναπολέοντιο Εμπορικό Κώδικα σχεδόν αυτούσιο, έτσι έχει υιοθετήσει και το γερμανικό σύστημα στο Ποινικό Δίκαιο. Δεν υπάρχει όμως άμεση και ευθεία αναφορά στο νομικό μας σύστημα σε σχέση με την κοινοτική οδηγία. Αυτό είναι ένα γενικότερο ζητούμενο και είναι ένα ζητούμενο γενικότερο, ένα ζητούμενο το οποίο θα πρέπει να το εξετάσουμε και εμείς μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, πώς και

με ποιον τρόπο θα ενσωματώνουμε όλες αυτές τις κοινοτικές οδηγίες και βεβαίως θα πρέπει να είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να συζητήσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γιατί πολλές φορές θα δημιουργηθούν προβλήματα κατά την απονομή της δικαιοσύνης ακριβώς λόγω της ελλείψεως αυτής της ευθείας αναφοράς και της ευθείας αναλογίας.

Θα σας πω χαρακτηριστικά χωρίς να θέλω να πλατειάζω νομικολογώντας ότι βεβαίως στον Ναπολέοντιο Εμπορικό Κώδικα και σε αυτόν που είχαμε μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε καμία αναφορά για τις αεροπορικές μεταφορές. Δεν θεωρούνταν οι αεροπορικές μεταφορές εμπορική πράξη. Όμως υπήρχε αναλογική εφαρμογή των διατάξεων. Σήμερα βλέπουμε ότι σε κάποια θέματα δεν μπορούμε να βρούμε την ευθεία αναλογία παρ' ότι υπάρχει βούληση απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής της κατοχύρωσης των γυναικών στο χώρο εργασίας απέναντι στη σεξουαλική παρενόχληση. Ένα θέμα το οποίο φαίνεται από τις έρευνες που έχουν γίνει -έχω στα χέρια μου μια έρευνα του Κ.Ε.Θ.Ι., του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας- είναι ένα εκτεταμένο φαινόμενο. Είναι ένα φαινόμενο που έχει απασχολήσει εκατοντάδες χιλιάδες γυναίκες. Ένα φαινόμενο το οποίο πολλές φορές οι ίδιες οι γυναίκες το αντιμετωπίζουν μέσα σ' ένα φαύλο κύκλο σιωπής χωρίς να το αναφέρουν όπως αντίστοιχα σ' ένα τέτοιο δύσκολο κύκλο σιωπής πολλές φορές μπαίνουν και όσες έχουν υποστεί την βάναιυση πράξη του βιασμού.

Νομίζω ότι με την σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία πέρα από το να κάνουμε νομικές ρυθμίσεις η Κυβέρνηση δίνει ένα παιδαγωγικό και παιδευτικό χαρακτήρα στο νομοθετικό της έργο κατηγοριοποιώντας μια συγκεκριμένη πράξη, δίνοντας τα στοιχεία μιας πολιτικής βούλησης να σταματήσει το φαινόμενο ή να περιοριστεί και να μην υπάρχει αυτή η εκτεταμένη είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα μορφή της σεξουαλικής παρενόχλησης ιδιαίτερα με τη μορφή υπονοουμένων ή ακόμα με τη χρήση της ισχύος του προϊσταμένου έναντι του υφισταμένου, όπως αυτό συμβαίνει.

Και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με δυο πολύ μικρές παρατηρήσεις, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη φίλη και συνάδελφο, κ. Βούλτεψη. Ξέρετε, τα τελευταία χρόνια σε όλες τις σχολές, και στη Νομική από την οποία αποφοίτησα, η πλειοψηφία των επιτυχόντων ιδιαίτερα σε αυτές που συγκεντρώνουν την υψηλή βάση, είναι γυναίκες. Και αυτό δείχνει ότι έχει αρχίσει να αλλάζει ένα κλίμα πολύ γοργά στη χώρα μας με αποτέλεσμα σήμερα η πλειοψηφία των νεοεισερχομένων στη σχολή δικαστών να είναι γυναίκες, η πλειοψηφία των επιτυχόντων στους διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π. να είναι γυναίκες ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μετά από μια δεκαετία θα μιλάμε εδώ περί ισότητας ανδρών;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Δεν νομίζω, αν και στην Αμερική την οποία δημιουργήθηκε ένας νομικός πολιτισμός τα τελευταία είκοσι χρόνια που ενίσχυε ότι όλες τις μειονότητες, δημιουργήθηκε ένα κίνημα, των λευκών ανδρών οι οποίοι αισθάνονταν ότι ήταν αποκλεισμένοι από διάφορες φάσεις. Δεν νομίζω ότι θα φτάσουμε σ' αυτό το σημείο. Έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε και μέσα στο πολιτικό μας σύστημα και αυτό φαίνεται από την παρουσία των γυναικών μέσα στο Κοινοβούλιο η οποία είναι πολύ λιγότερη σε σχέση με τις γυναίκες επιστήμονες, με τις γυναίκες γιατρούς, με τις γυναίκες δικηγόρους ή με τις γυναίκες οι οποίες στελεχώνουν την Δημόσια Διοίκηση.

Το δεύτερο το οποίο θα ήθελα να επισημάνω, κύριε Πρόεδρε, ανατρέχοντας λιγάκι στα ιστορικά αλλά και στη θρησκευτική μας κουλτούρα και πολιτισμό είναι ότι ο Άγιος Γρηγόριος ο Ναζιανζίνος, ο πατέρας της Εκκλησίας έλεγε ότι «οι άνδρες νομοθετούν, κατά δε γυναικών νομοθετούν». Αυτό σήμερα η ελληνική Βουλή, ανδροκρατούμενη το κάνει πράξη στηρίζοντας μια νομοθετική πρωτοβουλία που ενισχύει την ισότητα στους χώρους εργασίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε. Το λόγο έχει η κ. Κανελλοπούλου.

ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δύο φύλων στην απασχόληση και στην εργασία είναι σαφώς θεμελιώδης αρχή του εργατικού δικαίου τόσο στο διεθνές όσο και στο εθνικό μας επίπεδο. Στην Ελλάδα το Σύνταγμα ορίζει την ισότητα των φύλων, ορίζει το δικαίωμα στην ίση αμοιβή αλλά και προτρέπει στην θέσπιση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την επίτευξη ουσιαστικής ισότητας που είναι και το ζητούμενο.

Την αρχή της ίσης μεταχείρισης θεσπίζει και το διεθνές δίκαιο. Ειπώθηκε πολλές φορές σήμερα και αναφέρομαι και εγώ συγκεκριμένα στο άρθρο 11 της Σύμβασης του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών, στις αποφάσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, στις οδηγίες του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο κοινοτικό δίκαιο. Υπήρξε και αναφορά στην συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1957 και στο ότι από το 1996 η αρχή της ίσης μεταχείρισης ενσωματώθηκε πια σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημείο αναφοράς τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997, που προτρέπει πλέον τις χώρες-μέλη και τα εθνικά κοινοβούλια σε λήψη μέτρων προκειμένου να εξαλειφθεί κάθε διάκριση εις βάρος των γυναικών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ισότητα των δύο φύλων, που προϋποθέτει βεβαίως ίσες ευκαιρίες για ανάπτυξη σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής και στην απουσία κάθε διάκρισης, δεν είναι μόνο κοινή αξία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι έκφραση δημοκρατικών αρχών. Δεν πρόκειται σήμερα για κανένα φεμινιστικό δογματισμό. Πρόκειται για θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, αλλά βεβαίως και για απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανάπτυξη, ευημερία και κοινωνική συνοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι από το Μεσαίωνα, όταν μία σύνοδος Καρδινάλιων είχε συνέλθει, για να διερευνήσει αν η γυναίκα ανήκει ή όχι στο ανθρώπινο γένος, έχουμε κάνει μεγάλη πρόοδο. Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, να μην φτάσουμε στο σημείο να συζητάμε και για ισότητα των ανδρών. Εμείς αυτό που ζητάμε είναι ισότητα ανδρών και γυναικών και όχι το αντίστροφο.

Έχουμε λοιπόν, κάνει πράγματι μεγάλη πρόοδο, αλλά παρ' όλα αυτά το έλλειμμα ισότητας με κριτήριο το φύλο χαρακτηρίζει δυστυχώς ακόμα την αγορά εργασίας. Το πρώτο εμπόδιο θεωρώ ότι βρίσκεται στη δυσκολία των γυναικών στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η διαφορά αυτή, παρ' ότι έχει ελαττωθεί πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια, βρίσκεται δυστυχώς ακόμα σε πολύ υψηλά επίπεδα. Υπολογίζεται ότι την περίοδο 2002-2003 ήταν περίπου στο 15,8% στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή σ' ένα πολύ μεγάλο ποσοστό. Οι δείκτες ανεργίας είναι σαφώς ψηλότεροι στις γυναίκες. Ειπώθηκε και αυτό πολλές φορές σήμερα στην Αίθουσα αυτή. Στην Ελλάδα μόνο το 46% των γυναικών δουλεύουν, ενώ ο στόχος της Λισαβόνας είναι να φτάσουμε τουλάχιστον το 60% το 2010. Η διαφορά δε στη μερική απασχόληση είναι ακόμη μεγαλύτερη. Στις γυναίκες είμαστε περίπου στο 30,5% ενώ στους άνδρες στο 6,6%. Πολλές φορές δε αυτοί οι δείκτες ανεργίας δεν συμπεριλαμβάναν καν μερικές γυναίκες οι οποίες λόγω κοινωνικών προκαταλήψεων δεν παίρνουν καν μέρος στην διεκδίκηση εργασίας. Εξάλλου ο αριθμός των γυναικών που έχουν πολύ περισσότερα προσόντα από αυτά που απαιτεί η θέση που κατέχουν ή διεκδικούν είναι πάρα πολύ μεγάλος.

Ένα δεύτερο εμπόδιο βρίσκεται στη διαφορά των μισθών. Και πολύ ορθά το νομοσχέδιο σήμερα διευρύνει και νομοθετικά την έννοια του μισθού στην έννοια της αμοιβής. Η διαφορά αυτή των μισθών εξακολουθεί να βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, 16% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι γυναίκες σε διευθυντικές θέσεις είναι πάρα πολύ λίγες ακόμη. Τα συνδικαλιστικά δε δικαιώματα των γυναικών λόγω της μικρότερης συμμετοχής τους είναι ασφαλώς λιγότερα.

Ένα τρίτο εμπόδιο βρίσκεται στην εξέλιξη. Μολονότι σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 51% περίπου των γυναικών έχουν πανεπιστημιακά διπλώματα, 41% έχουν διδακτορικά διπλώματα, η εξέλιξη των γυναικών εξακολουθεί να είναι πολύ πιο δύσκολη και πολύ πιο σπάνια απ' ό,τι των ανδρών. Μειονέκτημα

βεβαίως –ειπώθηκε και αυτό– αποτελεί ακόμη για τη γυναίκα και η άνιση κατανομή εργασίας μέσα στην οικογένεια, γι' αυτήν την γυναίκα που αναγκάζεται να ανταπεξέλθει στους πολλαπλούς ρόλους που της ζητάει η κοινωνία.

Τέλος, οποιαδήποτε σεξουαλική ή ηθική παρενόχληση –γιατί και η ηθική παρενόχληση είναι σεξουαλική– αγγίζει όχι μόνο το δικαίωμα στην εργασία αλλά και την ίδια την αξιοπρέπεια των γυναικών.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν φτάνει λοιπόν η κατοχυρωμένη θεσμική ισότητα. Πρέπει να ληφθούν και μέτρα, θετικά μέτρα για την εξάλειψη των αδικιών και για την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, και αυτό κάνει το παρόν σχέδιο νόμου. Το παρόν σχέδιο νόμου ενσωματώνει κατ' αρχήν επιτέλους στο εθνικό μας δίκαιο την κοινωνική οδηγία 73 του 2002, που αναφέρεται όχι μόνο σε ίσα δικαιώματα αλλά και σε ίση μεταχείριση πλησιάζοντας πολύ περισσότερο το ζητούμενο που είναι η ουσιαστική ισότητα.

Το νομοσχέδιο, που συζητούμε σήμερα, έχει όμως και ως σκοπό να προωθήσει τη συνεργασία όλων των θεσμικών μηχανισμών της πολιτείας και τη συνεργασία της πολιτείας με τους κοινοτικούς εταίρους, της πολιτείας με τις επιχειρήσεις, προκειμένου να καταπολεμηθεί πια αυτό το έλλειμμα ισότητας, για το οποίο μιλάμε.

Θεσπίζει κατ' αρχήν διατάξεις που προσδιορίζουν την έννοια και την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής αυτής με τον ορισμό αρμόδιων φορέων για την τήρησή της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν θεσπίζεται μόνο με κανόνες δικαίου. Χρειάζονται υποδομές, χρειάζεται κοινωνική πρόοδος, χρειάζεται παιδεία.

Ισότητα, όμως, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την ίση συμμετοχή και τις ίδιες ευθύνες ανδρών και γυναικών στο χώρο εργασίας.

Το ζητούμενο βεβαίως –επιτρέψτε μου να προσθέσω– για τις γυναίκες δεν είναι η ισότητα, αλλά η ισότητα δικαιωμάτων, η ισότητα ενώπιον του νόμου. Η γυναίκα δικαιούται να αποκτήσει πλήρως τα πολιτικά, κοινωνικά και ανθρώπινα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στον άντρα, αλλά δικαιούται και να διατηρήσει ακέραιο το δικαίωμα στη διαφορά.

Το δικαίωμα στη διαφορά επιδιώκει ίση νομική και ουσιαστική μεταχείριση, αλλά και δυναμική προστασία και ανάπτυξη των ιδιαιτεροτήτων του κάθε ανθρώπου. Δεν αφορά μόνο τη διαφορά φύλου. Προωθεί τις αξίες προαγωγής των ανθρωπίνων ιδιαιτεροτήτων έναντι οποιασδήποτε ισοπεδωτικής μεταχείρισης. Ουσιαστικά, δηλαδή, πρόκειται για επιστροφή στην αξία του ατόμου ως ανθρώπου.

Έτσι, θεωρώ ότι σήμερα σε μία πια μεταφεμινιστική εποχή πρέπει να θεωρήσουμε και τη γυναίκα και τα θέματα που αφορούν τη γυναίκα ως θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όχι μόνο ως θέματα που αφορούν το ένα φύλο ενάντια στο άλλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να τελειώσω με μία αναφορά. Τον περασμένο αιώνα ένας αμερικανός ποιητής, ο Whiteman, ονειρευόταν μία πολιτεία στην οποία οι γυναίκες περπατούν σε δημόσιες παρελάσεις, στους δρόμους, ίδια όπως οι άνδρες, όπου μπαίνουν στο Κοινοβούλιο και παίρνουν θέσεις ίδιες όπως οι άνδρες.

Το παρόν σχέδιο νόμου είναι σίγουρα ένα ακόμα βήμα προς αυτήν την πολιτεία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Κανελλοπούλου.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Θεοδώρα Τζακή.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν νομοθετικές πρωτοβουλίες σαν αυτή που συζητούμε σήμερα τις επιδοκιμάζουμε και παραδεχόμαστε όλοι και συμφωνούμε ότι επιλύουν ζητήματα και θέματα, τότε συγχρόνως παραδεχόμαστε ότι η κοινωνία μας παρά τα άλματα που έχει πραγματοποιήσει τα τελευταία χρόνια, εμφανίζει ένα τεράστιο έλλειμμα και κάθε άλλο παρά ώριμη και προοδευτική θα μπορούσε να

χαρακτηριστεί αναφορικά με την ισότιμη μεταχείριση ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση στην εργασία, τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες απασχόλησης, αλλά και τις προοπτικές εξέλιξης και διάκρισης μέσα σ' ένα συγκεκριμένο εργασιακό χώρο.

Είμαστε και παραμένουμε πίσω και σε νοοτροπίες και σε πρακτικές, που θα αντιμετώπιζαν πραγματικά και ουσιαστικά ίσα άνδρες και γυναίκες, αλλά και που θα αντιμετώπιζαν τον κάθε εργαζόμενο Έλληνα και την κάθε εργαζόμενη Ελληνίδα ως ισότιμο και αξιο μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας και συμμετόχο στην κοινή προσπάθεια για οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ευημερία.

Δυστυχώς, όμως, η πραγματικότητα εξακολουθεί να είναι διαφορετική, γι' αυτό και επικροτούμε προτάσεις σαν τη σημερινή.

Το ερώτημα, όμως, που τίθεται είναι αν αυτές οι πρωτοβουλίες, που αποφασίζονται σε κεντρικό ευρωπαϊκό επίπεδο, επιλύουν το πρόβλημα, εάν το αντιμετωπίζουν στη ρίζα του ή αν απλά βαυκαλιζόμαστε, λέγοντας ότι υιοθετούμε μέτρα για την ίση μεταχείριση, αλλά στην πράξη αυτά παραμένουν ευχολόγια.

Δεν πρέπει ακόμα να παραβλέψουμε ότι οι εργασιακές σχέσεις συνολικά αποδομούνται όταν στο όνομα της παγκοσμιοποίησης και της επίτευξης συγκεκριμένων στόχων και ρυθμών ο εργαζόμενος αντιμετωπίζεται ως αναλώσιμο εξάρτημα στη μηχανή της εθνικής οικονομίας, αλλά και στο μικρόκοσμο της κάθε ιδιωτικής επιχείρησης, η οποία μπροστά στην έννοια της μείωσης του κόστους και της αύξησης των κερδών απεμπολεί κάθε έννοια προστασίας του εργαζόμενου και επιδείξεις κοινωνικής ευαισθησίας.

Δεν είναι, όμως, η κοινωνία που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ώριμη, αλλά και το ίδιο το κράτος, το οποίο οπισθοδρομεί αναφορικά με την προστασία των εργασιακών, ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, όταν νομοθετεί με τον τρόπο που νομοθέτησε, παραδείγματος χάριν, στο ασφαλιστικό των τραπεζών.

Οπισθοδρομεί αναφορικά με τη στήριξη της οικογένειας, όταν νομοθετεί αποσπασματικά μέτρα, όπως τα μέτρα στήριξης των οικογενειών με τρία παιδιά, ενώ αντικείμενο της προνοιακής πολιτικής του κράτους θα έπρεπε να είναι η στήριξη της οικογένειας με την ταυτόχρονη ικανοποίηση βασικών αναγκών για επιβίωση, μόρφωση, πολιτισμό και όχι απλά η άκριτη χορήγηση κάποιων επιδομάτων, τα οποία δεν πάνε καν σε αυτούς που τα έχουν ουσιαστική ανάγκη, αλλά απλώς διαχέονται στο σύστημα.

Οπισθοδρομεί αναφορικά με τη στήριξη της γυναίκας τόσο στην κοινωνία όσο και στην αγορά εργασίας, όταν απαξιώνει την υποδομή νηπιαγωγείων, βρεφονηπιακών σταθμών, δημοτικών σχολείων και ολοήμερων δημοτικών σχολείων. Για ποια ισότιμη πρόσβαση στην απασχόληση μπορεί να μιλήσουμε, όταν η μία επιχείρηση μετά την άλλη κλείνει, όταν από δικές σας επιλογές βρισκόμαστε ως εθνική οικονομία υπό επιτήρηση, όταν χάνουμε το παιχνίδι της αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων, όταν οι ρυθμοί ανάπτυξης επιβραδύνονται και πέφτουν;

Δεν μπορεί να μειωθεί η ανεργία χωρίς ανάπτυξη. Δεν μπορεί να μειωθεί η ανεργία με καθυστέρηση στα δημόσια οικονομικά. Δεν μπορεί να μειωθεί η ανεργία με τη δραματική περικοπή του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Δεν μπορεί να μειωθεί η ανεργία χωρίς επενδύσεις στην περιφέρεια. Με όλες αυτές τις περικοπές δεν μπορεί να μειωθεί η ανεργία και με την αγορά να φυτοζωεί καθημερινά και να φθίνει.

Σήμερα είχαμε το ελάχιστο και το αυτονόητο, ενσωματώνοντας στο εθνικό μας δίκαιο μια κοινοτική οδηγία με καθυστέρηση, θα έλεγα, αρκετών ετών, η οποία πράγματι περιέχει ρυθμίσεις, που δυστυχώς έλειπαν από την ελληνική νομοθεσία.

Δεν τολμούμε όμως, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν προχωράμε την πρωτοβουλία αυτή ακόμα ένα βήμα πιο πέρα, ώστε να καταστήσουμε τη γυναίκα πρωταγωνίστρια στην κοινωνία μας. Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε προς αυτήν την κατεύθυνση;

Πρώτον, να δημιουργήσουμε συνθήκες ευχέρειας εισόδου και εξόδου από την αγορά εργασίας, όπου θα προσφέρονται

από τους εργοδότες θέσεις εργασίας που να ταιριάζουν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικογένειας, στους πολλαπλούς ρόλους των γυναικών. Εδώ τιμωρούνται ασφαλιστικά οι γυναίκες, μισθολογικά και επαγγελματικά, όταν διακόπτουν προσωρινά για οικογενειακούς λόγους την αμειβόμενη απασχόληση.

Θα πρέπει να διασφαλιστεί το δικαίωμα της γυναίκας μέσω της ασφάλισης του συζύγου της να μην καταστρέφει κάθε κίνητρο επίσημης εργασίας, ούτε να σπρώχνει κάποιες γυναίκες στην αδήλωτη εργασία ή στη θέση του θεατή ενός συζύγου με πολλές υπερωρίες, με δύο ή με τρεις δουλειές. Χρειάζονται εξατομικευμένα δικαιώματα στην κοινωνική ασφάλιση που ενθαρρύνουν την απασχόληση, την ενδυνάμωση των γυναικών, την ενίσχυση της επαγγελματικής κινητικότητας με συγκεκριμένα μέτρα.

Δεύτερον, χρειάζεται ευχέρεια επιλογής των ωρών, αλλά και των μορφών απασχόλησης. Η χαμηλή ελκυστικότητα της μερικής απασχόλησης στη χώρα μας, τα άκαμπτα και παρατεταμένα ωράρια εργασίας αποτελούν σημαντικούς ανασταλτικούς παράγοντες για την ευρύτερη συμμετοχή των γυναικών στην αμειβόμενη απασχόληση. Προφανώς, η μερική απασχόληση απαιτεί έλεγχο, τήρηση των κανόνων και εξατομικευμένα ωράρια εργασίας, συλλογική διαπραγμάτευση και λειτουργία μέσα σ' ένα πλαίσιο συμφωνημένο με τα συνδικάτα. Αυτές, όμως, οι ρυθμίσεις θα δώσουν νέες ευκαιρίες στην εργασία των γυναικών και βεβαίως άλλες θα είναι οι πολιτικές για τις άνεργες γυναίκες απόφοιτες δημοτικού πάνω από σαράντα πέντε ετών που ζουν σε μια μικρή επαρχιακή πόλη και άλλες για τις γυναίκες τριάντα ετών που ζουν στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη.

Τρίτον, διά βίου μάθηση. Από τη μια μεριά έχουμε νέους και κυρίως γυναίκες που ψάχνουν για δουλειά, που δεν βρίσκουν δουλειά, αλλά από την άλλη πλευρά έχουμε κενές θέσεις εργασίας στις επιχειρήσεις. Αυτή η αντίφαση λέγεται διαρθρωτική ανεργία και αντιμετωπίζεται μέσα από την εκπαίδευση, μέσα από την κατάρτιση, μέσα από τις νέες γνώσεις.

Τέλος, πολύ βασικό στοιχείο είναι και ο τομέας των υποδομών, των νηπιαγωγείων, των βρεφονηπιακών σταθμών, των δημοτικών σχολείων, των ολοήμερων δημοτικών σχολείων. Αυτά πρέπει να ενισχυθούν και να μην είναι η οικογένεια που αντικαθιστά το υπολειμματικό κράτος δικαίου. Ισότιμη μεταχείριση σημαίνει στήριξη του δικαιώματος της γυναίκας στην επιλογή και όχι εξάρτησή της από την ίδια την οικογένεια, σημαίνει στήριξη του δικαιώματος της γυναίκας για ίσες δυνατότητες με αυτές των ανδρών και όχι κοινωνική απομόνωση. Σημαίνει στήριξη για το δικαίωμα να είναι και εργαζόμενη και μητέρα.

Νοοτροπίες ότι ο βασικός προορισμός της γυναίκας είναι το σπίτι και η οικογένεια και ότι η εργασία έχει δευτερεύουσα σημασία, πρέπει να αλλάξουν και στη χώρα μας. Πρέπει να αλλάξουν οι νοοτροπίες της εργοδοσίας απέναντι στη γυναίκα, όταν ρωτά ο εργοδότης εάν έχει παιδί, αν έχει μονογονεϊκή οικογένεια. Να μην υπάρχουν προκαταλήψεις. Αυτά, όμως, είναι και θέματα βαθύτατα ιδεολογικά, αλλά και θέματα εκπαίδευσης της κοινωνίας, τα οποία η σημερινή υπό συζήτηση νομοθετική πρωτοβουλία ούτε καν θίγει, αν και θα έπρεπε.

Γι' αυτό και επιμένω καταλήγοντας ότι δεν φτάνει να τα παραδεχόμαστε ως πολιτεία και ως κοινωνία, αλλά με βάση τα ερεθίσματα που δεχόμαστε, όπως για παράδειγμα ο σημερινός νόμος, αφορμή για τον οποίο υπήρξε η ενσωμάτωσή της συγκεκριμένης κοινοτικής οδηγίας, να προχωράμε ένα βήμα πιο πέρα να ουσιαστική και δίκαιη, ισότιμη και αξιοπρεπή μεταχείριση κάθε Ελληνίδας και κάθε Έλληνα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε την κ. Τζάρκη.

Το λόγο έχει ο κ. Ξενοφών Βεργίνης, με την αγόρευση του οποίου θα εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι συζητάμε ένα νομοσχέδιο πολύ σημαντικό και από πλευράς περιεχομένου αλλά και από πλευράς ιστορικότητας από τη στιγμή που μιλάμε πράγματι για μια βασική αρχή ισότητας ή

ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών. Αλλά δεν νομίζω ότι χρειαζόταν να έρθει ένα νομοσχέδιο προκειμένου να μιλήσουμε γι' αυτό το μέγα θέμα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Νομίζω ότι αυτό κατ' εξοχήν είναι πρακτικό θέμα, είναι θέμα κοινωνικής συμπεριφοράς, είναι θέμα επιπέδου μόρφωσης και αναμφισβήτητη αποτελεί δείκτη προόδου μιας κοινωνίας.

Συνεπώς θέματα τα οποία άπτονται της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών και επομένως ισότητας πρόσβασης σε ευκαιρίες, απασχόλησης και όχι μόνο, τότε αυτά είναι θέματα πράγματι που αφορούν το μηχανισμό ή τους μηχανισμούς λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

Άρα, εκείνο που χρειάζεται να επανεξετάσουμε δεν είναι μονάχα θεσμικό. Κύριε Υπουργέ, αναμφισβήτητα φέρντε ένα πολύ καλό νομοσχέδιο, το οποίο λαμβάνει υπ' όψιν τα τρέχοντα ζητήματα, τη σύγχρονη, θα έλεγε κανείς, θεσμική αντιμετώπιση, κυρίως δε και τον εκσυγχρονισμό από πλευράς κοινοτικής νομοθεσίας. Αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι να δώσουμε τις ίδιες δυνατότητες και στις γυναίκες και στους άνδρες. Διότι δεν είναι μόνο οι γυναίκες οι οποίες δεν έχουν ίση μεταχείριση, είναι και οι άνδρες που δεν έχουν ίση μεταχείριση όταν πάμε σε άλλα σημεία χωροταξικά της χώρας μας κυρίως στην περιφέρεια. Θα δείτε ότι εκεί επίσης οι άνδρες υπολείπονται των γυναικών σε ορισμένα γεωγραφικά διαμερίσματα. Άρα, μην παίρνοντας αυτήν την ίση μεταχείριση μονάχα ότι αδικούνται οι γυναίκες έναντι των ανδρών. Θα έλεγα ότι θα πρέπει να κάνουμε παρεμβάσεις στους μηχανισμούς λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Και είμαι πιο συγκεκριμένος:

Δεν είναι δυνατόν να ζητάμε ισότητα όταν τελικά οι γυναίκες αποτελούν πράγματι το 70% των ανέργων μέσα στην έννοια του εργατικού δυναμικού. Και αυτό γιατί; Διότι δεν είχαν τη δυνατότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση ή στην επιμόρφωση και τη συγκεκριμένη εκπαίδευση που απαιτεί ή που απαιτούν οι συγκεκριμένες δραστηριότητες απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

Άρα, αυτό που προέχει είναι να δημιουργούμε εκείνες τις δυνατότητες, εκείνες τις ευκαιρίες δίνοντας τα αναγκαία προσόντα και κριτήρια και κίνητρα έτσι ώστε να αναβαθμίσουμε τη δυνατότητα πρόσβασης της γυναίκας στην αγορά εργασίας. Γιατί διαφορετικά οι νομοθετικές ρυθμίσεις, οποιεσδήποτε κι αν είναι, κατανοούν να είναι κενές νόμου, κενές περιεχομένου και είναι πλέον γραφικές διατάξεις οι οποίες τελικά δεν λύνουν προβλήματα.

Πράγματι η 4^η Παγκόσμια Διάσκεψη του Ο.Η.Ε. για γυναίκες που έλαβε χώρα τελευταία στο Πεκίνο, περίπου το 1995, αν δεν κάνω λάθος, μίλησε πάρα πολύ σοβαρά για την ισότητα των γυναικών και ανδρών και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, την οικονομία αλλά και την απασχόληση γενικότερα. Και ο διαχωρισμός εκεί που υπήρξε από πλευράς συμπεριφοράς δεν ήταν τίποτα άλλο παρά να προσπαθήσει τις γυναίκες να τις φέρει πράγματι σε αυτό το επίπεδο πρόσβασης κυρίως στην κοινωνία της γνώσης και στην κοινωνία της οικονομίας.

Δεύτερον, προσπαθήσε να φέρει θέματα τα οποία φέρνουν ως κατώτερη τάξη τη γυναίκα, το οποίο πράγματι σήμερα δεν υπάρχει γιατί πρέπει να το αξιολογήσουμε και λιγάκι. Εμείς βλέπουμε και πρέπει να ομολογήσουμε σήμερα, ότι οι άνδρες πολλές φορές υστερούμε έναντι των γυναικών. Υστερούμε και στην ταχύτητα της γνώσης, πρόσληψης της γνώσης και αυτό είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να το γνωρίζουμε. Υπάρχουν πάρα πολλά τεστ σ' αυτό το θέμα. Και βλέπουμε ότι οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση και ταχύτητα πρόσληψης των γνώσεων ιδιαίτερα μάλιστα σε νέες τεχνολογίες.

Άρα, εδώ δεν είναι αδικημένες. Αντίθετα, θα έλεγε κανένας ότι οι γυναίκες πολλές φορές και από πλευράς συμπεριφοράς δεν υπολείπονται των ανδρών. Πολλές φορές μάλιστα και οι γυναίκες είναι αντίθετα προς αυτό που ομολογούμε καθημερινά, ότι φταίνε οι άντρες. Μπορεί να φταίνε και οι γυναίκες.

Υπάρχει, επίσης, αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στις άτυπες μορφές απασχόλησης που είναι υποδεέστερες θέσεις. Δηλαδή πολλές φορές λένε: «Δεν είναι θέση αυτή απασχόλησης για τον άνδρα, είναι για τη γυναίκα». Νομίζω ότι και αυτό πρέπει να μας απασχολήσει, αλλά αυτό ακριβώς

είναι εκείνο που λέω λίγο πριν, ότι πρέπει να έχουμε ίδιο επίπεδο μόρφωσης ή πρόσβασης για μόρφωση και επομένως να έχουν και οι γυναίκες τη δυνατότητα να μην απασχολούνται σε υποδεέστερες θέσεις.

Τέλος, κύριοι συνάδελφοι, ακούστε ορισμένα στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτά που λέω. Στα Ιόνια Νησιά, στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων τι συμβαίνει; Συμβαίνει το 55% των ανέργων να αναφέρεται σε ενεργό πληθυσμό, στον οποίο συμμετοχή έχουν κατά 70% γυναίκες. Αλλά γιατί συμβαίνει αυτό; Διότι τελικά, αν δείτε την εκπαίδευση και τη μελετήσετε διαρθρωτικά, θα δείτε ότι από το δημοτικό και κάτω, που υπάρχει περίπου το 48% του πληθυσμού, εκεί το 76% είναι γυναίκες και δεν είναι άνδρες. Άρα, λοιπόν, πώς μπορούμε να έχουμε ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, όταν στην αγορά εργασίας ο μεγαλύτερος όγκος πληθυσμού είναι γυναίκες, αλλά με μειωμένου επιπέδου μόρφωσης και κυρίως επιμόρφωσης σε επαγγέλματα που έχουν τη δυνατότητα σήμερα οι νέες τεχνολογίες να δημιουργούν;

Θεωρώ, κύριε Υπουργέ, ότι πράγματι το νομοσχέδιο κάνει πολλές τομές και θέλω να σας συγχαρώ γι' αυτό. Και δεν το κάνετε αυτό γιατί υποχρεούστε από τους Κανονισμούς και τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά γιατί νομίζω ότι η παράταξή μας, το κόμμα μας, η Κυβέρνηση ανταποκρίνεται στις προεκλογικές της υποσχέσεις, ανταποκρίνεται στον προγραμματισμό της, ανταποκρίνεται σ' αυτό που πράγματι είχε και απαιθύνθηκε στον ελληνικό λαό, προκειμένου να πάρει και τις εκλογές. Από αυτήν την πλευρά θέλω να σας συγχαρώ ως Υπουργείο, διότι δεν είναι το μόνο μέτρο που παίρνετε θεσμικά για να εξισώσετε αυτήν την εύκολη δυνατότητα πρόσβασης και ίσης μεταχείρισης, αλλά ένα σωρό άλλες ενέργειες, δραστηριότητες και κυρίως μέτρα, τα οποία καθημερινά λαμβάνετε και εσείς, κύριε Υπουργέ, ιδιαίτερα, έτσι ώστε και να προστατέψετε τις γυναίκες αλλά και να προσεκτείνετε και να επεκτείνετε τις δυνατότητες πρόσβασης στην αγορά εργασίας ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις γυναίκες και κυρίως τις νέες γυναίκες και τις νοικοκυρές.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βεργίνη.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διεβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και το ν. 3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», αίτηση-καταγγελία με συνημμένη δικογραφία κατά του πρώην Υπουργού Πολιτισμού κ. Ευάγγελου Βενιζέλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, σας έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Τετάρτης 19 Ιουλίου 2006 και της Πέμπτης 20 Ιουλίου 2006 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Τετάρτης 19 Ιουλίου 2006 και της Πέμπτης 20 Ιουλίου 2006 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 23 Αυγούστου 2006 και ώρα

10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας: «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης

ανδρών και γυναικών, όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας και άλλες συναφείς διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

